

KIRMIZI BEYAZ

HAYAT KÜLTÜRÜ DERGİSİ

20 2017
YAZ

"ÖLÜYORUZ
DEMEK Kİ
YAŞANILACAK"



albayrak



TULUYHAN UĞURLU

"Kendi topraklarımdan
besleniyorum"

YUNUS'UN GÖNLÜNDEN FİLİZLENEN ÇINAR

NİYÂZÎ-İ MISRÎ



Yeni Şafak

Türkiye'nin Birikimi

23 yıldır ne zaman bu ülkenin manevi değerlerine veya çıkarlarına karşı bir saldırı olsa dimdik ayakta durduk. Hep doğruluğun ışığını yaymak için uğraştık. İstedik ki bu ülke karanlığa mahkum olmasın. Bu misyonumuzu okurlarımızın da desteğiyle sürdürmeye devam edeceğiz. Her yeni gün Yeni Şafak'ta yeni bir umut olacak.



YUNUS'UN GÖNLÜNDEN FİLİZLENEN ÇINAR NİYÂZÎ-İ MISRÎ

15 Temmuz 2016... Kapkara bir günün, pırıl pırıl bir aydınlığa dönüştüğü tarih. Hepimizin bizzat şahitlik ettiği o kara günün, bütün bir milletin iradesi ve azmiyle “Yeni Türkiye”nin baharlı bahçesine dönüştüğü tarih. Yarım yıldan daha fazla bir zaman geçti üzerinden... Kıyısından döndüğümüz kıyametin daha iyi anlaşılması için daha uzun bir zamana ihtiyacımız var elbette. Albayrak Medya da o büyük direnişin tam ortasıydı. Üstelik bilindiği gibi bir şehidimiz de oldu. Yeni Şafak Gazetesi’nin kıdemli fotoğraf muhabiri Mustafa Cambaz, 15 Temmuz gecesinin asla ölmeyecek kahramanları arasına katıldı. Ruhu şad olsun. Buradan bir kez daha tekrar etmek gerekirse, ne 15 Temmuz’da milletimize karşı başlatılan o meşum kalkışmayı ne de şehidimiz Mustafa Cambaz’ı asla unutmayacağız.

Kırmızı Beyaz, yeni bir sayıyla daha karşınızda. Bu sayımızda Anadolu’nun ruhunu oluşturan büyük kıymetlerimizden birini, Niyazi Mısri’yi hatırlatmak istedik. Niyazi Mısri, Yunus Emre ve Hacı Bektaş ile beraber ortak aklımızın, ortak vicdanımızın, ortak güzelliklerimizin üç büyük kurucusundan biriydi. Ona yaklaştıkça Anadolu’yu Anadolu yapan bütün güzellikleri daha yakından görmek, o güzellikleri bugüne de aynıyla taşıyabilmek mümkün olacaktır. Ve inanıyoruz ki bu bizim için bir tercih değil, bir zorunluluktur. Güzel, iyi ve doğru olan seslerle rabitamızı koparmamamız gerekiyor zira.

Uzun yıllardır Yunus Emre ve Niyazi Mısri üzerine çalışan Mustafa Tatçı, doğumunun 400. yılına yaklaştığımız Niyazi Mısri’nin önemine yazısıyla dikkati çekiyor. Ve yürekten desteklediğimiz bir çağrısı da var Tatçı’nın; UNESCO’ya bu çağrı. Doğumun 400. yılında büyük ozana özel bir etkinlik düzenlenmeli. Coşkuyla bu çağrıya katılıyoruz.

Hayati İnanç da, Niyazi Mısri’nin bir şiirinden yola çıkarak Niyazi Mısri şiirinin imkânlarını ele alıyor. Bir Niyazi Mısri romanını bitirmek üzere bulunan Leyla İpekçi de “Medeniyetimizin ruhuna üflenen nefes: Niyazi Mısri” yazısıyla sizlerle. Dosyamızın söyleşi bölümünde ise genç müzisyen santuri Sedat Anar, Niyazi Mısri’den bestelediği eserleri ve müziğini anlatıyor.

Geleneğimize ait sanatlarımızdan Karagöz sanatına da bu sayımızda yer vererek, Türk sanatının en özel örneklerinden birini, Karagöz sanatının ustalarından Cengiz Özek’le sizleri buluşturduk.

Elinizdeki Kırmızı Beyaz’ın bir diğer sürprizi de oyuncu Ufuk Bayraktar söyleşi. Uzun bir sinema kariyeri olmasına karşın “Ezel” dizisinde aldığı rolle geniş kitleler tarafından tanınan Bayraktar, şu sıralar yönetmenliğini Mesut Uçakan’ın yaptığı TRT’nin sevilen dizisi “Sevda Kuşun Kanadında” ile izleyiciyle buluşuyor ve sinemamız için gelecek vaat eden oyuncular arasında yer alıyor.

Kırmızı Beyaz, her sayısında olduğu gibi bu sayıda da iyi ve kadim hikâyelerin peşine düşüyor.

Başka güzelliklerde buluşmak üzere... Keyifli okumalar.

Doç. Dr. Ömer Bolat
Albayrak Holding CEO’su

Ömer Bolat





10

DOĞUMUNUN 400.
SENESİNDE MEHMED
NİYÂZÎ-İ MİSRÎ



08 KAPAK
YUNUS'UN GÖNLÜNDEN
FİLİZLENEN ÇINAR
NİYÂZÎ-İ MİSRÎ



46 SÖYLEŞİ CENGİZ ÖZEK
KARAGÖZ'Ü DÜNYAYA
TANITAN USTA



70 SÖYLEŞİ
UFUK BAYRAKTAR:
VATANIMI SEVİYORUM



04 VEFA
MUSTAFA CAMBAZ'I
UNUTMAYACAĞIZ



58 SÖYLEŞİ
TULUYHAN UĞURLU:
KENDİ TOPRAKLARIMDAN
BESLENİYORUM

KIRMIZI BEYAZ

HAYAT KÜLTÜRÜ DERGİSİ
SAYI : 20 2017 / YAZ

albayrak

KETEBE KİTAP VE DERGİ YAYINCILIĞI A.Ş.
ADINA: MUSTAFA ALBAYRAK
GENEL YAYIN YÖNETMENİ: YUSUF GENÇ
YAZI İŞLERİ ŞEFİ: SALİHA ÖZDEMİR
EDİTÖR: ARDA AREL
GRAFİK TASARIM: ESAD DAĞLI / MURAT ECE
SORUMLU YAZI İŞLERİ MÜDÜRÜ: BURHAN İSTENCİ
BASKI MÜDÜRÜ: ÖZCAN URAL
BASKI: BİLNET MATBAACILIK VE YAYINCILIK A.Ş.
Tel: 444 44 03 • Faks: [0216] 365 99 07

İRTİBAT ADRESİ: ALBAYRAK GRUBU
MALTEPE MAH. FETİH CAD. NO:6
TOPKAPI-ZEYTİNBURNU/İSTANBUL
KATKIDA BULUNANLAR: HÜMEYRA
ÇALIŞKAN, ALİ OTURAKLI, LEYLA
İPEKÇİ, ALİ ÇELİK, HAYATİ İNANÇ,
MUSTAFA TATÇI, YAKUP KOCAMAN,
İLKER NURİ ÖZTÜRK, SELMAN ÇINAR



52 TÜRK-İSLAM DÜŞÜNCE TARİHİ TÜRKÇE DÜŞÜNMEYE GİRİŞ: KİTABÜ'T TEVHİD



80 KAPAK RESİMDEKİ GÖZYAŞLARI BİR CEM KARACA PORTRESİ



64 SEYAHAT OSMANLI'NIN BİR DEVLET OLARAK DOĞDUĞU ŞEHİR: BURSA

VEFA 04
15 Temmuz Şehidimiz
Mustafa Cambaz'ı
Unutmadık

KAPAK 08
Yunus'un Gönülünden
Filizlenen Çınar
Niyâzi-i Mısırî

DOSYA 10
Mustafa Tatçı: Doğu-
munun 400. Senesinde
Mehmed Niyâzi-i Mısırî

DOSYA 16
Hayati İnanç: Bir
Ulu Gönül Sultanı
Niyâzi-i Mısırî

DOSYA 20
Sedat Anar: Kendimi
Mısırî'nin Divanında
Buldum

DOSYA 22
Leyla İpekçi: Mede-
niyetimizin Ruhuna
Niyâzi-i Mısırî'nin Üfle-
diği Nefesi Çekerken

BİZDEN HABERLER 24
Albayrak Grubu
Kurum Haberleri

SÖYLEŞİ 46
Cengiz Özek:
Karagöz'ü Dünyaya
Tanıtan Usta

EKONOMİ 50
Sosyal Devlet mi?
Vakıf Medeniyeti mi?
Yakup Kocaman

52 TÜRK-İSLAM TARİHİ
Türkçe Düşünmeye Giriş:
Kitabü't Tevhid
Yusuf Genç

58 SÖYLEŞİ
Tuluyhan Uğurlu:
Kendi Topraklarımdan
Besleniyorum

64 ŞEHİR
Osmanlı'nın Bir Devlet
Olarak Doğduğu Şehir:
Bursa / Saliha Özdemir

70 SÖYLEŞİ
Ufuk Bayraktar:
Vatanımı Seviyorum

76 GEZİ
İstanbul'da Alternatif
Bir Pazar Gezisi
Hümeysra Çalıışkan

80 PORTRE
Resimdeki Gözyaşları:
Bir Cem Karaca Portresi

84 SAĞLIK
Polen Alerjileri Baharınızı
Mahvetmesin
Doç. Dr. Ahmet Akçay

88 SİNEMA
Yerli Bir Üçleme: Yusuf
Üçlemesi ve Yumurta
Filmi / Ali Oturaklı

92 KİTAPLIK
Kitaplık
İlker Nuri Öztürk

96 MÜZİK
"Tanburi Cemil Bey
Çalışıyor Eski Plakta"
Selman Çınar

15 TEMMUZ ŞEHİDİMİZ MUSTAFA CAMBAZ'I

KIRMIZI
BEYAZ

4

Vefa

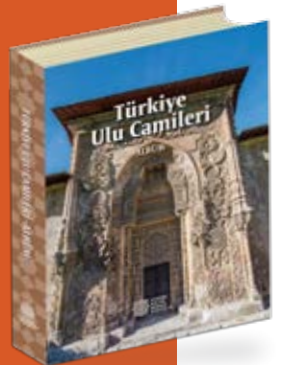
Yeni Şafak gazetemizin foto muhabiri Mustafa Cambaz, 15 Temmuz 2016 gecesi milli iradeye karşı gerçekleştirilen darbe girişimi sırasında Fetullahçı Terör Örgütü'ne (FETÖ) bağlı darbeci askerlerin açtığı ateş sonucu Çengelköy'de şehit oldu. 17 Temmuz'da toprağa verilen şehit Cambaz'ın cenazesi toprağa verilmeden önce, Topkapı Albayrak Holding binasında cenaze töreni düzenlendi.

Çalışma arkadaşımız, şehidimiz Mustafa Cambaz'ın cenaze töreni duygu yüklü anlara sahne oldu. Tören- de, yıllardır birlikte görev yapan çalışma arkadaşlarımız şehidimizle helalleşti. Törenin ardından şehidimizin cenazesi dua ve tekbirler eşliğinde Marmara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Camii'ne götürüldü. Şehidimiz Mustafa Cambaz, Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın da katıldığı cenaze namazının ardından Çengelköy Mezarlığı'na defnedildi.



ŞEHİDİMİZİN ARDINDA BIRAKTIĞI ANLAMLI ESER

Yıllarca Yeni Şafak gazetesinde görev yapan şehidimiz Mustafa Cambaz'ın Türkiye'deki 118 ulu camiye giderek çektiği 10 bin fotoğraftan 700'ü Başbakanlık Atatürk Kültür Merkezi Başkanlığı'nca seçilip bir araya getirilerek, vefatından birkaç ay önce "Türkiye Ulu Camileri" adıyla yayımlanmıştı. Çalışma, Türkiye'de bir ilk olarak raflarda yerini almıştı.



UNUTMAYACAĞIZ...



ŞEHİDİMİZİ UNUTMADILAR

11. Cumhurbaşkanı Abdullah Gül, Başbakan Yardımcısı Numan Kurtulmuş, Aile ve Sosyal Politikalar Bakanı Dr. Fatma Betül Sayan Kaya, Eski Başbakan ve Ak Parti Konya Milletvekili Ahmet Davutoğlu, İstanbul Valisi Vasip Şahin ve birçok isim 15 Temmuz darbe girişimi gecesı Çengelköy'de hayatını kaybeden muhabirimiz, şehidimiz Mustafa Cambaz için Yeni Şafak'a taziye ziyaretinde bulundu.

ABDULLAH GÜL ŞEHİDİMİZİN KİTABINI İNCELEDİ

11. Cumhurbaşkanı Abdullah Gül, 15 Temmuz 2016 gecesı FETÖ'cü hainler tarafından şehit edilen Yeni Şafak Gazetesi Foto Muhabiri Mustafa Cambaz için gazetemize taziye ziyaretinde bulundu. Cambaz'ın çalışma masasında Fatiha okuyan Gül, şehidimizin çıkarmış olduğu "Türkiye Ulu Camileri" adlı kitabı hakkında bilgi alarak incelemelerde bulundu. Gül, taziye sırasında duygularını "Değerli arkadaşımız, Mustafa Cambaz, arkasına bakmadan sokağa çıkanlardan biriydi. Bu vesileyle bütün Yeni Şafak ailesi ve hepimize başsağlığı diliyorum." şeklinde ifade etti.

Gül ziyaretinde, Albayrak Holding Yönetim Kurulu Başkanı Ahmet Albayrak, Albayrak Medya Grubu İcra Kurulu Başkanı Mustafa Albayrak, Albayrak Holding Yönetim Kurulu üyeleri Nuri Albayrak, Kazım Albayrak ile Sinan Albayrak, Albayrak Holding CEO'su Ömer Bolat ve Yeni Şafak Gazetesi Genel Yayın Yönetmeni İbrahim Karagöl ile de görüştü.

BAŞBAKAN YARDIMCISI KURTULMUŞ, CAMBAZ İÇİN DUA ETTİ

Başbakan Yardımcısı Numan Kurtulmuş, Albayrak Medya'yı ziyaret etti. Ziyaretinde, bina içerisindeki birimleri gezen Kurtulmuş, 15 Temmuz darbe girişimi sırasında şehit olan Yenişafak Gazetesi foto muhabiri Mustafa Cambaz'ın çalışma arkadaşlarıyla sohbet etti, şehidimizin masasında dua etti.

Başbakan Yardımcısı Numan Kurtulmuş, ziyaretinde Albayrak Grubu Yönetim Kurulu üyeleri Nuri Albayrak, Mustafa Albayrak, Kazım Albayrak, Albayrak Holding CEO'su Ömer Bolat ve Yeni Şafak Gazetesi Genel Yayın Yönetmeni İbrahim Karagöl ile bir araya



gelerek, medya grubunun çalışmaları hakkında bilgi aldı. Başbakan Yardımcısı Kurtulmuş, daha sonra TVNET canlı yayınına katılarak önemli açıklamalarda bulundu.

AYNI FEDAKARLIĞI YAPMAYA HAZIRIZ

Eski Başbakan ve AK Parti Konya Milletvekili Ahmet Davutoğlu, Mustafa Cambaz'ın darbe kalkışması sırasında şehit edilmesi nedeniyle Yeni Şafak'a taziye ziyaretinde bulundu ve şehidimiz Mustafa Cambaz'ın masasında Fatih okudu.

Eski Yeni Şafak çalışanı olarak Cambaz ile mesai arkadaşı olduğunu hatırlatan Davutoğlu, şunları kaydetti: "28 Şubat'ın zor şartlarında Yeni Şafak yazıyordum. O zaman hep beraber 28 Şubat darbesine karşı kalemimizle mücadele ediyorduk. Yeni Şafak gerçeği bugüne taşına-bilmiş ve tüm mirasını o günlerde ilkeli duruşuyla orta-ya koymuştur. Yeni Şafak'a emek veren, sermaye veren herkesden Allah razı olsun. Başka bir dönemde başka bir darbe teşebbüsünde Yeni Şafak bu kez şehit verdi. 15 Temmuz'da Mustafa kardeşimiz hem dik durdu hem de kanını bu uğurda vermekten çekinmedi." Eski Başbakan Ahmet Davutoğlu'nun taziye ziyaretinde Albayrak Holding Yönetim Kurulu Başkanı Ahmet Albayrak, Albayrak Holding Yönetim Kurulu Üyeleri Nuri Albayrak ve Mustafa Albayrak, Albayrak Holding CEO'su Ömer Bolat, Yeni Şafak ve TVNET Genel Yayın Yönetmeni İbrahim Karagül de hazır bulundu.



İstanbul Valisi Vasip Şahin de şehidimiz Mustafa Cambaz için Yeni Şafak binasını ziyaret etti, Albayrak Holding Yönetim Kurulu Başkanı Ahmet Albayrak ve Albayrak Holding Yönetim Kurulu Üyesi Nuri Albayrak'a taziyelerini ilettiler.



BAKAN FATMA BETÜL SAYAN KAYA BAŞ SAĞLIĞI DİLEDİ

Aile ve Sosyal Politikalar Bakanı Fatma Betül Sayan Kaya, çalışma arkadaşımız Mustafa Cambaz'ın darbe kalkışması sırasında şehit edilmesi nedeniyle Yeni Şafak'a taziye ziyareti gerçekleştirdi. Cambaz'ın bir ay önce yayınlanan "Türkiye Ulu Camileri" isimli albüm çalışmasını inceleyen Kaya, Yeni Şafak çalışanlarına baş sağlığı diledi. Bakan Kaya, daha sonra Albayrak Holding Yönetim Kurulu Başkanı Ahmet Albayrak, Yeni Şafak ve TVNET Genel Yayın Yönetmeni İbrahim Karagül ile bir süre görüştüktan sonra TVNET'te özel yayına katıldı.

DOSYA



yunus'un gönlünden
filizlenen çınar

Niyâzî-i Mısırî

Mustafa Tatçı • Doğumunun 400. Senesinde Mehmed Niyâzî-i Mısırî

Hayati İnanç • Bir Ulu Gönül Sultanı Niyâzî-i Mısırî

Sedat Anar • Kendimi Mısırî'nin Divanında Buldum

Leyla İpekçi • Medeniyetimizin Ruhuna Niyâzî-i Mısırî'nin Üflediği Nefesi Çekerken





Mustafa Tatcı

DOĞUMUNUN 400. SENESİNDE MEHMET NİYÂZÎ-İ MİSRÎ

Niyâzî-i Mîsrî Kimdir?

X VII. asırda yaşayan Niyâzî-i Mîsrî, Halvetiyye'nin "Mîsrîyye" şubesinin kurucu pîridir. Coşkun ve cezbeli bir sûfî olan Mîsrî, İslâm irfan tarihinin en renkli ve en önemli simâlarından biridir. Mevlânâ Celâleddin

Rûmî, Yûnus Emre ve İbn Arabî neyse, Mîsrî de onlardan birisidir. Dîvânı, diğer eserleri 350 seneden beri okunmakta ve kültürümüzü beslemektedir. Şiirleri en çok bestelenen mutasavvıflardandır. 1618'de Malatya'da doğmuş Diyarbakır, Mardin, Kerbelâ, Mısır, İstanbul, Elmalı, Uşak, Kütahya ve Bursa'da yaşamış, nihayet Limni adasında 1694 senesinde vefât etmiş-



tir. Kendileri Mısır'da öğrenim gördüğü için 'Mısır' diye tanınmıştır.

Niyâzî-i Mısırî ne yazık ki sürgünde yaşamak zorunda bırakılmış bir ârifdir. Dönemin siyâsî ve bazı sığ düşünceli yetkilileri sürgüne gönderdiği bu büyük gönül ve aşk adamının kıymetini bilememiş ve onu incitmişlerdir. Bu coşkun gönüllü ârif, bazı dönemin Selefî/Kadıızâdeli zihniyetine ve bazı sığ görüşlü siyâsîlerin adâletsizliklerini eleştirdiği için bir defa Rodos'a ve iki defa da Limni'ye olmak üzere üç kez sürgüne gönderilmiş 1674-1694 yılları arasında hayatının on altı senesini kalebind olarak zindânlarda veya gözaltında yaşayarak geçirmiştir. Bu sürgünlerin sebepleri olmakla beraber mantıklı bir izâhı yoktur. Hazret-i Mısırî'nin sürgüne gönderilmesine sebep olan hâdiselerden biri semâ ve devrân aleyhinde fetvâ vererek tekkelerin kapatılmasına vesile olan şeyhülislâma karşı çıkması, ikincisi de Ehl-i Beyt'le ilgili olarak risalet konusundaki düşünceleridir. Diğer bir sebep de şudur: II. Ahmed ve Bozoklu (Bıyıklı) Mustafa Paşa'nın hükûmet ettiği 1693 senesinde Avusturya (Erdel) üzerine sefere karar verilmiş ve pâdişâh Mısırî'yi de gazâyâ davet etmiştir. O da "Fî-sebîlillâh gazâ ve cihâda memûr olduk." deyip davete icâbet etmiş Edirne'ye gelip Selîmiye'de va'z u nasihatte bulunmuştur. Mısırî'nin va'z esnâsındaki bazı tenkitlerinden rahatsız olan siyâsîler, Mısırî hurûca kalkışacak endişesiyle sun'î bir yaygara koparıp ihtiyâr halinde onu ayağına bukağı vurdurarak âdî bir suçlu gibi adaya sürdürmüşlerdir. Bütün bu hâdiselerden ve kendisine revâ görülen eziyetlerden sonra Mısırî gazaba gelip Gelibolu'da: "Devletin inkırâzı için dördüncü kat semâyâ bir kazık çaktım; onu benden başkası çıkaramaz!" diyerek kırıncılığını belli etmiştir. Neticede Hazret-i Niyâzî anavatanından, Bursa'dan kendi isteyerek uzaklaştırılmış bir kişi değildir. Tarihçi Silâhdâr'ın ve diğer menâkıpnâme yazarlarının tespitlerine göre Hazret-i Mısırî'ye eziyet edenlerin hiçbiri de makamlarında kalmamış, rezil rûsvâ olmuşlar, arkalarında kötü birer isim bırakarak kaybolup gitmişlerdir.

Kanâatimizce Niyâzî ile ilgili bütün bu menfî iddiâlar yeniden yorumlanmalı, gönül ölmediğine göre bu büyük mutasavvıfın rûhâniyetinden özür dilenmeli, siyâsîlerce itibârî iâde edilmelidir. Hazret-i Niyâzî'nin milletimize karşı kırıncı gönülünü tâmir etmek de bizlere düşmektedir.

"Doğumunun 400. senesinde Mehmed Niyâzî-i Mısırî Unesco tarafından anılmalıdır."

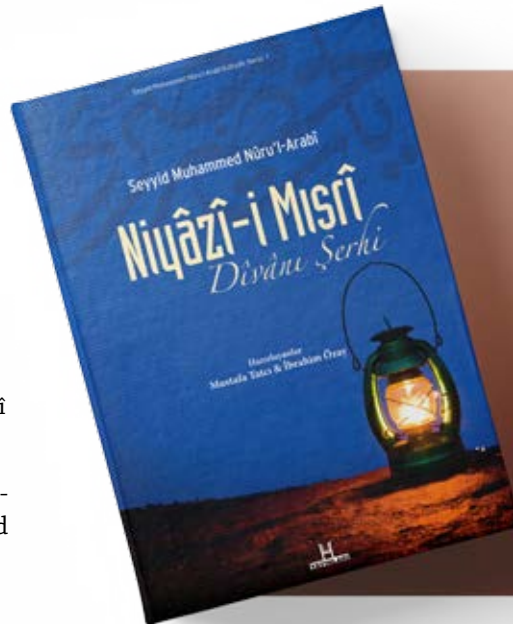
İbn Arabî, Hazret-i Mevlânâ ve Yûnus Emre tefekkürünün XVII. asırdaki takipçilerinden olan Mehmed

Fikirleriyle bütün çağlara hitâp eden ve insanlığın varmak istediği hakîkatin şâhikalarında dolaşan bir gönül adamı

Niyâzî-i Mısırî, âdeta bu üç büyük zâtın düşüncelerinin harmanlandığı mükemmel bir terkiptir. O, şiirlerinde İslâm'ın ledünni yönünü, aşka ve irfana ait hakîkatleri damıtıp süzerek devrinin en güzel Türkçesiyle insanımıza takdim etmiştir. Mısırî aynı zamânda edebiyat tarihimizde kendisini takip eden mutasavvıf şair ve ediplerle,

adına "Niyâzî-i Mısırî Mektebi" diyebileceğimiz büyük bir edebî mektebin kurucusudur. Bugün kütüphanelerimizin raflarında Mısırî takipçilerinin henüz incelenmemiş pek çok eseri vardır. Her biri Mısırî'nin düşüncelerinin tefsîri niteliğinde olan bu eserlerin Mısırî'nin eserleriyle mukâyeseli olarak incelenmesi gerekmektedir.

Hazret-i Mısırî fikirleriyle bütün çağlara hitâp eden ve insanlığın varmak istediği hakîkatin şâhikalarında dolaşan bir gönül adamıdır. O, İslâmın hakîkat ve derinliğini idrâk eden bir ârif-i billah olduğu kadar, Türkçe'nin de inceliklerini bilen bir edîb-i muhteremdir. Eserlerinde vücûd birliğini ilâhî aşkı, hilkat ve fitrat sırrını, eşyânın ve en mütekâmil varlık olan insanın hakîkatini anlatırken dile yüklediği manâ karşısında şaşırıp hayret etmemek mümkün değildir. Hazret-i Mısırî, Türkçe'yi tevhîd dili hâline getiren bir muvahhiddir. O, hakîkatî İslâm irfânında olduğu kadar Yûnus Emre'den beri işlenip damıtılan aşk ve manâ dilimizin de zirvesidir. Bundandır ki irfâna aşk ile ulaşmak isteyen kişilerin yolu bir şekilde Yûnus'a ve oradan da Hazret-i Mısırî'ye uğramak durumundadır. Mısırî'nin seyr ü sülûk tecrübelerini anlattığı "Dîvân-ı İlâhiyâtı"nı okuyup anlamaya çalışmak bir manâda insanın İslâmın irfânî derinliğini ve vücûd birliğini idrâk etmesi anlamına gelmektedir.



Bu gerçekleri biraz daha açarak şöyle de diyebiliriz: Hazret-i Niyâzî, Cenâb-ı Hakk'ın Kur'an'da ve Hazret-i Peygamber'in hadislerinde va'z ettiği hakikatleri ve manevî hayatımızda İbn Arabî, Celâleddîn-i Rûmî, Yûnus Emre, Yahyâ-yı Şîrvânî, Şaban-ı Velî, Yigitbaşı Ahmed Marmaravî, Vâhib Ümmî ve Ümmî Sinân hazretlerinin eserlerinde billûrlaşan tevhîd bilincini tarih içinde işleye işleye süzüp incelttiğimiz ve derinlik verdiğimiz bir dil ile anlatmıştır. Mısırî'nin dîvânında ortaya koyduğu irfânî derinlik ve vüs'at, özenle seçerek yan yana getirdiği kelimelere yüklediği ahenk ve manâ; İbn Arabî'den; Şeyh Bedreddin'den, Şems ve Mevlânâ'dan, Yûnus, Sinan-ı Ümmî ve Fuzûlî'den tevârüs ettiği ehlinden ehline, gönülden gönüle aktarılan bir mirâstır. Bu ilâhî mirâs Mısırî gibi büyük bir kâbiliyette yeniden neşv ü nemâ bulmuş yeniden ete-kemiğe bürünmüş, yeniden üslûba dönüşmüştür. Mısırî Hazretleri tabîi ki Cenab-ı Hakk'ın sofrasından beslenmiştir fakat bu sofranın kurucu pîrleri de onun adlarını hürmetle andığı kişiler arasındadır.

Hazret-i Pîr'in ilâhiyâtını kendinden önce ve sonra gelenlerden ayıran husûsiyet sadece İbn Arabî'den yahut Mevlânâ'dan tevârüs ettiği mirâs ile seyr ü sülûk ve tevhîd sırlarını billûrlaştıran ifadeleri değildir. Nitekim o, dîvân-ı ilâhiyâtında, sülûk sırasında yaşanılması gereken fark ve cem' sırlarını dengeli olarak vermektedir ki onu selefinden ayıran özellik budur.

*“Şerîatsız hakikat oldu ilhâd
Hakikat nûr, ziyâsıdır şerîat”*

diyen Hazret-i Pîr'in temâs ettiği denge, tasavvuf yolları içinde fevkalâde önemlidir. Sülûku sırasında yaşadığı aşk ve irfân hâllerini yorumlamaya çalışan sâlikin şerîattan hakikate doğru yol alırken hangi halde hangi reçeteyi kullanacağını bilmesi, nefsinin tehlikeli yollara sapmasını önleyecektir. Niyâzî Hazretlerinin ilâhiyâtı bu sâpmaları önleyecek altın kuralları ihtivâ eder.

Esasen Mısırî'den önce aşk ve irfân dilimizin kurucusu olan Yûnus Emre'nin ilâhiyâtı da Müslüman Türk coğrafyasında seyr ü sülûk çıkaran sâliklerin terbiyesinde kullanılmak gayesiyle bu topluluklara bir ilâhî lutuf olarak tecellî etmiştir fakat Yûnus'un dîvânı zamân içinde bozulan tertibi yani yitirilen manzûmeleri ve şifâhen aktarılırken karıştırılan beyit ve ibareleri sebebiyle tereddütler hâsıl olmuş onun yerine Mısırî hazretlerinin dîvânı okunup yorumlanmaya başlanmıştır. Hazret-i Pîr'in bir yerde:

*“Niyâzî'nin dilinden
Yûnus durur söyleyen”*

demesi bundandır. Kezâ Mısırî'yi yetiştiren silsilenin büyük azizi Vâhib Ümmî (ö. 1595) de bir mısraında:

“Biz Yûnus'un sebakın evliyâdan okuduk!” buyurarak Mısırî Hazretlerinden önce Yûnus ilâhîlerinin sûfî meclislerindeki değerini göstermektedir. Nihayet onun ilâhiyâtı bütün Allah dostlarının benimsediği şerîat, tarikat, marifet ve hakikat ilimlerinin sırlarını ihtivâ eden bir ilmihâldir. Bu sebeple tasavvuf ehli indinde Dîvân-ı Niyâzî-i Mısırî, bir “irfan ilmihâli” olarak tanınmıştır.

Şu bir gerçektir ki manevî hayatımızda son bin sene içinde bizi derinden etkileyen üç büyük tasavvufî ve edebî mektepten söz edilebilir. Bu mektepler tabiatıyla on birinci asırda Hoca Ahmed Yesevî, on üçüncü asırda Yûnus Emre ve on yedinci asırda Mısırî Niyâzî hazretlerinin etrafında hâlelenmiştir. Birbirinin devamı niteliğinde olan bu üç tasavvufî mektebin temel eser ve düşünceleri bugün de okunmakta, yorumlanmakta ve yaşanmaktadır.

Bu manevî mektepler içinde Hazret-i Mehmet Niyâzî'nin ilâhiyâtının -yukarıda belirttiğimiz- “ilmihâl” olma özelliği hasebiyle husûsî bir yeri vardır. Onun dîvân-ı ilâhiyâtı, yazıldığı tarihten beri en fazla istinsâh edilen, matbaanın Osmanlı kültür hayatına girmesinden sonra da en fazla basılan eser olma özelliğini korumaktadır. Burada kütüphanelerimizde 200'den fazla yazmanın, -tarihsiz tab'larından başka, ilki Bulak'ta 1254 (1838) senesinde, sonrakileri 1260, 1275, 1285, 1291, 1294, 1300, 1325, 1326, 1928 yıllarında yapılmak kaydıyla 30'dan fazla da Osmanlı Türkçesiyle tab'ının olduğunu söylersek mesele daha iyi anlaşılacaktır. Nitekim bugün sûfî çevrelerde en fazla okunan dîvân Mısırî Hazretlerinin dîvânıdır. Aynı özellik Niyâzî'nin bes-telenmiş manzûmeleri için de geçerlidir. Onun yüz elliden fazla ilâhîsi çeşitli makâmlarda defalarca bes-telenmiş olmakla Yûnus Emre'den sonra herhalde ilk sıralarda gelmektedir. Bugün elimizde bestelenmiş manzûmelerine ait 500 kadar nota bulunmaktadır. Bu sayı kaybolan ve unutulmuş notalarla birlikte binden fazladır. Bu noktada yine belirtmek gerekir ki Niyâzî'nin ilâhiyâtı turuk-ı aliyye mensûplarının hemen tamamı tarafından zikir meclislerinde besteli olarak okunmuş ve okunmaktadır.

Zikir ve sohbet meclislerinde okunup yorumlanan eserlerden bir başkası da Mısırî'nin şerhedilen şiirleridir. Bu meyânda edebiyat tarihimizde en çok şiiri şerhedilen ve yaygın bir şekilde okunan kişinin de Mısırî Niyâzî Hazretleri olduğu söylenebilir. Bir Melâmî şeyhi olan Muhammed Nûr ve yine onun yetiştirdiği Alî Örfî Hazretleri'nin derslerinde yaptığı şerhlerin toplandığı eserler bunun en güzel örneklerindendir. Yazılan diğer Mısırî şerhleri büyük bir kütüphâne oluşturacak kadar vardır.

**“Bugün sûfî
çevrelerde en
fazla okunan
dîvân Mısırî
Hazretlerinin
dîvânıdır”**

Hazret-i Mısri, hayatı ve yazdığı eserleriyle yaşadığı günden beri tartışılan, okunan, yorumlanan, örnek alınan bir kişi olmaya devam etmektedir.



Limni elimizden çıkmadan önce çekilmiş bir fotoğraf (1914). Limni'nin merkezi olan Marina'da görüntülenen bu binalar, Limni elimizden çıkmadan önce Hz. Mısri'nin dergahı, türbesi ve camiinin bütün özellikleri görülmektedir. Dergah Abdülme-cid döneminden II. Abdülhamid'e gelinceye kadar birkaç defa el-den geçirilmiştir. Şu anda bu yapılardan sadece dergahın cümle kapısı yerinde durmaktadır.



Şu anda Mısri Dergâhı'ndan kalan son miras, cümle kapısı. 1914'teki görüntüden hiçbir eser yok. Sağdaki Mısri câmii yerinde bir "cafe" var. Minâreyi sökmüşler. Hemen karşısında dergâhın giriş kapısı. Onun sol arkası tevhiðhâne, şimdi marketin deposu. Sağda ok ile gösterilen yerde 4 katlı bir ev var. O evin üst yola bakan tam duvar kenarına gelen kısmında türbe-i şerif bulunuyordu. Dergâhın sağındaki bina, "cafe" olarak faaliyette. Bir zamanlar Hazret-i Pir'in ibadet ettiği İskele (Mısri) mescidi.

Der-beyân-ı şerîat-ı mutahhara ve hakikat-ı münevvere

1. Sarây-ı dîn esâsıdır şerîat
Tarîk-ı Hak hüdâsıdır şerîat

"Şerîat, din / tarikat, marifet ve hakikat / sarâyının temelidir. Hak yolunun yol göstericisidir."

2. Budur evvel kapı dergâh-ı Hakk'a
Ki yolun ibtidâsıdır şerîat

"Şerîat, Hakk'ın dergâh (zât)ına açılan ilk kapıdır ki yolun / henüz / yolun başıdır.

3. Dahi bununla hatm olur bu yollar
Bu râhın intihâsıdır şerîat

"Dahası bu yollar şerîatla tamamlanıp kemâle ulaşır. Bu yolun sonu yine şerîattir."

4. Sırât-ı müstakîme da'vet eden
Münâdîler nidâsıdır şerîat

"Şerîat, (insanları) doğru yola davet eden müezzinlerin nidâsı (yani daveti, ezanı)dır.

5. Şerîat enbiyânın sünnetidir
Kamunun ihtidâsıdır şerîat

"Şerîat, bütün nebîlerin sünnetidir, bütün insanların doğru yola girmesidir."

6. Hudânın leyle-i mi'râc içinde
Habîbine atâsıdır şerîat

"Şerîat, Hudâ'nın mirâc gecesi Habîbine ihsânıdır."

7. Yigirmi üç yıla dek Cebraîl'in
Ana vahy-i Hudâ'sıdır şerîat

"Şerîat, Cebraîl'in yirmi üç yıl boyunca ona, Hudâ'dan getirdiği vahiydir."

8. Cihânda çokdur envâ'ı ulûmun
Kamusunun hümâsıdır şerîat

"Dünyada ilmin çeşitleri pek çoktur. Şerîat, onların hepsinin hümâsıdır / yani en yukarısında seyreder."

Hümâ (güzel h ile, hümâ kuşu).

9. Bu nefis-i kâfirî katl etmek için
Hak'ın hükm-i kazâsıdır şerîat

"Şerîat, bu kâfir nefsi katletmek için Hakk'ın ezelden takdir etmiş olduğu bir hükümdür."

10. Cihâd-ı ekber eden ehl-i diller
Kulûbunun safâsıdır şerîat



“Şeriât, büyük cihâd yapan / nefsi ile boğuşan, mücâhede eden / gönül ehli kimselerin kalblerinin safâsıdır.”

11. *Tarîkat kârbânının önünce*
Delîl ü muktedâsıdır şerîat

“Şeriât, tarîkat kervânının önünde delîl ve yol göstericidir / sarbândır.”

12. *Hakikat gerçi sultânlıktır ammâ*
Önind'anın livâsıdır şerîat

“Gerçi hakikat sultânlıktır ama şeriât, onun önündeki bayrağıdır.”

13. *Şerîatdan velî yad olmaz aslâ*
Velînin âşinâsıdır şerîat

“Velî, şeriâtta aslâ uzaklaşmaz, ona yabancılaşmaz. Şeriât Allah dostunun âşinâsı yani en iyi dostudur.”

14. *Şerîatla durur arz u semâvât*
Bu bünyânın binâsıdır şerîat

“Yer ve gök şeriâtla durur. Şeriât bu varlığın asıl yapısı, temeli ve esasıdır.”

(Şeriât kabuk, hakikat özdür, şeriât mum hakikat güneş, şeriât erik, hakikat üzüm, şeriât ziyâ hakikat nûr gibidir)

15. *Ne bilsin şer'-i pâki ehl-i ilhâd*
Ol a'dânın 'adâsıdır şerîat

“Allah'ın varlığına inanmayan yani tevhîdden sapan kimseler, onun tertemiz hükümlerini nereden bilsin. Şeriât, o azılı düşmanın düşmanıdır.”

16. *Hemân anlar da aklınca sanır kim*
Nizâm için olasıdır şerîat

“O kimseler akıllarınca hemen zannederler ki şeriât âleme düzen vermek için konulmuş –sözde basit- esaslardan ibârettir.”

17. *Sakın cânâ sakın anlara uyup*
Deme sen de n'olasıdır şerîat

“Ey cân, sakın ha sakın, sen de onlara uyup ‘Şeriât de neymiş, bundan bir şey çıkmaz!’ deme.”

18. *Şeriatsız hakikat oldu ilhâd*
Hakikat nûr, ziyâsıdır şerîat

“Şeriatsız hakikat dinden saptı. Şeriât hakikat nûrunun ziyâsıdır.”

19. *Ziyâ olmaz ise nûr anda yok bil*
Hakikatle kıyâsıdır şerîat

“Ziyâ olmazsa nûr da olmaz, bunu böylece bil. Hakikatle şeriât birdir, aynıdır / şeriât hakikatten zuhur etmiştir.”

20. *Cihâna bir velî hiç gelmez illâ*
Elind'anın asâsıdır şerîat

“Cihâna hiç bir velî gelmez ki şeriât onun elinde asâsı olmasın.”

21. *Dahi başında tâc u şâl u kisve*
Hem eğninde abâsıdır şerîat

“Şeriât bir de onun başındaki tâc, şal ve kisve ile omzundaki (sırtındaki) abâsıdır.”

22. *Hakikat cânıdır ancak velînin*
Cânından mâ'adâsıdır şerîat

“Hakikat velinin canı, yani rûhudur. Şeriât ise, velinin rûhundan yani hakikatinden başkası, yani sûretidir.”

23. *Çıkacak cân beden öldüğü gibi*
Çıkacak sır kalasıdır şerîat

“Beden ölür ölmez can da çıkacak. Şeriât o zaman çıkacak olan sır kalesidir.”

24. *Karâr etmez beden olmayacak cân*
Hakikatın bekâsıdır şerîat

“Cân olmayınca beden duramaz. Şeriât, hakikatın bekâsıdır.”

25. *Hakikat dilber-i ra'nâ gibidir*
Anın zerrîn libâsıdır şerîat

“Hakikat güzel bir kadın gibidir. Şeriât onun süslü, altın işlemeli elbisesi gibidir.”

26. *Sakın soyma anı nâ-mahrem içre*
Yüzün suyu hayâsıdır şerîat

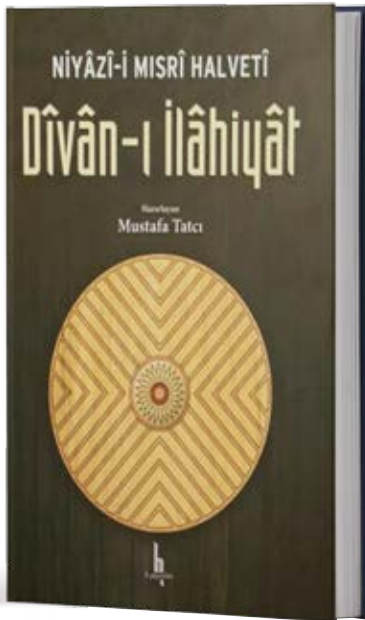
“Sakın onu nâ-mahremlerin içinde soyma. Şeriât yüz süyunun hayâsıdır.”

27. *Hakikat arş-ı a'lâdır muhakkak*
O arşın istivâsıdır şerîat

“Muhakkak ki hakikat arşı alâdır. Şeriât de o arşın dengi / ortası / dir.”

28. *Cemî'-i enbiyâ vü evliyânın*
Niyâzî reh-nümâsıdır şerîat

“Ey Niyâzî, şeriât peygamberlerin ve velilerin kılavuzudur.”



Mehmed Niyâzî-i Mısri'den Nutk-ı Şerifler

1. İster isen ma'rifetde olasın âli-cenâb
Ehl-i irfân eşîğinde yüzünü eyle türâb

"Mârifet makamına ulaşıp Hak katında makbûl bir kişi olmak istiyorsan irfan ehli kâmilin eşîğinde yüzünü toprak eyle. Yani tevâzu ve mahviyet sahibi ol."

2. Çok da verme kendini dünyâyâ çek bir dem elin
Döndüremezsın beğim kati ağırdır bu dolâb

"Kendini dünyaya çok da verme, bir an için olsun yani tevhide tutununcaya kadar elini dünyadan çek. Beyim, bu dolap, bu dünya çerki öyle ağırdır ki sen onu döndüremezsın."

3. Bu harâbî niceler çalışdı ma'mûr etmeğe
Bir yanın ta'mîr ederken bir yanı oldu harâb

"Bu yok olmaya mahkûm olan dünyâyı pek çokları insan imâr etmeye çalıştı. Ne var ki bu insanlar bir taraflarını onarmaya çalışırken bir tarafları yine harap oldu."

4. Çok seğırtti gaflet ehli bu serâbı su sanıp
Bulmadılar hiç bu sahrâda biri bir katre âb

"Gaflet ehli, / Hak'tan habersiz olan kişiler bu serâbı su sanıp yani hakikaten varmış ve ebediyyen burada kalınacakmış zannettikleri dünyanın arkasında çok koşturdular. Ancak bu dünya çölünde hiç biri bir damla su / hakikat / bulamadılar"

5. Bir zamân yüz verme dünyâ ehline uzletde ol
Akl u fikrin bir yere cem' et yüzüne çek nikâb

"Bir müddet dünyaya bağlanan kişilerle ilgilenme, tenhaya çekil, aklını ve fikrini bir yere topla, Hakk'ı anlamak için gayret et, yüzüne -mâsivâyâ karşı- bir örtü çek."

6. Göz kulak dil kapıların bağla muhkem bir zamân
Ola kim Hak'dan yana gönlünden ola feth-i bâb

"Göz, kulak ve dil kapılarını bir müddet sıkıca bağla (kapat). Böylece gönlünden Hak'tan yana bir kapı açılabilir."

7. Ger ölümden kurtulam dersem yürü var âşık ol
Döne döne aşk oduyla cism ü cânı kıl kebâb

"Eğer ölümden kurtulayım diyorsan, git, âşık ol. Cismini ve cânını döne döne aşk ateşiyle iyice yak / ki pişmedik yerin kalmasın /

8. Gir bu derd
meyhânesine
koma elden kâseyi

Hiç yürek ka-
nından özge âşıka
yokdur şarâb

"Bu dert yani aşk mey-
hânesine gir ve kadehi
elinden bırakma. Âşık için
yürek kanını içmekte / yani
nefsi telef etmekten / daha iyi
bir şarap yoktur."

9. Himmetin dâim bu olsun kim Hak'ı anla-
yasın

Hakk'ı bilmekten yeğ olmaz iki âlemde savâb

"Himmetin / gayretin / daima Hakkı bilme, bulma ve Hak'ta olmaya yönelik olsun ki, Hakk'ı anlayasın. Dünya ve âhirette Hakk'ı bilmekten daha doğru bir gayret olamaz."

10. Ger azâb-ı âhiretten bulmak istersen halâs
Ârif ol kim cehl odundan kopısar cümle azâb



"Eğer âhiret azabından kurtulmak istersen, ârif ol. Çünkü bütün azaplar cehâlet ateşinden, yani Hakk'ı bilmemekten kaynaklanır."

11. Bu Niyâzî kendüden demez bu sözü ey püser
Hep anı söyler duyarsın gökden inen dört kitâb

"Ey oğul, Niyâzî bu sözü kendi nefsinden söylemez. Duyup işittiğin gibi gökten inen (yani Semavî ve vah-yî olan) dört kitap da hep onu söyler."



BİR ULU GÖNÜL SULTANI

NİYÂZÎ-İ MİSRÎ

Hayati İnanç

Hazret'in mısraları, diğer gönül
sultanlarının sözleri gibi yüzyıllardır
nasibi olanların gönüllerine safâ
vermeye devam ediyor.

Malatya'nın Soğanlı (İşpozi) kasabasında 1618'de dünyaya gelen Niyazi-i Mısri Hazretlerinin babası, Nakşibendiyye mensûbu Soğancızâde Ali Çelebi'dir. Niyâzi ve Mısri mahlaslarıdır. Birçok şiirinde iki mahlası da kullandığı görülür. Mısri mahlası tahsilini Mısır'da yaptığından dolayıdır. Çeşitli medreselerde eğitim görmüş ve farklı yerlerde tasavvuf bilgisini geliştirmiştir. Halveti şeyhi Sinan-ı Ümmi'den 1655 yılında hilafet alarak irşada mezun kılınmıştır.

"Memleketin pek çok yerinde vaazlar vererek halkı irşada çalışmıştır"

Memleketin pek çok yerinde vaazlar vererek halkı irşada çalışmıştır. Şöhreti her yana yayılan Niyazi Mısri, ordunun maneviyâtını yükseltmek için Sultan IV. Mehmet tarafından Lehistan seferine götürülür. Hakkında ileri sürülen iftiralar sebebiyle Limni adasına nefy edilir ve burada onbeş yıl çileli bir hayat yaşar. Ölümünden bir yıl kadar önce affedilip Bursa'ya dönse de Bursa Kadısı'nın şikayeti üzerine tekrar Limni'ye gönderilir ve burada vefat eder. Osmanlı Sultanı tarafından sürgüne gönderildiği Limni adasında 1693 (H.1105) senesinde vefat etmiştir.

Türbesi aynı adada ziyaretgâhtır.

Türkçe ve Arapça manzum ve mensur on ciltten fazla eseri bulunmaktadır. Aruz ölçüsü ile yazdığı şiirlerinde genellikle Nesîmî ve Fuzulî'nin, heceyle yazdığı şiirlerinde ise Yunus Emre'nin etkisi görülür.

Veren de O alan da O, nedir senden gidecek Telâşını görenler can senin zannedecek

Hazret ve eserleri hakkında efrâdını câmi' bilgi ihtiva eden bir eser Mustafa Tatcı'ya ait olup ismi 'Burc-i Belâda Bir Merd-i Hudâ Niyazî-i Mısri' dir.

"Odun yanar kül olur, adam yanar kul olur" denir ya; fevkalâde yanık şiirleri ehline malûm olduğu üzere, sahibinin gönül yangınına açık işarettir.

Bu vadide çok örnek zikretmek mümkün olmakla be-

raber, sözü fazla uzatmadan, bize çok dokunan birkaç beytine bakalım isterseniz:

*Gehî kahr u gehî lûtfun kemâlin bilmek istersen
Fenâ ender fenâda yoğ olup hem var olandan sor*

(Allahü teâlânın lûtfunu da kahrını da hakkıyla idrak edebilmek için, yani O'nu tanımak için fenâ-fillâh ve bekâ-billâh gerek. Bir diğer deyişle tasavvuf yolculuğunu bitirmek gerek.)

Kahr ve lütuf... Her ikisi de kulu Allah'a yaklaştıran tecelliler değil mi? Gül de onun diken de.

*Veren de O alan da O, nedir senden gidecek
Telâşını görenler can senin zannedecek*

Denildiği gibi.

Yine Mısri Hazretleri'nin:

*"Tecellî eyler ol gâhî celâl ü geh cemâlinde
Birinin hâsılı Cennet birinden Nâr olur peydâ"*

beyti Cennet ve Cehennemin, Cenâb-ı Hakkın cemâl ve celâl tecellilerinden ibaret olduğunu anlatıyor galiba.

"Ağızdan çıkan kullaktan döner, kalpten çıkan kalbe gider." denilmiştir. Elbette o se-

bepile Hazret'in mısraları, diğer gönül sultanlarının sözleri gibi yüzyıllardır nasibi olanların gönülleri-ne safâ vermeye devam ediyor.

Yukarıda zikrettiğimiz Mustafa Tatcı'nın eserinden aldığım, Kulalı (Denizlili) Nüzûlî tarafından tahmis edilen şu manzumeye bakar mısınız hele:

*Aşka yâr olan cihanda nicesi âh eylemez
Derdli olan kişilerde var mıdır hiç ağlamaz*

Görmedim asla fenâda âşık olan inlemez

**Bu fenâ gülzârına tâlib olanlar anlamaz
Vech-i Bâkî hüsnüne hayrân olan anlar bizi**

(Dünyaya düşkün olanlar bizim dilimizden nasıl anlaşırlar? Allah'a Âşık ve talip olanlar ancak anılar bizi)



Kelâm-ı kibâr kebâir kelâmet=Büyüklerin sözleri
sözlerin büyüğüdür. Bir büyük şöyle söylemiş:

Dünya ve âhiret isteyen nâmert;
Âhirete talip olan mert
Âhirete ve Allâh'a talip olan civanmert
Allah'a talip olan ferd.

Biz şerâb-ı lâ yezâli tâ ezelden içmişiz
Feth edip dil hânesin çok gizli sırlar açmışız
Cümleden yüz çevirip Hakdan yana hem uçmuşuz

Dünyâ ve ukbâyı ta'mir eylemekden geçmişiz
Her taraftan yıkılıp virân olan anlar bizi

Hamdülillah bir tükenmez gence erdi elimiz
Gam yemeziz kalmasa harcanmağa bir pulumuz
Var mı yok mu hiç görünmez aynımızda malımız

Biz şol abdâlız bıraktık eynimizden şalımız
Varlığından soyunup üryân olan anlar bizi

“Fakirlikle öğünürüm” diyen iki cihan serverini unutmamalı.

Anadolu'nun üç şemsi (güneş) var denilir; Şems-i Tebrizî, Akşemseddin ve Kara Şems. İşte onlardan üçüncüsü olan Şems-i Sivâsî'nin şu beyti nasıl gelmez akla sözün burasında:

*Ey çeşm-i hakâretle bakan merd-i fakîre
Ol fakr ile fahr eden ulu şâhı unutma*

*Can kulağın aç duyasın kim sanadır bu hitâb
Kim bu sözü dinlemedi anlara oldu itâb
Derdine katlanmayan gördü cihanda çok ikâb*

Kahrı lutfu şey-i vâhid bilmeyen çekdi azâb
Ol azâbdan kurtulup sultan olan anlar bizi

(Kahr ve lütfu aynı biçimde karşılamayan azap çeker. O azaptan kurtulanlar sultan olur, ve bizi de ancak o anlar.)

Bütün bunları yazar-söylerken hep şunları düşünürüm kaçınılmaz olarak:

Tadılarak bilinecek şeyleri söyleyen olarak kalmak ve hiç liyakatı olmadığını bilerek tekellüm ne acı. Ama ne yapılabilir ki; “şekerin adını anmak da zehir yemekten iyi”. Serdar Tuncer kardeşimin ‘Ne İçin Varım’ başlıklı yazısını bir daha okumanın tam zamanı.

İki kişide kalp rahat olurmuş; evliyada ve eşkiyada. Birinde kalp hükmü cari sultan, iş bitmiş; birinde ise ölmüş ağlayanı yok; öyle ya ölmüş eşek kurttan mı korkacak; mutlu tabii.

Huzursuzluk da, gürültü de aradaki bizlerde.

*O Server (aleyhisselam) “Ölmeden önce ölün”
demişti ya; hah işte tam oradayız. Âh ki âh!*

*Derdimiz fark etmeğe âlemde bir Lokman gerek
Hâlimiz fehm etmeğe bir aşka düşmüş can gerek
Âşkın işbu rumûzun bilmeğe iz'an gerek*

Ârifin her bir sözünü duymağa insan gerek
Bu cihanda sanmanız hayvân olan anlar bizi

(Anlamak insanlık yani.)



Ey Nüzûlî şarka garba cümle dolduk biz bugün
Âlem içre ni'met-i uzmâyı bulduk biz bugün
Gence erdik bahr-i bî-pâyâna daldık biz bugün

Ey Niyâzî katremiz deryâya saldı biz bugün
Katre nice anlasın ummân olan anlar bizi

Dipnot:

1. Şiirin bir kısmını aldık.

2. Tahmis 'beşleme' demek olup, her beytin üstüne üç mısra ekleyerek şiir yazmak demektir. Yukarıda siyah (bold) harflerle yazılı olan mısralar Niyâzî-i Mısırî Hazretlerinin. Diğerleri Nüzûlî'ye ait.

Bir şiirini dahi yazıverelim Mısırî Hazretleri'nin şuracı-
ğa da; görelim neresindeyiz meselenin. Rabbimiz kusu-
rumuzu bilmeyi bağışlayıversin bize.

*Nefsini terk etmeden Rabbini arzularsın,
Hayvanı sen geçmeden, insânı arzularsın.*

(Men arefe nefsehü, fekad arefe rabbeh)
Kendini sen bilmeden, Sübhânı arzularsın!*

*Sen bu evin kapısın, henüz bulup açmadan,
Ma'sûka kavuşacak, zamânı arzularsın.*

*Dışarı üfürmekle, yakılır mı bu ocak
Gönlün Hakka vermeden, ihsânı arzularsın!*

*Dağlar gibi kuşatmış, tenbellik, kardeş seni,
Günâhını bilmeden, gufrânı arzularsın!*

*Konuk için evin yok, hiç hazırlığın da yok,
Issız dağın başında, mihmânı arzularsın!*

*Bostanı, bağı gezdim; meyvesin bulamadım,
Sen söğüt ağacından, rummânı arzularsın!*

*Gece sayıklar gibi, anlaşılmaz söz ile,
Sen de mi ey Niyâzî irfânı arzularsın*

*Camı temizlemeden, aynayı arzularsın,
Zünnârını kesmeden, imânı arzularsın!*

*Küçük çocuklar gibi, binersin ağaç ata,
Tecriben yok, topun yok, meydânı arzularsın!*

*Karıncalar gibi sen, ufak ufak yürürsün,
Meleklerden ileri, seyrânı arzularsın!*

*Topuğuna çıkmadan, suyu deniz sanırsın,
Sen dereyi geçmeden, ummânı arzularsın!*

*Haydi Niyâzî yürü, atma okun ileri,
Derdiyle kul olmadan, sultânı arzularsın!*

*Kudsi hadîs: "Kendini bilen Rabbini bilir"

Erdi söz gâyeteye Bâkî ne demek lâzımdır

Vesselâm.



SEDAT ANAR: KENDİMİ MISRÎ'NİN DİVANINDA BULDUM

Arda Arel

Kendisini "sokak sanatçısı" olarak tanımlayan Sedat Anar İran'da öğrendiği santuru Anadolu irfanının yapı taşlarıyla buluşturarak müzik dünyamıza sunuyor. Son albümü "Çağırırım Dost" ile Niyâzî-i Mısırî şiirlerini müzikseverlerle buluşturan Anar ile Mısırî'nin gönül ve mana iklimini konuştuk.

Niyâzî-i Mısırî şiirlerini bestelemek nereden aklınıza geldi?

Dört yıl önce Hazret'in şiirleriyle tanıştım. Daha öncesinde kulak aşinalığım vardı ve en meşhur şiirlerini biliyordum. Bir gün bir dostum bana Hazret'in divanını hediye etti; divan, o günden beri elimden düşmez. Hazret, mutasavvıf bir zat olmasının yanında, muazzam bir şair. Söyleyeceklerini

şiirleriyle söylemiş. Bende oturup bu şiirleri bestelemeye başladım. Öyle notasyon falan yazarak değil, divanı önüme koyup doğaçlama çalıp söyledim ve bir albüm çıktı oradan. Şiirlerin derin manasından ve kendi içindeki ritminden uzaklaşmadan bestelemeye çalıştım.

"Bir gün bir dostum bana Hazret'in divanını hediye etti; divan, o günden beri elimden düşmez." dediniz. Niyâzî Mısırî'nin şiirlerinde sizi etkileyen şey neydi?

Bazı insanlar bazı şairlerin şiirlerinde kendini bulur. Ben kendimi Mısırî Hazretlerinin divanında buldum. Çünkü kalbimdeki ve aklımdaki soruların cevabını bana Hazret, şiirleri ile veriyor. Bu şiirler Allah kelimidir. Anlamak için akla da gerek yok aslında. Gönümüz her şeyi anlamaya yeter. Mana gönlün derinliklerindedir. Kim gönle dönerse, onun derinliklerine iner. Gönül, Allah'ın arşıdır; gönlü ile olan Allah ile olur ve Allah ile yaşar. İşte Hazret, şiiri ile bunu yasarır insana.

*"Mecnunum bugün Leyla derdinden
Neyleyim akli divane geldim"*

Verdiği vaazlardan ötürü sürgünde geçer hayatı. Anlayamamışlardır Hazreti. Bir düşünsenize ömrü sürgünde, ayağında bukağı ile geçmiş bir Allah dostu bir kez olsun halinden şikayet etmemiş ve aşk ile yaşamıştır. "Derman arar iken derdime, derdim bana derman imiş." diyor hazret. Derdi derman olan bir Allah dostunun şiirleri beni etkilemekten ziyade mest ediyor.

KIRMIZI
BEYAZ

20

Kapak





Niyâzî Mısrî'ye gönül vermiş bir müzisyen olarak, sizce Niyâzî Mısrî nasıl algılanıyor?

Mısrî Hazretleri, Kadızaleliler hareketinin olduğu bir dönemde yaşıyor. Osmanlı'nın hem Rusya seferine hem de Lehistan seferine gideceği sırada Edirne'ye davet ediliyor ama haset kazanının kaynamasından dolayı, hem hünkârın hem de devlet ricalinin gözünde düşürmek gayesiyle Hazret'in aleyhinde bulunup ağır ithamlar yapıyorlar. Verdiği vaazdan dolayı önce Rodos'a, sonra Limni'ye sürgün ediliyor. Kendine reva görülen eziyetlerden sonda Mısrî Hazretleri: *"Devletin inkırazı için dördüncü kat Semaya bir kazık çaktım; onu benden başkası çıkaramaz"* demiştir. Şimdi Hazret'in algılanması için ben nasıl bir açıklama yapayım. Osmanlı bile Hazret'i anlayamazken günümüz insanının anlamasını beklemek daha zordur. Çünkü tasavvufun, tekelerin ve pirlerin yaşadığı bir çağdı o zaman. Hazret'in, Ehl-i Beyt'e ve Hz. Hüseyin'e olan aşırı muhabbeti bile yanlış anlaşılırken ben, Hazret'in nasıl algılandığından nasıl bahsedeyim? Bu konuda bir fikir belirttiğinizde bile sonrasında sizin gibi düşünmeyen insanların küfürlerine ve hakaretlerine maruz kalıyorsunuz. Bir kere Mahmut Erol Kılıç'ın "Niyâzî-i Mısrî'yi Anlamak" adlı bir söyleyişisi olmuştu. Bence bu daha çok yapılmalı.

Son olarak, Niyâzî Mısrî'nin şiirlerine besteler yapıp, jazz geleneginden gelen 3 müzisyen ile "Çağırırım Dost" adlı bir albüm çıkardınız, bu albümün fikir süre-

cinden ve sizi bu albümü yapmaya iten şeylerden biraz bahseder misiniz?

Büyük mutasavvıf Niyâzî-i Mısrî Hazretlerinin bir şiirinde şöyle bir cümle vardır: *"Mısrî'ye uyan kişinin, gider çürüğü işinin"*. Yirmi yedi yaşında bir genç olarak, yaptığım bestelerle ben de Hazret'in izini sürmeye çalıştım.

Bugüne kadar Ahmet Hatipoğlu, Sadettin Arel, Zekai Dede, Dede Efendi, Ali Şir Gani Dede, III. Selim gibi birçok büyük bestekarlar, Hazret'in şiirlerini bestelemişlerdir. Yapılan besteler dini musiki formatındadır. Benim yapmaya çalıştığım besteler ise, günümüz çağının musiki formatındadır.

Elbette ki, dini musiki formatını da tamamen göz ardı etmedim. Ama bu projede özellikle jazz geleneginden gelen üç müzisyenle (Kuzey Yılmaz, Emre Topak, Ömer Muhammed) çalıştım. Hazreti Mevlana'nın da dediği gibi *"Artık yeni şeyler söylemek zamanı"* şiarıyla yola çıktım.

Tabii ki bunun bir de nedeni var. Niyâzî-i Mısrî Hazretlerinin bestelenmiş eserlerinin birkaçı dışında, bugün neredeyse hiçbirinin icra edilmiyor olması, beni bu formatta müzik yapmaya itti.

Ayrıca repertuarıma Hazret'in şimdiye kadar bestelenmemiş iki tane Arapça şiirini de aldım ve Nasuhi Efendi'nin Hazret için yazdığı şiire de yer verdim.

**"Niyâzî-i Mısrî
şiirleriyle kalbimdeki
ve aklımdaki soruların
cevabını veriyor"**

MEDENİYETİMİZİN RUHUNA NİYÂZÎ-İ MİSRÎ'NİN ÜFLEDİĞİ NEFESİ ÇEKERKEN

Leyla İpekçi

**“Benim çerağımı yakan, medeniyetimizin ruhuna
bu Hak dostunun üflediği nefesten çekmem oldu”**

Birkaç yıl önce tasavvuf dergisi Keşkül, Niyâzî-i Mısrî sayısı yayınladı. Mısrî'nin ismi ve sürgünde vefat ettiği dışında hiçbir şey bilmezken dergide okuduğum birbirinden değerli makaleler içinde birinden çok etkilenmiştim. Sonradan eşim Semih'le birlikte her vesileyle Mısrî sohbetlerine katılacağımız Mustafa Tatçı hocanın bir makalesiydi bu.

Diğerlerinden daha başka bir tonu, içeriden insana işleyen bir nefesi vardı. Diyebilirim ki eşimin Mısrî filmi yapmaya karar vermesi de benim Mısrî'nin şiirlerinden hareketle kendime bir roman sesi aramaya karar vermem de bu yazı vesilesiyle oldu. Hatta Tatçı Hoca'yla da bu vesileyle tanıştık.

17'inci yüzyılın Malatyalı büyük mutasavvıfı Niyâzî-i Mısrî Diyarbakır, Kerbela, Mardin, Şam, Kahire, İstanbul, Elmalı, Uşak Kütahya ve Bursa'da yaşamış, El Ezher'de eğitim görmüş, iki kez sürgüne gönderildiği ve on altı yıl kaldığı Limni'de ayağında bukağı ile göçmüştür.

Fakat benim çerağımı yakan medeniyetimizin ruhuna bu Hak dostunun üflediği nefesten çekmem oldu. Meğer Yunus'un olduğu kadar onun da şiirleriymiş hep dilimizdeki ilahiler.

Elmalı'da, mürşidi Sinan Ümmi tarafından seyr-ü süluk çıkardığı dokuz

yıl boyunca yaşadıkları talip ve salıklar için müthiş ipuçları sunuyordu. Mürşidi onu iftiralar ve sürgünle geçecek bir hayata hazırlamıştı. Mürid mürşid ilişkisinin cemaatlerin menfaatine, tarikatların zikir sema gösterilerine indirgendiği bir çağda, aşk ve irfan medeniyetimizin bıraktığı izlerin peşinden gittim.

Mısrî'nin Divanı ve Tatçı Hoca'nın eserleri ve sohbetleri en büyük rehberim oldu. Ama adım başı bir başka arife ve divana rastlıyor, bir başka aşk tufanına yakalanıyordum. Vahap Ümmi'nin, Sunullah Gabi'nin, Hacı Bayram Veli'nin, Osman Kemali'nin, Niyâzî-i Mısrî'nin, Akhisari'nin, Marmaravi'nin, Eşrefoğlu Rumi'nin (ks) ve daha nicelerinin sesini bize işittiren bir eğitimden geçmemiştik.

Yunus ve Mevlana'yı bile geleneğimizi çağdaş eğitim sisteminden geçmiş pek çokları gibi ancak Cumhuriyetle gelen yüz yıllık bir birikimin sınırlı terimleriyle tanıyorduk, yani neredeyse hiç tanıımıyorduk. Silsileye bağlanmamış, Resulullah veçhesinden Zat sırrını emanet almamış, mürşid-i hakiki tarafından irşad edilip velayeti tasdik edilmemiş şeyhlerin vaaz ettiği din, hakikatin neresindeydi, biraz olsun anlamaya başlamıştım.

Batı kültürüyle oluşmuş bir zevk ve disiplin anlayışım vardı benim de. Rilke'yi, Dante'yi, Rimbaud'yu bildiğim kadar ne Yunus'u, Mısrî'yi, Ümmi Sinan'ı, ne ne de bir başka ismin eserleri



**“Mürid mürşid
ilişkisinin
cemaatlerin
menfaatine,
tarikatların
zikir sema
gösterilerine
indirgendiği
bir çağda,
aşk ve irfan
medeniyetimizin
bıraktığı izlerin
peşinden gittim”**

KIRMIZI
BEYAZ

22

Kapak

**15 Temmuz'da
Anadolu irfanı
dediğimiz tevhid
ruhunun ne
olduğunu hatırladık.
Hepimizi bu cemaat
dinlerine mahkûm
etmişti bu aşksız ve
irfansız hayat!**

ni öğrenmiştim. Fakat yerli bir eğitimden geçtiğini söyleyen, geleneğe bağlılığını her fırsatta dile getiren kesimlere baktığımda da Yunus ve Mısri gibi velilerin sözlerinin onlarda hiç canlanmadığını roman yazmaya başladığım üç yıl içerisinde yakinen gördüm.

Bu hakikat sesinin yankısını gelecekte işitip şimdiye getirmeden, bugünün dilinde gerçeği sanatsal ifadelerle dökemedik ki! Aktarım kültürü ile büyük medeniyetin yapı taşları dönebilir miydi? Dini en çok biz biliriz diyen cemaatlere bakıyordum ve hep aynı şeyi soruyordum: "Neredeydi bugünün Yunus'ları, Mısri'leri?"

Alıntı Müslümanlığından yaşantı Müslümanlığına sahici bir adım atamamamızın gerisinde bu aşk eserlerini bugüne getiremeyen bizlerin önyargısının olduğunu fark ettim. Kendilerini cemaat ehli olarak görenlerin çoğunun nefisini terbiye etmek gibi bir niyette olmadıklarını da gördüm.

İbn Arabi'yle tanışmam Mısri'den çok daha eskilere, 2 binli yılların başına dayanır. O vakitten beri hayatımızın her anında hissettiğim bir ilişkiydi bu: "Aman puta tapar gibi bu ariflere tapmayalım, bizi saptırırlar, bize Kur'an ve sünnet yeter!"

Bu söylemden hareketle şiire, mimariye, musikiye, güzeli sevme düsturuna dayanan koskoca bir medeniyetin hakikat ruhunu hadım ettiğimizi, es geçtiğimizi, yabancı kaldığımızı, divânları Kur'an'dan ayrı addettiğimizi... Hatta korktuğumuzu... Biliyor sandığımızı hiçbir şeyin hakikatini bilmediğimizi... Fark ediyordum.

Aşk deyince dinden çıkılır, şeriatın uzaklaşırlar gibi algılanıyordu. Aşk ve irfan kanadıyla uçamayan mana kuşu, imanımızı şekil Müslümanlığına hapsediyordu. Yunus'un "Şeriat tarikat yoldur varana, marifet hakikat ondan içeri" dediği anlamlar açılmıyordu gönüllerde.

Aşksız din, vaiz ürettiyordu, gönül insanı değil. Sözde bırakıyordu gerçeği, tatbikata dökemiyor, vücutta canlandıramıyordu.

Katıldığım toplantı, konuşma ve panellerde aşkı din dışı olarak yorumlayan uzmanlar da gördüm. Kur'an'daki dürülüp bükülmüş kat kat mânâda yolculuğa çıkmak gibi bir dertleri, bir anlama çabaları yoktu. Bir bakıma şekil Müslümanlığına razı gelenlerin her devirde tutumuydu bu.

Suçlamak, itham etmek, iftira atmak daha kolaydı ariflerin ne dediğini anlama çabası. Kendi nefisini katledebilen için başka düşman gerekmiyordu oysa. Savaşacak başka bir şey kalmıyordu. "Adâvet kılma kimseyle, nefsin yeter düşman" diyordu Mısri.

15 Temmuz'da Anadolu irfanı dediğimiz tevhid ruhunun ne olduğunu hatırladık. Hepimizi bu cemaat dinlerine mahkûm etmişti bu aşksız ve irfansız hayat! Ama gördük ki hayatımızın en dip esintilerde bu toprakları mayalayan sayısız hak dostunun canlı sözü elan yankılanıyormuş varlığın içinden.

İşte mürid mürşid ilişkisine bugünün ruhuyla bir bakış getirmeye çalıştığım, bir yandan da Mısri'nin nefesini içime çekmeye çalıştığım roma-

nım 15 Temmuz'u da içine aldı ve bütün bunlarla birlikte yazıldı: Dem Yüzü.

Yazdıklarını çalıp yağmalayan tahammülsüz kişilere "Sevdim seni hep varım, yağmadır alan alsın!" diyerek her çağın ötesinden meydan okuyan Mısri'ye olduğu gibi Kur'an'la ikiz olan Hak âşıklarına yaklaşmanın vakti geldi. Hatta bizzat o olma vakti şimdi. Bize artık mushaf okumaktan fazlası gerek. Söz o zaman canlanacak. Mana kuşu kanatlanıp uçacak.

**"Aşk ve irfan kanadıyla uçamayan mana kuşu, imanımızı
şekil Müslümanlığına hapsediyor"**

albayrak Medya

Yeni Şafak **tvnet.**
Türkiye'nin Birikimi GERÇEK

derin
tarih

DERİN
EKONOMİ

GERÇEK
HAYAT

Lakma

Nihayet

CİNS

skyroad

bilge
çocuk

bilge
minik

KIRMIZI
BEYAZ

gzt

BİZDEN HABERLER

- Geleceğin Ustaları Geleneksel Sanatlar Yarışması
- Proje Yönetimi Eğitimi
- Tümosan Çiftçi Günleri Başladı
- Yeni Şafak 23. Yılına Girdi
- Albayrak Medya 11. Ankara Kitap Fuarı ve 10. Çukurova Kitap Fuarı'na katıldı.
- 35. Uluslararası İstanbul Kitap Fuarı'nda Albayrak Medya'ya Büyük İlgi
- Yüksekten Uçanların Yeni Rotası Birun Kümbet Dağ Evi
- 15 Temmuz'un Dijital Kütüphanesi

GELECEĞİN USTALARI GELENEKSEL SANATLAR YARIŞMASI

Zeytinburnu Belediyesi tarafından bu yıl 4'üncüsü gerçekleştirilen "Geleceğin Ustaları Geleneksel Sanatlar Tasarım Yarışması" Albayrak Holding'in sponsorluğunda 04 Şubat 2017'de gerçekleşti ve dereceye girenler için Zeytinburnu Kültür ve Sanat Merkezi'nde ödül töreni düzenlendi. Törene Türkiye'nin farklı illerinin yanı sıra yurt dışından da katılım oldu. Törende, Hüsn-i Hat, Tezhip, Minyatür, Ebru, Çini, Cilt, Katı' ve Kalemîşi dallarında dereceye giren eser sahipleri ödüllendirildi.

ANA TEMA "MERHAMET"

Yurt içi ve yurt dışından büyük ilgi gören yarışmada ana tema olarak belirlenen "Merhamet" kavramı etrafında toplam 191 eser üretildi. Hüsn-i Hat alanında üç ayrı dalda ödül verildi. Gelen eserler arasından Celî Sülüs, Tâlik ve Sülüs dallarından her birinde 3 birincilik ile 2 mansiyon ödülü olmak üzere 5 ödül verildi. Böylece Hüsn-i Hat dalında toplam 15 eser ödüle değer bulundu.

121 BİN TL ÖDÜL DAĞITILDI

Tezhip dalında 2'ncilik ve 3'üncülük ödülü Ebrû, Minyatür ve Kalemîşi, Çini ve Cilt dallarında da ilk üç ödül sahiplerini buldu. Katı' dalında ise 3'üncülük ödülü verildi. Eser sahiplerine ödülleri jüri üyeleri ve ilçe protokolü tarafından takdim edildi. Törende toplam 121 bin TL para ödülü dağıtıldı. 191 eser arasından seçilen 33 eser için ise sergi oluşturuldu.

"JÜRİYİ ZORLAYAN İŞLER VARDI"

Ebru dalında jüri üyesi olan Hikmet Barutçugil eserleri değerlendirirken zorlandıklarını belirtti. Barutçugil, "Bu tür yarışmaların yaygınlaşması sevindirici. Ben 44 senedir bu sanatla uğraşıyorum. İlk başladığımda bu sanatların esamesi okunmuyordu. 1970'lerde çağdaş sanatların bazı kısımlarının uydurma olduğunu bütün dünya gördü ve insanlar kökleri sağlam olan kadim sanatlara yöneldiler. Bizde de kültürümüze sahip çıkan genç nesil var. Bu gelişmeler sevindirici. Bugünün medeniyetini oluşturmada bu yarışmanın büyük bir yeri var. Ebru dalında katılım fazla değildi ama zenginleşerek devam edeceğini umuyorum." ifadelerini kullandı.

"ÇOK KALİTELİ ESERLER YARIŞTI"

Geleceğin ustaları yarışmasında jüri üyesi olan Doç. Dr. Mehmet Memiş, "İki senedir jürideyim. Bazı dönemler tek dalda yapıldı. Geçen sene de öyleydi. Ama bu yıl üç farklı dalda sülüs nesih, celi sülüs ve talik. Üç ayrı dalda ödül verildi. Dereceleri belirlemek çok zorlayıcı oldu. Çünkü çok kaliteli eserler katılmıştı. Yurt dışından da oldukça iyi katılım oldu. Bu yarışmaların faydası burada ortaya çıkıyor. Her sene daha kaliteli eserler katılıyor. Sanatçılar daha özenli çalışıyorlar." diye konuştu.



Hüsn-i Hat Sülüs dalında dereceye giren yarışmacıların ödülleri Albayrak Holding Yönetim Kurulu Üyesi Mesut Albayrak takdim etti.



Hüsn-i Hat Talik dalında dereceye giren yarışmacıların ödülleri Piri Medya Genel Müdürü Ömer Karaca takdim etti.



PROJE YÖNETİMİ EĞİTİMİ



Albayrak Akademi & İstanbul Kurumsal Gelişim iş birliği ile Proje Yönetimi Eğitimi tamamlandı. 10 gün (70 Saat) süren Proje Yönetimi Sertifika ve PMP Sınavı Hazırlık Programı; kurum içi bir eğitim olup kurumumuzun Topkapı lokasyonu konferans salonunda gerçekleşti.

Proje Yönetimi Sertifika ve PMP Sınavı Hazırlık Programı ile proje yönetimi konusunda derinlemesine bilgi sahibi olmak ve uzmanlaşmak isteyen yönetici ve uzman çalışanlarımıza; uluslararası kabul görmüş metodolojiler çerçevesinde proje yönetim süreçlerinin, bilgi alanlarının, proje yönetim standartlarının, araç ve tekniklerinin detaylarıyla aktarılması ve vaka çalışmalarını görmeleri sağlandı.

Uluslararası geçerliliği PMP Eğitimi; katılımcıların Temel Proje Yönetim Terminolojisi, Entegrasyon Yönetimi, Kapsam Yönetimi, Zaman Yönetimi, Maliyet Yönetimi, Kalite Yönetimi, İnsan Kaynakları Yönetimi, İletişim Yönetimi, Risk Yönetimi, Tedarik ve Satınalma Yönetimi, Microsoft Project kullanımı gibi alanlarda uzmanlaşması sağlandı.

Projelerin gözden geçirme, takip edilme ve son aşaması olan dokümanite edilme kısmına kadar olan tüm süreci kapsayan Proje Yönetimi Eğitimi İstanbul Kurumsal Gelişim Eğitimcileri Gökrem Tekir, Birsan Demirhan ve Ali Oturaklı tarafından verildi.



Ayakta soldan sağa: Gülsüm Orhan/Albil İK Yetkilisi, Zehra Dereyurt/Yeni Şafak İK Yetkilisi, Banu Kaya/Albayrak Holding İK Uzmanı, İsmet Kartal Veli/Metropol Turizm Genel Müdürü, Adem Çınar/Piri Medya Proje Yöneticisi, Ali Oturaklı/İstanbul Kurumsal Gelişim Eğitimci, Ömer Çelik/Albil Yazılım Geliştirme Uzmanı, Ceyhan Reis/Yeşil Adamlar Proje Şefi, Emir İskender/Piri Medya Video Editörü.

Oturanklar soldan sağa: İsmail Demirbaş/Albayrak Holding İK Uzmanı, Salih Torlak/Piri Medya Proje Yöneticisi, Sadullah Kabahasanoğlu/Yeşil Adamlar Koordinatörü

TÜMOSAN YENİ NESİL ÜRÜNLERİNİ TANITTI

TÜMOSAN, %100 yerli sermayeli bir Türk markası olarak, Türk mühendisinin ve Türk sanayisinin gücünü, yeni tasarımı dizel motoru ve ülkede ilk kez yerli imkânlar ile geliştirilen transmisyonlarını tanıtarak gösteriyor. Bu anlamlardaki ilk yerli dizel motorunu ve ilk transmisyonunu Türk halkına hediye ediyor.



TÜMOSAN'DAN YENİ NESİL DİZEL MOTOR

TÜMOSAN, %100 yerli sermayeli bir Türk markası olarak, Türk mühendisliğinin ve Türk sanayisinin gücünü, yeni tasarımı dizel motoru ile göstererek, Türk halkına, bu anlamdaki ilk yerli dizel motorunu hediye ediyor. TÜMOSAN tarafından TÜBİTAK desteği ile 2012 yılında başlatılan **“Yeni Nesil Dizel Motor Geliştirilmesi”** projesi çerçevesinde, 155 beygir gücünden 1000 beygir gücüne kadar olacak olan ailenin ilk iki üyesi, 4 silindirli 4.5 litre ve 6 silindirli 6,8 litre motorlarının ateşlemesi TÜMOSAN Konya Fabrikası'nda gerçekleştirildi. Test, validasyon ve kalibrasyon süreci devam eden bu motorların yanında seri üretim hazırlıklarını da sürdüren TÜMOSAN, sıralı 5.2 ve 7.8 litre motor modellerinin tasarımına kendi bünyesindeki Türk mühendisleri ile devam ediyor.

Proje ile, dünyada dizel motorlarda kullanılan en son teknoloji olan, yüksek basınçlı püskürtme-yanma teknolojisine (Common Rail), yüksek basınç artış oranlı turboşarj ünitesine ve milli olarak geliştirilecek elektronik kontrol ünitesine sahip 155 beygir gücünden 1000 beygir gücüne kadar geniş bir yelpazede, modern bir motor ailesi oluşturma hedeflenmiştir. Proje başarı ile tamamlanarak sıralı 4 silindirli 4.5 litre ve 6 silindirli 6.8 litre yeni tasarım motorunun prototipinin imalatı ve ilk ateşlemesi 2016 yılında başarı ile gerçekleştirmiştir.

TÜMOSAN TEKERLEKLİ ARAÇ TRANSMİSYON AİLESİNİ TANITTI

TÜMOSAN, Türk mühendisliğinin ve Türk sanayisinin gücünü, ülkede ilk kez yerli imkanlar ile geliştirilen transmisyonlarını tanıtarak gösteriyor ve bu anlamdaki ilk transmisyonunu Türk halkına hediye ediyor. TÜMOSAN, traktör şanzıman, transmisyon ve güç aktarma organları üretiminde ve geliştirmesindeki 40 yılı aşkın tecrübesi ile ülke ekonomisine katkı sağlamak ve yurt dışı bağımlılığı ortadan kaldırmak amacı ile ticari ve askeri yol ve arazi uygulamalara yönelik transmisyon ailesi geliştirme projesine başlatma kararı almış ve TÜBİTAK desteği ile başlayan proje ilk meyvelerini vermeye başladı.

TÜBİTAK desteği ile başlatılan **“Tekerlekli Kara Aracı Platformları İçin 8+1 Transmisyon Geliştirilmesi”** projesi çerçevesinde, 120 beygir gücünden 700 beygir gücüne kadar motor kapasitelerine sahip araçlarda kullanılabilecek olan transmisyon ailesinin ilk iki üyesi, DURA1300, 8 ileri 1 geri vitesli senkromeçli mekanik ve senkromeçli otomatik transmisyonlarının geliştirilmesi faaliyetleri, yurtdışından hiçbir destek alınmadan ve tamamen Türk mühendislerinin çalışmaları ile tamamlanmış ve transmisyonların test, validasyon ve kalibrasyon süreçleri TÜMOSAN Konya Fabrikası'nda devam etmektedir.



YENİ ŞAFAK 23. YILINA GİRDİ

Türkiye'nin değişiminin öncüsü olan ve bu rolünü olağanüstü dönemlerde de sürdüren Yeni Şafak gazetesi, 23. yaşına girdi. Yeni Şafak yazarları, Albayrak Yönetim Kurulu Başkanı Ahmet Albayrak'ın ev sahipliğinde 23. yıl yemeğinde buluştu. Yemekte konuşan Albayrak CEO'su Ömer Bolat, "22 yıl çok fırtınalı geçti ama hamdolsun gemimiz, kaptanlarımızın riyasetinde başarıyla yoluna devam ediyor. Gazetemiz değerlerini hep korudu, çizgisinden şaşmadı" dedi.

Adalet terazisinden şaşmayarak kurulduğu ilk günden itibaren her zaman doğru ve haklının yanında duran Yeni Şafak'ın 23. kuruluş yıldönümü yazarlar ve yöneticilerin buluştuğu bir yemekle kutlandı.

"TÜRKİYE'NİN EN BAŞARILI GAZETELERİ ARASINDA YER ALDIK"

Yemekte bir konuşma yapan Albayrak CEO'su Ömer Bolat, "Mayıs 1998'den bu yana Albayrak yönetimi bünyesinde 22 yılı doldurduk. Geçen süreç içerisinde Türkiye'nin en başarılı gazeteleri arasında yer aldık." TVNET ve Yeni Şafak, internet portallarımız ile bununla beraber haftalık ve aylık dergilerimizle büyük bir medya grubu haline geldik. Bu konuda emek sarf eden gayret eden büyük fedakarlıklar yapan başta yönetim kurulu üyelerimiz, çalışanlarımız ve yazarlarımız olmak üzere herkese teşekkür ediyoruz" dedi.

Albayrak Medya'nın İbrahim Karagül kaptanlığında Türkiye ve İslam Dünyası'nın hizmetinde yoluna devam ettiğini dile getiren Bolat, "Yeni Şafak bir ocaktır, Türkiye'nin birikimidir, halkımızın sesidir. Daima Türkiye ve İslam için iyi olanın yanında yer almıştır. Ülkemiz ve dinimiz için kötü olanların da karşısında olmuştur. Gazetemiz değerlerini hep korudu, çizgisinden hiç şaşmadı. Adeta bir ocak ve bir okul gibi çalıştı. Bugün burada yetişen pek çok önemli gazeteci, kardeş medya kurumlarında çalışmaktadır. Tüm bu gayretle 22 yılı geride bırakıyoruz. Rabbimden 33'lü 43'lü yıllara ulaşmayı da niyaz ediyorum" ifadelerini kullandı.

Bolat, Yeni Şafak'ın kurulduğu günden bu yana çok fırtınalı günlerden geçtiğini de hatırlatarak "Hamdolsun gemimiz kaptanlarımızın riyasetinde başarıyla Türkiye'nin ve İslam dünyasının hizmetinde görev yaptı. Albayrak Medya adına İbrahim Karagül ile tüm çalışanlarımıza ve yazarlarımıza teşekkür ediyoruz. Daha nice yıllara ulaşmak ümidiyle" dedi.

Yeni Şafak'ın yayın hayatına başladığı günden bu yana köşe yazıları yazan Prof. Dr. Hayrettin Karaman ise Yeni Şafak'ı bir çınar ağacına benzeterek, "Bizim çınarımız epey büyüdü. Gölgesi altında nice insanımız gölgeleniyor. Bu ülkenin öz çocuklarını, bu ülke için canını verecek kadar fedakarlık yapan bu çınarı Allah muhafaza etsin. Bizim gazetemiz de bir çınar gibi büyüsün, Osmanlı gibi kök salsın. Burası bir mektep ve Türkiye'nin bir değeridir. Burası çalışmanın, ciddiyetin ve insanlığın yaşandığı bir yerdir" diye konuştu.

Yeni Şafak'ın 22 yaşını doldurup 23 yaşından gün aldığı kuruluş yıldönümü yemeğine Yeni Şafak Yazı İşleri Müdürleri Fatma Demircioğlu, Mustafa Kahraman, Haber Müdürü Recep Yeter ile yenisafak.com Yazı İşleri Müdürü Ersin Çelik, Yeni Şafak Ankara Haber Müdürü Hüseyin Likoğlu, TVNET Yayın ve Program Müdürü İsmail Halis, Haber Müdürü Serhat İbrahimoglu, TVNET Ankara Haber Müdürü Ahmet Rıfat Albuz katıldı. Yemekte yazarlarımızdan Abdullah Muradoğlu, Ahmet Ulusoy, Ali Kemal Yazıcı, Ali Saydam, Alper Tunga Albayrak, Erdal Tanas Karagöl, Erdal Hoş, Yasin Aktay, Aydın Ünal, Ergün Yıldırım, Faruk Aksoy, Faruk Beşer, Fatma Karabıyık Barbarosoğlu, Hasan Öztürk, Hatice Karahan, Hayrettin Karaman, Hikmet Genç, Hüseyin Likoğlu, İbrahim Tenekeci, Kemal Öztürk, Leyla İpekçi, Mehmet Şeker, Mehmet Niyazi Özdemir, Mustafa Armağan, Mücahit Öztürk Müfit Yüksel, Nedret Ersanel, Osman Akkuşak, Ömer Lekesiz, Özlem Albayrak, Taha Kılınç, Yalçın Çetinkaya, Yaşar Süngü ve Yusuf Kaplan da hazır bulundu.

ŞEHİT VEREN GAZETE

Diriliş ve direnişin sesi olarak 28 Şubat'ın karanlık yüzüne, 15 Temmuz'un tankına karşı milletin manevi değerlerini ayakta tutmak için dimdik duran Yeni Şafak, her yeni gün yeni bir umutla doğuyor. Bundan 22 yıl önce "Türkiye'nin önü aydınlık" manşetiyle okuyucuyla buluşan gazetemiz, Yeni Türkiye'nin mihenk taşları arasında yer alarak okuyucuyla birlikte büyümeye devam ediyor. Adalet ve hakkaniyet çizgisindeki yayın anlayışla ilkeli yayıncılığı her zaman ön planda tutan Yeni Şafak gazetesi, özellikle milli iradenin yok sayıldığı 28 Şubat sürecinde de FETÖ'cü hainlerin 15 Temmuz darbe girişinde de milletin duygularına tercüman olma misyonu daima yerine getirdi. 15 Temmuz'un karanlık akşamında Türk halkına darbe girişimini ilk duyuran gazete olma gururunu yaşayan Yeni Şafak, tüm halkı vatan ve bayrak için sokaklara çağırdı. Yeni Şafak 15 Temmuz hain darbe girişimi sırasında hem yayınlarıyla hem duruşuyla direnirken yaklaşık 20 yıl boyunca gazeteye ve medya grubuna emek veren çalışanı foto muhabiri Mustafa Cambaz'ı da şehit verdi.

DİRİLİŞ VE DİRENİŞİN SESİ

Bundan 22 yıl önce "Türkiye'nin önü aydınlık" manşetiyle okuyucuyla buluşan gazetemiz, Yeni Türkiye'nin mihenk taşları arasında yer alarak okuyucuyla birlikte büyümeye devam ediyor. Adalet ve hakkaniyet çizgisindeki yayın anlayışıyla ilkeli yayıncılığı her zaman ön planda tutan Yeni Şafak gazetesi, özellikle 28 Şubat sürecinde de FETÖ'cü hainlerin 15 Temmuz darbe girişiminde de milletin duygularına tercüman olma misyonu daima yerine getirdi.

KIRMIZI
BEYAZ

31

Kurum Haberleri



ALBAYRAK MEDYA 11. ANKARA KİTAP FUARI'NA KATILDI

11. Ankara Kitap Fuarı, 6 - 15 Ocak 2017 tarihlerinde ATO Congressium'da gerçekleşti.

Eylül Fuarcılık tarafından ATO Congressium'da 6-15 Ocak tarihlerinde, 250 yayınevinin katılımıyla gerçekleşen 11. Ankara Kitap Fuarı'nda 300 imza ve 50'ye yakın konferans etkinliği gerçekleştirildi.

Albayrak Medya Dergi Grubu'nun da hazır bulunduğu fuar alanında ziyaretçiler Albayrak Medya tarafından yayımlanan dergilere yoğun ilgi gösterdi. Standa gelen ziyaretçiler Albayrak Medya dergilerinin güncel sayılarının yanında eksik kalan sayılarını da tamamlama imkânı buldular.

Birçok ünlü yazarın söyleşilerini gerçekleştirdiği fuarda Derin Tarih Genel Yayın Yönetmeni Mustafa Armağan'ın yanı sıra Cins Genel Yayın Yönetmeni İsmail Kılıçarslan, Yayın Koordinatörü Furkan Çalışkan ve Editör Yusuf Genç fuarda okurlarıyla buluşma imkânı buldular.



ALBAYRAK MEDYA TÜM MARKALARIYLA 10. ÇUKUROVA KİTAP FUARI'NA KATILDI

Bu yıl onuncusu gerçekleştirilen Çukurova Kitap Fuarı, TÜYAP Adana Fuarcılık A.Ş. tarafından 7 - 15 Ocak 2017 tarihlerinde Adana'da gerçekleştirildi.

300'den fazla yazar, şair, çizer, düşünür ve eleştirmen kitaplarını imzalayıp okuyucularıyla söyleşi gerçekleştirdiler. Ayrıca panel, konferans, söyleşi, dinleti gibi 70'ten fazla kültürel etkinlik de fuar kapsamında ziyaretçilerin ilgisine sunuldu. Fuarda Derin Tarih Genel Yayın Yönetmeni Mustafa Armağan da bir söyleşi gerçekleştirdi.

Albayrak Medya Dergi Grubu'nun da hazır bulunduğu fuar alanında ziyaretçiler Albayrak Medya tarafından yayımlanan dergilere yoğun ilgi gösterdi.



YÜKSEKTEN UÇANLARIN YENİ ROTASI: BİRÜN KÜMBET DAĞ EVİ

Bilindiği gibi küreselleşen dünyadaki tüm gelişmeler yaşamın devamlılığına bağlıdır. Bu da doğal hayatın sürekliliği, doğa dostu olmak, insan ve yaşam dostu olmak gibi konuları gündemimize taşıyor. Doğa ve yaşam dostu Alternatif Turizm denilince akla 'Yayla Turizmi' geliyor. Birün Kümbet Dağ Evi olarak Yayla Turizmi'nin lokomotifleri arasında olmaktan gurur duyuyoruz.

2007 yılından günümüze kadar, misafir memnuniyetini ön planda tutarak, doğayı kucaklayarak en iyi hizmeti sunmanın peşinden gidiyoruz. Önceki yıllara oranla misafir sayısının yüzde 30 artış göstermesi, Birün Kümbet Ailesi'nin istikrarlı şekilde ilerleyişinin en güzel örneği olarak gösteriliyor.

1800 metrede Türkiye'nin en temiz havasının bulunduğu bölge olan Giresun Kümbet Yaylası'nda bulunan Birün Kümbet Dağ Evi'nde, hem şehir karmaşasından uzakta doğayla bir arada olmanın tadını hatırlayabilir hem de yaylada alışılmasauna, hamam imkânlarından ücretsiz ladin, çam ağaçları ile çevrili

dık deneyimler yaşayabilirsiniz. Havuz, siz faydalanabilirken, uçsuz bucakdoğayı izleyebilirsiniz.





Yeni Şafak'ın hazırladığı 15 Temmuz darbe girişiminin dijital kütüphanesi büyük ilgi gördü. Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın "Çok iyi bir proje" dediği dijital kütüphaneyi 3 günde 500 binden fazla okur ziyaret etti.

15

Dijital kütüphaneyi inceleyen Başbakan Yardımcısı Numan Kurtulmuş, Adalet Bakanı Bekir Bozdağ, Orman ve Su İşleri Bakanı Veysel Eroğlu, Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanı Faruk Özlü projeyi çok beğendikleri söyledi.

TEMMUZ'UN DİJİTAL KÜTÜPHANESİ

KIRMIZI
BEYAZ

35

15 Temmuz
Dijital Kütüphanesi

YeniŞafak

Tarihçe Dergi Arama Sözlük Etkinlikler

15 TEMMUZ DARBE GİRİŞİMİ

Türk Silahlı Kuvvetleri bünyesinde kurdukları kirli ve büyük bir organizasyonla, 15 Temmuz akşamı darbe ve işgal girişiminde bulunan teröristler, **karşılarında milleti buldular**. Cuntacıların silah sıktığı vatan evlatları, darbecilerin ele geçirmek istedikleri kritik yerlerde yaptıkları savunma ile **tarihi değiştiren bir destan yazdı**. Yeni Şafak, tarihi değiştiren o iki günün hafıza kaydını tutuyor.

ZAMAN ÇİZELGESİ İÇİN
AŞAĞIYA KAYDIRIN

yenisafak.com/15temmuz





Yeni Şafak'ın hazırladığı 15 Temmuz darbe girişiminin dijital kütüphanesi büyük ilgi gördü. CNR Kitap Fuarı'nda Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın da detaylı bir şekilde inceleyip "çok iyi bir proje" dediği dijital kütüphaneyi üç günde 500 binden fazla kişi ziyaret etti. Kamuoyundan büyük takdir gören ve linki sosyal medyada binlerce kez paylaşılan 15 Temmuz Dijital Kütüphanesi'ni Yeni Şafak internet ekibi 6 ay süren bir çalışmanın sonucunda hazırladı.

BELGESEL HALİNE GETİRİLDİ

15 Temmuz günü 14.45'te başlayan darbe girişimi faaliyeti, dakika dakika oluşturulan zaman çizelgesi ile dijital kütüphanede yer alıyor. İlk 48 saatlik süre, resmi açıklamalar, itiraflar, tanıkların ifadeleri, videolar ve fotoğraf galerileriyle adeta bir belgesel haline getirildi.

3 GÜNDE 500 BİN ZİYARETÇİ

Darbe girişiminin ilk 48 saati, 248 şehidin öyküsü, FETÖ'cü hainlerin itirafları, 600'den fazla özel video ve yüzlerce fotoğrafın olduğu Dijital Kütüphane'ye ilk 3 günde ziyaretçiler akın etti. yenisafak.com/15temmuz adresinden yayın yapan sayfa ilk üç günde 500 binden fazla okur tarafından ziyaret edildi.

YÜZLERCE VIDEO VE GALERİ

15 Temmuz Darbe Girişimi

Röportajlar

Yeni Şafak

Zaman ÇizelgesiŞehitlerKişilerİfadeler & İtirafılarRöportajlarHaritalarİnfografiklerTutuklananlarFETÖ Yapılanması

Kategori & MesleklerBina & YerleşkelerŞehirlerArama için tıklayın

Röportajlar



15

TEMmuz

OYNAT 04:19

Akinci Hava Üssü

Bizde iman var Türk'ü kimse yenemez

R.Y.K. : Mustafa Zorova

FETÖ tarafından gerçekleştirilen 15 Temmuz darbe girişimi sırasında Akıncı 4. Ana Jet Üs Komutanlığı'nda hainler hainlerin açtığı ateş sonucu yaralanan 70 yaşındaki Mustafa Zorova, "Türk'ü, biz kimse yenemez, bize kurşun falan..."



15

TEMmuz

OYNAT 04:26

15 Temmuz Şehitler Köprüsü

Tanklara tek başına direnen kadın

R.Y.K. : Safiye Bayat

FETÖ tarafından gerçekleştirilen 15 Temmuz darbe girişimi sırasında Şehitler Köprüsü'nde hainlere karşı duran ancak açılan ateş sonucu yaralanan Safiye Bayat, "Erkekler gitse öldürebilirler ancak bir bayan olursa en fazla..."



15

TEMmuz

OYNAT 03:59

Kuşköy Gazimuradpaşaköyü Komutu

Besmelemi çekip yola çıktım

R.Y.K. : Sabri Ünal

FETÖ tarafından gerçekleştirilen 15 Temmuz darbe girişimi sırasında Üsküdar'da hainlerin tankları üstüne sürerek ezdiği Sabri Ünal, "Ben yola çıkarken besmelemi çektim, şehadetimi getirdim. Nasipte, kaderde ne varsa deyip yola..."



15

TEMmuz



15

TEMmuz



15

TEMmuz

Dijital kütüphanede, darbe girişiminin ilk 48 saati, 248 şehidin tek tek öyküsü, gazilerin söyleşileri, ülkesini işgal etmeye kalkan Fetullahçı Terör Örgütü'ne (FETÖ) bağlı hainlerin itirafı, FETÖ yapılanmasının 50 yıllık çok detaylı geçmişi, 600'den fazla özel video ve yüzlerce fotoğraf galerisi ve toplamda 16 ana başlıktan oluşan geniş bir içerik ile okurlara açıldı.

KIRMIZI BEYAZ

37

15 Temmuz
Dijital Kütüphanesi

TÜM ŞEHİTLERİN SAYFASI VAR

KIRMIZI
BEYAZ

38

15 Temmuz
Dijital Kütüphanesi

YeniŞafak

15 Temmuz Darbe Girişimi Şehitler

Zaman Çizelgesi Şehitler Kişiler Hatırlar & İtirafılar Röportajlar Haritalar İnfografikler Tutuklananlar FETÖ Yapılanması

Yaş Arama için tıklayın

Şehitler 248



MUSTAFA CAMBAZ
Gazeteci / Foto Muhabiri
1963 - 2016 / 54 yaşında
ŞEHİT



ÖMER HALİSDEMİR
Astsubay Kıdemli Başçavuş
1974 - 2016 / 43 yaşında
ŞEHİT



İLHAN VARANK
Akademisyen
1971 / 46 yaşında
ŞEHİT



EROL OLÇOK
Reklamcı
1963 - 2016 / 54 yaşında
ŞEHİT



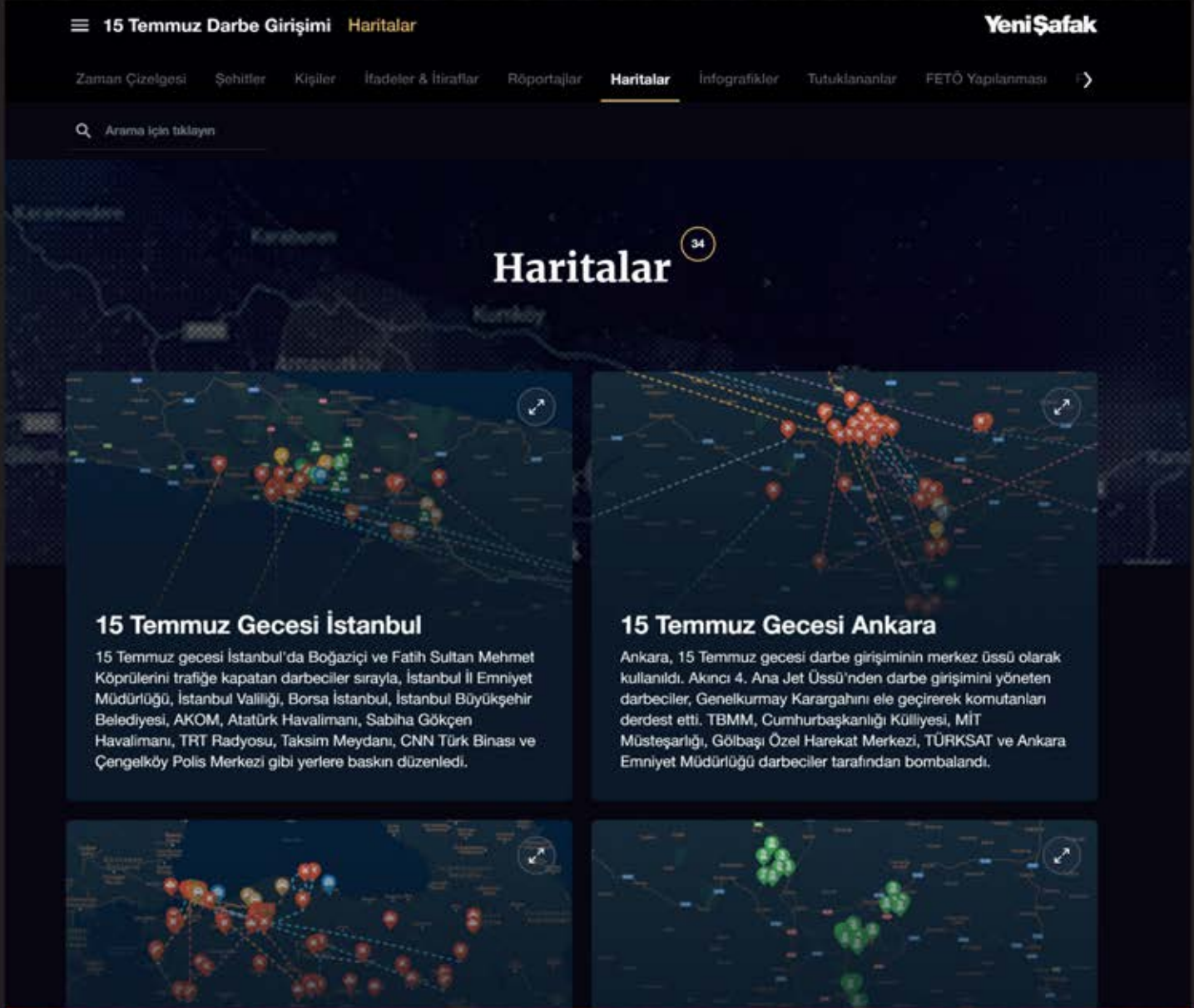






15 Temmuz'da darbecilere karşı canlarını ortaya koyan 248 şehidin ayrı ayrı hayat hikayelerinin yer aldığı sayfada çok önemli bilgi ve belgeler de yer alıyor. 248 şehidin yakınlarıyla yapılan görüşmeler ile oluşturulan sayfalarda, kahramanların o gece nasıl sokağa çıktıkları, darbeye karşı nasıl direndikleri detaylı bir şekilde ele alındı. Gazilerin anlattıkları ise 15 Temmuz gecesindeki tarihi direnişi her an yaşatacak bir arşivi ortaya çıkardı.

34 STATİK HARİTA 6 BELGESEL



Dijital Kütüphane’de 34 statik harita, 32 infografik, 620 video ve TVNET televizyonunun hazırladığı 6 özel belgesel de yer alıyor. FETÖ’nün 1960’larda başlayan örgüt faaliyetlerinin nasıl geliştiği, siyasi ve ekonomik ağının nasıl oluştuğu, kirli ilişkilerinin nasıl başladığı ve teröristbaşı Fetullah Gülen’in ‘cemaat’ görünümlü terör örgütünü nasıl kurduğu da bütün detayları ile bu sayfada yer alıyor.

KIRMIZI
BEYAZ

39

15 Temmuz
Dijital Kütüphanesi

Başbakan Yardımcısı

NUMAN KURTULMUŞ

Orman ve Su İşleri Bakanı

VEYSEL EROĞLU

“Kalıcı bir eser”

Başbakan Yardımcısı Numan Kurtulmuş, “**15 Temmuz, Anadolu topraklarının görmüş olduğu en büyük ihanet, aziz milletimizin en şanlı direnişidir. 15 Temmuz’u unutmayacağız. Bu karanlık çetenin ihanetini aklımızdan hiç çıkarmayacağız. Milletimizin cansıparane direnişi hafızamızda hep canlı kalacak. Yeni Şafak’ın 15 Temmuz Dijital Kütüphanesi, ihaneti telin ederek destansı direnişi gelecek nesillere taşıyor. Bu kalıcı esere imza atan Yeni Şafak Gazetesi’ni kutluyorum. 15 Temmuz şehitlerimizi bir kez daha rahmet ve minnetle anıyorum.**”

“Arşiv niteliğinde”

Orman ve Su İşleri Bakanı Veysel Eroğlu, Yeni Şafak’ın arşiv niteliğindeki projesi için “**15 Temmuz’u unutmayacak, unutturmayacağız. Yeni Şafak Gazetesi’ni bu anlamlı çalışmasından dolayı tebrik ediyorum**” ifadelerini kullandı.

Adalet Bakanı
BEKİR BOZDAĞ



Bekir Bozdağ
@bybekirbozdag

"Yeni Şafak 15 Temmuz Dijital Kütüphanesi" çalışması nedeniyle Yeni Şafak Gazetesi'ni kutluyorum. 15 Temmuz'u unutmayacağız/unutturmayacağız.

Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanı
FARUK ÖZLÜ



KIRMIZI
BEYAZ

41

15 Temmuz
Dijital Kütüphanesi

“Kutluyorum”

Adalet Bakanı Bekir Bozdağ da, attığı tweet’le Yeni Şafak’ı kutladı. Bozdağ, “**Yeni Şafak 15 Temmuz Dijital Kütüphanesi çalışması nedeniyle Yeni Şafak Gazetesi’ni kutluyorum. 15 Temmuz’u unutmayacağız/unutturmayacağız**” diye yazdı.

“Destanı hafızalara kazıyacak”

Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanı Faruk Özlü: “**Hain darbecilerin 15 Temmuz’daki kalkışmasına dünyada bir benzeri görülmeyen şekilde karşı duran Türk halkının bu destansı tarihini dijital kütüphane ile hafızalara taşıyan Yeni Şafak Gazetesi’ni tebrik ediyorum. Çağın gereğine uygun olarak bu kütüphaneyi dijital ortamda gerçekleştirdikleri için de ayrıca tebrik ediyorum.**”



Yeni Şafak Genel Yayın
Yönetmeni **İbrahim KARAGÜL**

“Ders kitabı olacak çalışma”

Yeni Şafak Genel Yayın Yönetmeni İbrahim Karagül, Dijital Kütüphane projesiyle ilgili şunları söyledi:

“15 Temmuz’la ilgili en zengin arşiv ortaya konuldu. Aylarca süren bir titiz çalışma. Bence bütün okullarda 15 Temmuz’la ilgili ders kitabı olarak önerilebilecek bir çalışma. Siyasi tarihimizin en önemli olayının kayıtlarını bir araya getirdik.”



Piri Medya Genel Müdürü
Ömer KARACA

“Vazifemizi yaptık”

Dijital Kütüphane’nin oluşturulması süreciyle ilgili bilgi veren, Albayrak Grubu’nun dijital yayıncılık şirketi Piri Medya’nın Genel Müdürü Ömer Karaca şunları söyledi: *“Yazılım, tasarım ve içeriğini kendimiz üreterek, sayfayı 25 kişilik bir ekiple 6 ayda ortaya çıkardık. Bu sayfada yazılımsal olarak Türkiye’de internet yayıncılığına yenilik katacak özellikler de yer alıyor. Çıkış noktamız darbe girişiminin başladığı andan itibaren ilk 48 saati an be an her yönüyle yayınlamaktı. Zaman çizelgesi ile tarihe önemli notlar düştük. Her şehidimiz için sayfa yaptık. Çok emek verildi fakat bu sayfayı hazırlayarak 15 Temmuz darbe girişiminin bütün süreçlerini geleceğe taşımak bizler için bir vazifeydi, yerine getirmiş olduk.”*



Yeni Şafak İnternet Yazı İşleri
Müdürü **Ersin ÇELİK**

“Yeni bilgiler eklenecek”

Kütüphaneyi hazırlamak için farklı kaynaklardan ve resmi bilgilerden yararlandığını ifade eden Yeni Şafak İnternet Yazı İşleri Müdürü Ersin Çelik, Anadolu Ajansı’na verdiği demeçte: *“Şu anda kütüphanenin Türkçe bölümü yayınlandı. İngilizce çevirileri de başladı. En kısa zamanda İngilizce de yayınlanacak. Almanca, Arapça, Rusça ve Fransızca’ya da çevireceğiz”* diye konuştu. Çelik, 15 Temmuz sürecinin devam ettiğini ve süreçle ilgili yeni bilgi ve belge ortaya çıktıkça kütüphaneye eklediklerini de kaydetti.

“ŞAHANE BİR İŞ”

Yeni Şafak yazarları 15 Temmuz Dijital Kütüphanesi’ni şöyle yorumladı:

SALİH TUNA

15 Temmuz’un Dijital Kütüphanesi müthiş. İngilizcesi ve Arapçası da hazırlanacak. Yeni Şafak’ı tebrik ediyorum. Helal olsun, işte budur!

İSMAİL KILIÇARSLAN

Hiç ama hiç unutmamalıyız o geceyi. Unutmayalım ki o gece bir daha hiç yaşanmasın. 15 Temmuz Dijital Kütüphanesi şahane iş. Emek verenlerin ellerine sağlık.

KEMAL ÖZTÜRK

Son derece etkileyici bir kütüphane oldu. Özellikle gelecekte bu günleri yaşamayan insanların meseleyi anlaması için önemli bir çalışma ve arşiv. Türkiye’de genellikle arşiv çalışmalarında bir zayıflık olduğunu görmekteyiz. Bu çalışma bu açığı kapatacaktır.

ERGÜN YILDIRIM

Yapılan bu girişimi çok önemli buluyorum. Hafızamızı tarihselleştiren ve milletimizin verdiği büyük mücadeleyi zihnimizde canlı tutacaktır. Proje ile birlikte gelecek kuşaklara aktaran bir faaliyet olarak görüyorum. Dolayısıyla bu bizim hem demokratiklik kültürümüzün devamlılığını sağlayan hem de millet ruhumuzun diri tutulmasını sağlayan önemli bir çalışmadır.

MERVE ŞEBNEM ORUÇ

Yeni Şafak’ın 15 Temmuz Dijital Kütüphanesi’ni derhal favori sayfalarım ekledim. Daha şimdiden Türkiye’de o gece yaşananlara dair dolu ve nitelikli büyük bir içeriği okuyucularına taşıdı Yeni Şafak. Yeni bilgilerle sürekli güncellenecek ve zaman içinde yakın tarihe ışık tutacak olan önemli ve emek verilmiş bir çalışmaya imza atıldı.

HASAN ÖZTÜRK

“Hafıza-i beşer nisyan ile maluldur” demiş atalarımız. İyi ya da kötü günler bir şekliyle zamanla unutulur. Bu gerçeği bilerek 15 Temmuz darbe ve işgal girişimini unutturmamak için gazetemiz Yeni Şafak’ın büyük emek verilerek hazırladığı dijital arşivi çok önemsiyorum. 15 Temmuz’da millete kasteden darbeci FETO’cülerini onlar direnen milletimiz de unutmayacak, unutturmayacağız.

ÖZLEM ALBAYRAK

15 Temmuz Dijital Kütüphanesi, başarısız bir çalışma olsaydı bile fikir olarak gazetecilik başarısı olarak tanımlanabilirdi. Kaldı ki öyle değil, iyi bir iş çıkarmış Yeni Şafak ekibi. Öyle ki akademik çalışmalara dahi kaynak olabilecek şekilde ciddi bir çalışma yapılmış. Üstelik dijital kütüphane fikrinin bir işlevi daha var: Darbenin unutulmamasını sağlamak. Fikir aşamasında, yapımda ve yayında emeği geçenlere teşekkürler...

CNR KİTAP FUARI DOLU DOLU GEÇTİ

İbrahim Ertan

CNR Holding kuruluşu Pozitif Fuarçılık A.Ş.'nin Basın Yayın Birliği iş birliğiyle düzenlediği 4. CNR Kitap Fuarı, Albayrak Medya ana sponsorluğunda gerçekleşti.

"Geçtiğimiz sene yarım milyona yakın okur tarafından ziyaret edilen fuarı bu sene 600 bin kişi ziyaret etti."

Yazarları, yayınevlerini ve dağıtımçıları bir araya getirip karşılıklı etkileşim halinde tutabilmek amacıyla düzenlenen kitap fuarları ülkemizde yazar-yayıncı etkileşiminin yanı sıra başka imkânlarla da kapı aralıyor. Her geçen gün satış oranlarının ve etkileşim piyasasının büyüdüğü kitap sektörü, çoktan önemli bir ticari kaleme dönüşmüş durumda.

Türkiye'de kitap fuarı denildiğinde akla daha çok okuyucuların yazarlarla tanışıp söyleşme ve normalden daha uygun fiyatlara kitap satın alabilme imkânları gelir. Fuarlardan elde edilen en güzel ve anlamlı sonuç ise fuar süresince -ki bu 10 veya 15 gün bile olsa- şehir halkının kitapla hemhal olmasıdır. Geçtiğimiz yıl 68.si düzenlenen **Uluslararası Frankfurt Kitap Fuarı**, bu alanda dünya genelindeki en geleneksel ve en popüler

fuar. Ülkemizde ise **TÜYAP** ve **CNR** kitap fuarları en çok öne çıkan ve etki yaratan fuarlar olma özelliğini taşıyor. İlgilisinin de bildiği gibi, kitap fuarları, kitap kurtları için birkaç günlüğüne de olsa cennetin kapısının açıldığı yerdir.

GENÇ AMA GÜÇLÜ FUAR: CNR

Uluslararası kimliği ile bu yıl 4.sü düzenlenen CNR Kitap Fuarı **24 Şubat-05 Mart 2017** tarihleri arasında **CNR EXPO Yeşilköy**'de kitapseverlerle buluştu.

Bu sene "15 Temmuz" teması ile projelendirilen CNR Kitap Fuarı'na, 250'nin üzerinde yayınevi 600 marka ile katılım sağladı. Geçtiğimiz sene yarım milyona yakın okur tarafından ziyaret edilen fuarı bu sene 600 bin kişi ziyaret etti.

Türkiye'nin önde gelen ve en prestijli yayınevlerinin yer aldığı fuarda çok sayıda sevilen yazar da okurları ile buluştu. Şehrin merkezinde gerçekleşen bu organizasyonda imza günleri, sergiler, seminerler, söyleşiler ve konferanslardan oluşan yüzlerce etkinlik hayat buldu.

ŞEHRİN MERKEZİNDE

Uzun yıllardır TÜYAP kitap fuarının şehre mesafe olarak uzaklığından dert yanan İstanbullular için şahane bir alternatif oluşturan CNR Kitap Fuarı, her yıl kalite ve çeşitlilik bakımından bir önceki organizasyonun üzerine çıkma başarısı gösteriyor.

4. CNR Kitap Fuarı'nın Atatürk Havaalanı'na yürüme mesafesinde bulunan, tüm kara yollarından ulaşımı kolay olan, **Deniz Otobüsü, Marmaray, Metrobüs ve Metro ile fuar alanı kapısına kadar gelinebilen**, bulunduğu lokasyon gereği çevredeki konaklama ve ağırlama imkânları sınırsız olan CNR Expo Yeşilköy'de düzenlenmesi uluslararası ilginin ve katılımın artmasında önemli rol oynuyor.

albayrak Medya



**ALBAYRAK MEDYA,
FUARIN ANA MEDYA
SPONSORU OLDU**

ONUR KONUĞU HASAN AYCIN

Türk çizgi sanatında kendine mahsus bir alan açarak, çizgi sanatımızın imkânlarını genişleten büyük usta Hasan Aycin, bu seneki CNR Kitap Fuarı'nın onur konuğu oldu. Kendine has ifade gücü ve üslubuyla bugün dünyanın en önemli çizerleri arasında gösterilen Hasan Aycin'ın konuk olduğu fuarda çizgi sanatı üzerine çeşitli programlar da düzenlendi. Okuyucu ve izleyicilerinin sanatçıya çizgi albümlerinin yanı sıra romanlarını da imzalatabildiği fuarda, Türk okuyucusu, usta yazar Hasan Aycin'ı dinleme imkânı da buldu.

CNR Holding kuruluşlarından Pozitif Fuarcılık A.Ş. tarafından Basın Yayın Birliği işbirliğiyle düzenlenen CNR Kitap Fuarı'nın bu yılki ana medya sponsorluğunu Albayrak Medya üstlendi. Son yıllarda medya alanında yaptığı ses getiren projelerle dikkatleri üzerine çeken Albayrak Medya, Türkiye'nin en büyük kitap fuarlarından birisi olan CNR'a verdiği destekle de medya alanındaki kararlılığını gösteriyor. Albayrak Medya da, fuar boyunca bünyesindeki tüm yayın organlarıyla fuar ziyaretçileriyle buluştu.

KIRMIZI
BEYAZ

45

Kurum Haberleri



CENGİZ ÖZEK



KARAGÖZ'Ü DÜNYAYA TANITAN USTA

KIRMIZI
BEYAZ

47

Söyleşi

Simge Berk

Çocuk yaşta tutulduğu Karagöz sevdası, çocuk kalbinden taşı ve tutkusunu dünyaya anlatmayı başardı Cengiz Özek. 1998'de öncüsü olduğu "Uluslararası İstanbul Kukla Festivali" ile de Karagöz'ün yanında tüm dünya kuklalarını aynı platformda buluşturdu.

Cengiz Özek, 13 yaşında tanıştığı Karagöz ile kuklayı dünyada farklı bir noktaya taşıdı. Özek'le kukla macerasını ve başarılarını Kırmızı Beyaz okurları için konuştuk...

Kukla sanatına olan ilginiz ne zaman başladı ve bu ilginin mesleğe dönüşmesi nasıl oldu?

Ortaokuldaki resim hocam Ali Kıyak'ın teşvikiyle 13 yaşında Karagöz sanatıyla tanıştım. Kendisi büyük Karagöz ustası Ragıp Tuğtekin'in öğrencisiydi. 1978'in Haziran ayında ilk Karagöz tasvirlerimi yapmaya başladım. Daha sonra Topkapı Müzesi Karagöz Koleksiyonu başta olmak üzere birçok özel koleksiyonu inceledim ve bu konuda daha fazla bilgi edindim. 17 yaşındayken ilk Karagöz figürleri sergimi Kazım Taşkent Sanat Galerisi'nde açtım. Daha sonra Kara-

göz figürlerimi Topkapı Müzesi, Ayasofya Müzesi ve birçok galeride sergiledim. Bunların ardından koleksiyonlarım dünya müzelerinde yer almaya başladı. 1986'da İstanbul Belediye Konservatuvarı'nda Tiyatro bölümüne girdim ve çok önemli tiyatro eserlerinde oyuncu olarak yer aldım ama kuklayı ve Karagöz'ü hiçbir zaman unutmadım. Nihayet 1998'de Uluslararası İstanbul Kukla Festivali'ni başlattık. Bugün bu festival dünya çapında bilinen bir etkinlik haline gelirken, ben de şu ana kadar 5 kıtada, 50 ülkede, 100'ün üzerinde dünya şehrinde seyircilerin karşısına çıkmış oldum.

"Ben değil, Karagöz beni buldu"



Çalışmalarınızı neden Karagöz üzerine yapmayı tercih ettiniz?

Aslında Karagöz sanatı benim seçtiğim bir alan değildi, Karagöz beni bulup yakama yapıştı diyebilirim. Sürecin bu şekilde gelişmesinden hiçbir zaman mutsuz olmadım ama konu, kaybolmaya yüz tutan bir sanat olunca artı bir sorumluluk yüklemiş oldu bana. Bu nedenle, ilgi duyabileceğim diğer çalışmalarımı bir kenara bırakıp tamamen Karagöz ve onun bağlamında kukla tiyatrosuna odaklandım. Şu anda bu kararı almış olmaktan oldukça mutluyum.

Karagöz örneği üzerinden giderek bize kukla tiyatrosu, oyun yazım süreci ve kukla yapımı hakkında bilgi verebilir misiniz?

Kukla tiyatrosunda önce oyunu yazmam gerekiyor. Nasıl bir karakter çiziceğimi zaten oyun bana söylüyor. Karagöz'ün hareket yapısını benimsedikten



sonra bu iki boyutlu gölge figürünün devinimsel özelliklerine göre kağıda yeni bir figür çiziyorum ve ilk örneğimi kağıttan yapıyorum. Onun nasıl hareket ettiğine, oyunda düşündüğüm etkiyi yakalayıp yakalayamayacağına ve istediğim hareketleri yapıp yapamadığına bakıyorum. Ayrıca, düşünüp çizdiğim figür parçalarını bir araya getirdiğimde estetik durup durmadığını da inceliyorum. Eğer hoşuma gitmeyen bir durum varsa, bu süreci birkaç kez daha tekrarlıyorum. Eğer her şeyden memnunsam, figürü deriden yapmaya başlıyorum. Bu, uzun süren bir prosedür. Önce bütün desen deriye aktarılıyor, sonra figür kesiliyor ve özel bıçaklarla figür üzerindeki tüm delikler oyuluyor. 24 saat ağırlık altında bekletildikten sonra figür çift taraftan boyanmaya başlıyor. Bu aşamadan sonra figür yine 24 saat ağırlık altında bekletiliyor, ardından bütün delikler üzerinden siyah renkle geçiliyor ve deri figür, çift taraftan ince bir yağ tabakasıyla kaplanıyor. Bir kez daha 24 saat ağırlık altında bekletildikten sonra figür tamamlanıyor ve oyuna hazır hale geliyor.

Karagöz'ün cazibelerinden biri de "laf cambazı" olması. Bu noktada diyalogları nasıl kurguluyorsunuz?

Karagöz, bazı oyunlarda kelimelerle dans eder ancak Karagöz'ün beni ilgilendiren kısmı daha hareket ve hikaye ağırlıklı şamanistik tarafları bulunan oyunlarda kullanılabilmesi. Ben oyunlarımda kelimelerden çok görsel diyalog kurmayı tercih ediyorum. Bu sayede birçok uluslararası festivalde seyirciyle buluşabilir hale geldiğimi düşünüyorum.

Karagöz hazır cevap olması, eleştirel olması, işneleyici olması ve aynı zamanda eğitici-öğretici olmasıyla her döneme örnek oluyor. Bu bahsettiğimiz zekayı günümüze nasıl yansıtıyorsunuz ve günümüzde sizce "Karagöz" toplum tarafından nasıl algılanıyor?

Benim Karagöz figürüm artık dünya sorunlarıyla ilgilendirilebilir hale geldi çünkü bir oyunu uzun yıllar devam ettirmek isterseniz evrensel konuları ve duyguları da işlemeniz gerekir, tıpkı Moliere'in "Cimri"si gibi. İşte biz de dünyanın en büyük sorunlarından biri olan çevre kirliliğini "Çöp Canavarı" adlı oyunumuzda görsel bir iletişim kullanarak anlatmaya çalışıyoruz.

Yurtiçi ve yurt dışında birçok yerde Karagöz figürlerini sergilediniz. Nasıl tepkiler aldınız?

“Karagöz Avrupa’da büyük ilgi görüyor”

Evet, İstanbul’da 30’a yakın, yurt dışında da 10’un üzerinde Karagöz figürleri sergisi açtım. Hatta şu anda biri Polonya’da diğeri de Küçükçekmece’de olmak üzere Karagöz figürlerinden oluşan iki ayrı sergim seyircilerle buluşuyor. İnsanlar kukladan hoşlanıyor. Onların o ilkel görüntüsü insanın içindeki çocuğu harekete geçiriyor ve o kuklayla bir iletişim kurma yolu seçiyorlar. Özellikle Avrupa’da renkli gölge tiyatrosu az rastlanan bir tür, bu nedenle Karagöz figürlerinin transparan renkli gölgeler oluşturuyor olması büyük dikkat çekiyor. Yabancılar, bir derinin nasıl transparan olduğu konusunda hayrete düşüyorlar. Bununla birlikte, bu kadar zengin bir figür yapısına sahip olan Karagöz’ün, hemen her sergide sanatseverlerin içinde haklı bir hayranlık uyandırdığını görüyoruz.

Uluslararası İstanbul Kukla Festivali’nin mimaarı sizsiniz. 1998 yılından bu yana düzenlenen bu festivale olan ilgiyi nasıl değerlendiriyorsunuz?

Günümüzde kukla denince akla çocuklar geliyor ama sadece büyüklerin ilgilendiği birçok kukla oyunu da var. Kaldı ki geleneğimiz Karagöz ilk oynandığı zamanlarda büyüklerle yönelik bir gösteriydi. Festivalimiz, “İçinizdeki çocuğu çıkarın” sloganıyla yıllardır kuklaların sadece çocuklara değil, büyüklerle de yönelik bir sanat olduğunu vurgulamaya çalışıyor. Aslında kukla sanatı, günümüzde tiyatronun ta kendisidir. Obje, dans, mask, ışık, aktör, video ve gölge... Bunların hepsi bir araya geldiğinde modern başlıklı tiyatro oyunları karşımıza çıkıyor. Halbuki yıllardır kukla, bütün bu disiplinleri kendi çatısı altında barındırıyor. Biz Uluslararası İstanbul Kukla Festivali’nde bunun da altını çizmeye çalışıyoruz. Çocuk gösterileri ve geleneksel oyunların yanı sıra çarpıcı sınır gösterileri de festivalimize davet ediyoruz. Biz, seyirci açısından mutlu bir festivaliz. 7’den 77’ye uzanan geniş bir yelpazede müthiş bir seyircimiz var. Kukla sanatının seçkin örneklerini, detaylarını merak eden sanatseverler tüm festival boyunca bizlere eşlik ediyorlar. Ömrüm yettiği müddetçe, bu festivale devam edip kukla sanatını seyirciyle buluşturma arzusunu taşıyor olacağım.

Kendi yazdığınız çevre sorunlarını konu alan Karagöz oyunlarıyla dünyadaki kukla festivallerinde büyük ilgi gördünüz. Sizce bu ilginin kaynağı ne?

Karagöz, Osmanlı İmparatorluğu sınırları içindeki Ortadoğu, Kuzey Afrika ve Balkanlar da dahil çok geniş bir coğrafyayı etkilemiş. Bunun yanı sıra, bizim oyunlarımızın kurgusundaki dinamik yapı ve günümüz internet ortamındaki grafiksel anlatım metodu seyircilerin dikkatini çekiyor. Ancak hepsinden önemlisi, günümüzdeki modern insanın temposunu, yaklaşımını ve yaşadığı sorunları, geleneksel bir kukla ile tek bir oyun içinde sentezleyip seyirciyle buluşturmamız, dünya festivallerinde her zaman büyük övgüyle karşılandı ve bize birçok ödül getirdi.

“Türk ve Çin gölge tiyatrosu bir araya gelecek”

2017 bizim için oldukça yoğun bir yıl olacak. Macaristan ve Tayvan’ın yanı sıra birkaç Avrupa ülkesinde geniş kapsamlı bir Karagöz sergisi düzenleyeceğiz. Bu sergilerde sadece Karagöz figürleri değil, Karagöz’ün göç yolları, ülkemize nasıl geldiği, nasıl Karagöz adını aldığı, giydiği kıyafetlerin nereden geldiği ve günümüzde nerelerde etkin bir şekilde oynandığı görsel bir şekilde anlatılacak. Ayrıca festival kapsamında, birçok karikatüriste ilham kaynağı olan Karagöz gazetesinden seçkiler sunacağız. Bununla birlikte, 2017 yılında Hong Kong’da önemli bir Çin gölge ustası olan Mr. Lee ile birlikte ortak bir prodüksiyon hazırlayarak Türk ve Çin gölge tiyatrosunu bir araya getiren bir oyun hazırlayacağız. Büyük bir olasılıkla bu yıl düzenlenecek olan festivalimizde bu gösteri, İstanbul’da da sanatseverlerle buluşabilecek.

KIRMIZI BEYAZ

49

Söyleşi



SOSYAL DEVLET Mİ, VAKIF MEDENİYETİ Mİ?

KIRMIZI
BEYAZ

50

Ekonomi

Yakup Kocaman

“Türkiye sosyal devlet olmayı sevdi. Coğrafi veya fiziki engeller nedeniyle, ekonomik ve sosyal imkanlara yeterince erişemeyen insanlara devlet kanalıyla yapılan yardımlar her geçen yıl artıyor. Bu kuşkusuz iyi bir şey. Ancak bu durum, vakıfçılık sektörünün gelişimini sekteye mi uğratmaktadır?”

Devletin sosyal koruma harcamalarına ayırdığı para, son 15 yılda yaklaşık 22 kat arttı. Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı verilerine göre, sosyal harcamalar 2002’de 1.3 milyar lirayken, bu tutar 2015 yılında 28,5 milyar liraya ulaştı.

Devletin sosyal yardımları artırması takdir edilen bir yaklaşım. Ancak buradaki kritik nokta, “Nasıl devlet ihtiyacı olana yardım yapıyor” algısının oluşması nedeniyle, toplumda bireylerin vakıfçılığa ve gönüllü faaliyetlere zaman harcamaya olan ilgisinin azalmış olup olmadığıdır.

Dünyada vakıfçılık sektörünün büyüklüğü 1,7 trilyon dolara ulaşmış durumda. Türkiye’de vakıf sektörünün büyüklüğü ise 2015 itibarıyla 18 milyar dolar civarında. Türkiye’nin dünya ekonomisindeki payının yüzde 1,5 olduğu düşünüldüğünde, dünya vakıfçılığında oldukça arka sıralardayız.

Bugün, Türkiye’de faaliyet gösteren vakıf sayısı 5 bin 75. Başbakanlık Vakıflar Genel Müdürlüğü’nün açıkladığı verilere göre Türkiye Cumhuriyeti döneminde kurulmuş yeni vakıf sayısı 1980’e kadar 604’tür. 1980 ile 2000 arasında 3 bin 956 yeni vakıf daha kuruluyor ve toplam sayı 4 bin 560’a çıkıyor. Ancak 2000 ile 2016 arasında vakıf kurma hızında büyük bir düşüş yaşanıyor. Son 16 yılda kurulan yeni vakıf sayısının sadece 515’te kalması dikkat çekici.

Yani, 80’li ve 90’lı yılların zorlu ekonomik şartlarında kurulan vakıf sayısı, Türkiye’nin ekonomik olarak en fazla gelişim gösterdiği 2000 sonrası dönemde kurulan vakıf sayısından 8 kat daha fazla. 1980-2000 arasında devletin sosyal yardımlarda zayıf kalmasından doğan boşluğu özel vakıfların kapatmaya çalıştığını söylemek mümkün. Yine rakamlara bakıldığında, 2000 sonrasında, devletin sosyal yardımlarının hızlı bir şekilde artıyor olmasına rağmen, toplumda yeni vakıf kurma ve vakıflara katılım hızında belirgin bir yavaşlama olduğu görülüyor.



Halkımız dünyada mağdurlara el uzatmasıyla bilinir hale gelmiştir. İhtiyacı olanlara maddi katkı verme anlamında alicenaptır. Ancak, vakıf hizmetlerinde zaman harcama konusunda dünyanın oldukça gerisinde olduğumuzu da bilmekte yarar var. Dünya Hibe Endeksi tarafından her yıl yayınlanan Yardım Faaliyetlerinde Gönüllü Zaman Harcama listelemesinde Türkiye maalesef 132. sırada yer alıyor.

“Kökenleri İslam’a dayanan Vakıf Medeniyeti’nin torunları olarak, vakıf medeniyetini yaşatmayı yeni baştan düşünmeliyiz”

Vakıflar Genel Müdürlüğü’nün verileri de bu durumu doğruluyor. Buna göre, Türkiye’de faaliyet gösteren 5 bin 75 adet vakıftaki gönüllü üye sayısı 2015 sonu itibariyle 1 milyon 138 bin kişidir. 2010’da vakıflara gönüllü üye sayısı da 1 milyon 75 bin kişidir. Yani, vakıflarımızın 5 sene içinde kazanabildiği yeni gönüllü sayısı sadece 63 bindir. Toplumda her 100 kişiden sadece 1,3 kişi herhangi bir vakfa üye. Bu dünya ölçeğinde çok düşük bir oran. Bu tablo, Vakıf Medeniyeti’nin çocukları olarak tarihi köklerimizden gelen kültür mirasımızla uyumlu değil.



Çünkü, tarihçilere göre, Osmanlı döneminde herhangi bir vakfa üye olmayan veya bir vakıf için zaman harcamayan insan neredeyse yok gibidir. Toplumda hemen herkes en az bir vakfa üyedir, birbirinin yarasına merhem olur.

Vakıf Araştırmaları Merkezi Bilim Kurulu Başkanı Prof. Dr. Ahmet Kala’ya göre Osmanlı Devleti’nde 624 senelik tarihi boyunca kurulmuş vakıf sayısı 100 binin üzerindedir. Osmanlı Devleti’nin resmi olarak sona erdiği 1923 tarihinde, Osmanlı’dan Şeria ve Evkaf Vekaleti’ne devredilen (bugünkü Başbakanlık Vakıflar Genel Müdürlüğü’nün eski adı) yaşayan vakıf sayısı ise 45 bindir. Osmanlı döneminde yaşamış 100 bin farklı vakfa ait 13 milyon adet belgenin dijital kayıtları Başbakanlık arşivlerinde saklanmaktadır.

Peki, bugün tarihin tozlu raflarında olduğunu öğrendiğimiz bu 100 bin vakıf acaba hangi görevi icra etmişti? Bugün, bakiyesi üzerinde 64 devletin yaşadığı, üç kıtaya yayılmış olan Osmanlı Devleti’nin, 450 yıl boyunca kesintisiz şekilde sürdürdüğü Osmanlı Barışı’nda (Pax Ottomana) acaba bu 100 bin vakfın nasıl bir rolü vardı?

Kökenleri İslam’a dayanan Vakıf Medeniyeti’nin torunları olarak, vakıfçılığı yeni baştan düşünmek ve vakıf gönüllülerinin sayısını artırmanın yollarını aramak durumunda değil miyiz?

ذكر لفظ البيان وادراج
ها الجوارح مع دون
البصر يغيب

رحمة الله ثم السبيل التي يوصل بها إلى العلم بحقائق الأشياء البها
والاجساد والنظر فالبيان ما تقع عليه الحواس وهو الأصل الذي
لديه العلم الذي لا ضل له من الجهل من قال بضده من الجهل هو
فمنع من كل سامع مكابرة تأتي طبيعة البهائم أن يكون
رغبتهما اذ كل منها يعلم ما به بقاؤها وفناؤها وما سلك ذنبه وسالم
وصاحب هذا ينصرك ذلك واجمع أن لا ينظر مع من كان ذلك
قوله اذ لا يشك ان كان ولا حضوره بنفسه والمناظرة في ما يشك
او هنتته وهوانها والدفع جميعا دافع لكنه يمازج فيقال له
تعلم بانك تنفي فان قال لا بطل نفية وان قال نعم اثبت نفية فيصير
يدفع دافعا لدفعه ويؤلم بالالم الشديد من قطع الجوارح ليدفع
تغشته اذ نحن نعلم انه يعلم البيان اذ هو علم الضرورة ولكنه لقوله
متغشئا وحق مثله ما ذكرنا ليجزع ويحجر مقابل تغشته مثله
فينتهك لديه سيرة ولا قوة الا بالله قال الشيخ رحمه الله
والاجساد ونوعان من انكسر حملته لحو بالفرق الاول لانه لا
انكسار اذ انكسار خبر فيصير منكرا عند انكسار انكسار سماعا
فيه جهل نسبته واسمه وما يشك واسم جوهره واسم كل شيء فيجب
جهل محسوس وعجزه عن ان يخبر عن شيء غايته اذ اخبر به
فكيف يبلغ هو الي العلم ما سلغته مما عاب عنه اذ متى يعلم ما به

ما هي اشياء
الوجود في الدفن
وهنتته هو الوجود
في الخارج

اي الوجود في
الخارج

KIRMIZI
BEYAZ

52

Islam Klasikleri

Yusuf Genç

TÜRKÇE DÜŞÜNMEYE GİRİŞ: KİTÂBÜ'T-TEVHÎD

لا توصل بهما إلى إدراك الحاسن والمساوي التي لا يعلم العبد
على الاحتاطة إلا باستعمال الأدب والتكلم بها وأدنا السبع
التيها وحق مناظرة هذا وإن كانت مناظرة سفيها أن يمارح
بقول له عند انقضاء الخبر ما تقول. فإن عاد إليه فأعلم أنه
قبل خبرك حيث عاد لي قوله وهو استعاذتك بالخبر وإن لم
يعد إليه كفت شره وحدث الله وصحكت منه ومثله لمن سكر
العيان تقول له ما تقول فإن عاد إليه ظهر لك أنه يعلمه ولكن
يتعنت وإن لم يعد إليه كفت شره وشكرت الله تعالى على ما
أهلك أو تضر به وتو لم فإنه لا يقدر أن يفجر أو يعاينك بالعلم
لما لا يحتمل ذلك إلا بتسمية فعلك وذلك يعرف بالخبر وقد أنكره
ولا قوة إلا بالله ثم اذ قد لن مرقبوك الأجبار بصيرة العقل
لن مرقبوك أخبار الرسل إذ لا خبراً ظهر صدقاً من خبرهم بما
معهم من الآيات الموضحة صدقهم إذ لا يوجد خبر يظن إليه العقل
مما يتبين من المعارف التي يصير منك ذلك متعنتاً بصيرة العقل
أوضح صدقاً من أخبار الرسل صلوات الله عليهم فمن أنكرك ذلك
فهو أحمق من يفتني به عليه بالتعنت والمكابرة ثم الأخبار التي
تنفي اليأس من الرسل سفيهاً على السن من تخيل منهم الغلط والكدب
أدلس معهم دليل الصدق ولا برهان العصمة فحق مثله النظر فيه

سمى الاستعداد
خبراً لما ان
مضى الخبر

لأن الخبر والمقابل
والغائب والظاهر
خبراً وهو مشد

أي البيان والأخبار
والاستعداد

Kitâbü't-Tevhîd, İslam Kalam tarihinin sis-
temli kurucu ilk kitabı. Müellifi, Ebu Man-
sur el-Mâturîdî. İmam-ı Azam Ebu Hanife
ekolünden gelen İmam Ebu Mansur, bu-
günkü Özbekistan'ın Semerkant şehri yakınlarındaki
Matürît köyünde miladi 863 yılında dünyaya gelmiş

Türk asıllı bir İslam âlimi. Hayatı hakkında elimizde
çok fazla ayrıntılı bilgi yok. Yaşadığı dönem ve dö-
nemin sosyal ve siyasi atmosferi, ansiklopedi bilgisi
olarak elimizde. Dolayısıyla yorum ve görüşlerinin
İslam düşüncesinin imkânlarını nasıl genişlettiğini
tarihsel olarak biliyoruz.

İmam Mâtürîdî, İmam Ebu Hanife çizgisinde Hane-
fi bir âlim. Kendisine nispetle kurulan Mâtürîdiyye
mezhebi, tek başına bütün Müslümanların yarısın-
dan fazlasını kendisine bağlayabilmiş, İslam'ın geniş
gögünü insanlara ulaştırmayı başarmış büyük bir

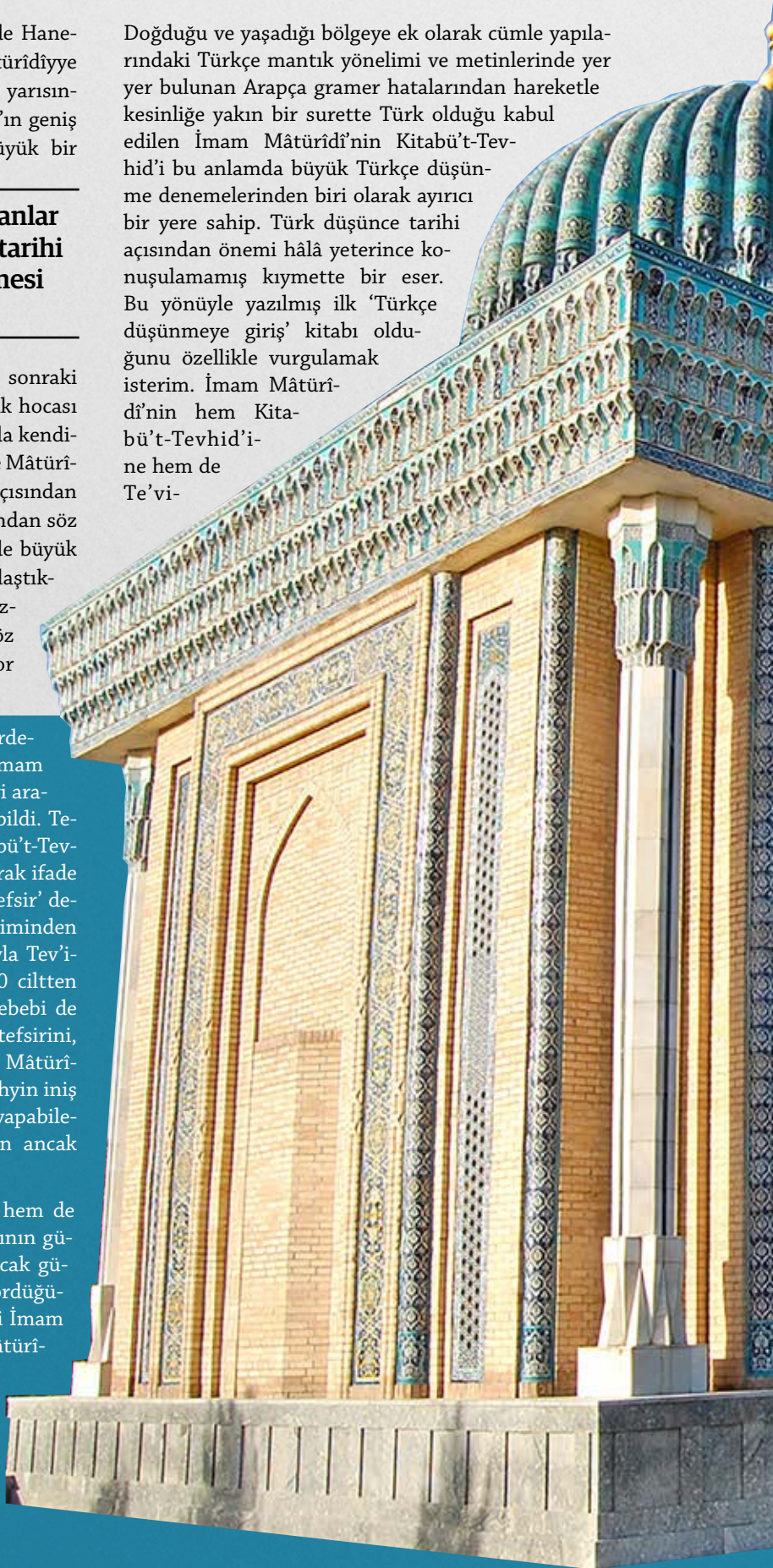
“İmam Mâtürîdî bütün Müslümanlar açısından değil, dünya düşünce tarihi açısından da adından söz edilmesi gereken bir âlim”

kelam ekolü. İmam Mâtürîdî, kendisinden sonraki
pek çok âlimin doğrudan ya da dolaylı olarak hocası
olmuş, tefsir, kelim ve fıkıh usulü alanlarında kendi-
sine ve eserlerine pek çok atıf yapılmış sadece Mâtürî-
diyye mensupları ya da bütün Müslümanlar açısından
değil, dünya düşünce tarihi açısından da adından söz
edilmesi gereken bir âlim. İslam'ın değilse de büyük
oranda Müslümanların bu yüzyılda da karşılaştık-
ları günümüz sorunlarını aşmasında önümüz-
de önemli bir rehber. Kitâbü't-Tevhîd'den söz
ederken aslında böyle bir kitaptan söz ediyor
olduğumuzu fark etmemiz lazım.

İslam düşünce tarihi boyunca yazılan eserlerde-
ki atıflardan takip edebildiğimiz kadarıyla İmam
Mâtürîdî'nin pek çok eseri var. Ancak eserleri ara-
sından yalnızca ikisi günümüze kadar ulaşabildi. Te-
mel akaid düşüncesini sistemleştirdiği Kitâbü't-Tev-
hîd ve Kur'an-ı Kerim'in bir çeşit 'tefsiri' olarak ifade
edebileceğimiz Tev'îlatü'l-Kur'an. Bir çeşit 'tefsir' de-
memizin sebebi İmam Mâtürîdî'nin yöneliminden
kaynaklanıyor. Yoksa hâkim yaygın anlamıyla Tev'i-
latü'l-Kur'an, bildiğimiz tefsirlerden biri. 40 ciltten
oluşuyor. Tefsir değil de tevîl dememizin sebebi de
yine İmam Mâtürîdî'nin kendisi. Kur'an'ın tefsirini,
anlamın birebir açılması olarak gören İmam Mâtürî-
dî, bunu da ancak Hz. Peygamber'in ya da vahyin iniş
ortamına bizzat şahitlik eden sahabelerin yapabile-
ceğini ifade ediyor. Sonraki Müslümanların ancak
'tev'il' yapabileceğini hususen vurguluyor.

Hem yaşadığı bölgenin siyasi karışıklıkları hem de
döneminin kaotik yapısı, eserlerinin tamamının gü-
nümüze ulaşamamasının başlıca sebebi. Ancak gü-
nümüze ulaşan eserlerinin de yeterli ilgiyi gördüğün-
ü söylemek pek mümkün değil. Ne yazık ki İmam
Mâtürîdî'nin Kitâbü't-Tevhîd eseri başta Mâtürî-
diyye mensupları olmak üzere İslam âlimle-
ri tarafından yaklaşık bin yıl boyunca derin
bir ihmale uğramış. Yazılışının üzerinden
bin yıldan daha uzun bir zaman geçtikten
sonra yeni neşirleri ancak yapılabılmış.

Doğduğu ve yaşadığı bölgeye ek olarak cümle yapıla-
rındaki Türkçe mantık yönelimi ve metinlerinde yer
yer bulunan Arapça gramer hatalarından hareketle
kesinliğe yakın bir surette Türk olduğu kabul
edilen İmam Mâtürîdî'nin Kitâbü't-Tev-
hîd'i bu anlamda büyük Türkçe düşün-
me denemelerinden biri olarak ayırıcı
bir yere sahip. Türk düşünce tarihi
açısından önemi hâlâ yeterince ko-
nuşulamamış kıymette bir eser.
Bu yönüyle yazılmış ilk 'Türkçe
düşünmeye giriş' kitabı oldu-
ğunu özellikle vurgulamak
isterim. İmam Mâtürî-
dî'nin hem Kita-
bü't-Tevhîd'i-
ne hem de
Te'vi-



**“İmam
Mâtürîdî'nin
Kitâbü't-
Tevhîd
eseri başta
Mâtürîdiyye
mensupları
olmak
üzere İslam
âlimleri
tarafından
yaklaşık bin
yıl boyunca
derin bir
ihmale
uğramıştır”**

latü'l-Kur'an'ına yansıyan düşünceleri Türk düşünce tarihi açısından henüz yeterince ele alınamamış büyük bir önemi ihtiva ediyor.

Kitâbü't-Tevhîd, İslam dünyasının en önemli itikadi ekolünün temel kitabı olan bir eser. Pek çok yorumda 'alanında hiçbir eserin kendisine yaklaşılamayacağı' diye ifade edilen, onbir asra yakın bir maziye sahip. Yazılışının üzerinden bin yıldan daha uzun bir zaman geçmesine rağmen Müslümanların büyük çoğunluğunun temel anlayışını inşa ettiği gibi, zaman boyunca karşılaşılan bütün büyük kırılmalarda da makul bir anlayış ve çıkış alanı inşa etmeyi başarmıştır. Bu denli kritik bir

“

Kitâbü't-Tevhîd, İslam dünyasının en önemli itikadi ekolünün temel kitabıdır.

önem içermesine rağmen bu büyük eserin bilinen tek el yazma nüshası İngiltere'deki Cambridge Üniversitesi'nde. El yazmasının nasıl İngiltere'ye gittiği meselesi apayrı bir hikâyeye sahip...

Cambridge'teki el yazmasının neşredilmesi de uzun yıllar büyük güçlüklerle karşılaşıyor elbette. Neşir, İmam Mâtürîdî'nin hayatı, şahsiyeti, siyasi ve ilmi çevresi ve eserlerinden bahseden fikri yoğunluğa sahip Arapça ve Türkçe bir girişe sahip. Arapça neşrin ilk altmış sayfası muhakkiklere ait girişten oluşuyor. Asıl metin 718 yazma sayfayı bulmaktadır.

Eser, büyük tarihi boyunca ilk kez Beyrut'ta 1970 yılında ancak yayınlanabilmişti. Aynı baskının tekrarı, 1979 yılında İstanbul'da yapılmış olmasına rağmen her iki baskı da başarısız neşirlerdi. 1981 yılında bir başka tercümesi daha yapıldıysa da o da başarısız bir deneme olmanın ötesine geçemedi. Bekir Topaloğlu ve Muhammed Aruçi'nin 2003 yılında basıma hazırladığı neşir, Kitâbü't-Tevhîd'in uzun tarihi boyunca ilk kâmil neşri oldu.

İmam Mâtürîdî'nin günümüze kalabilen iki eserinden diğeri olan Te'vilatü'l-Kur'an'ın kırk kadar yazma nüshası ve şerhi bulunmasına rağmen, itikadi görüşlerini çerçeveledirdiği Kitâbü't-Tevhîd'in tek nüshasının bulunması ve üzerine şerh ya da haşiye yapılmaması da ayrı bir manidar tablo içeriyor.

Kitâbü't-Tevhîd üzerine ayrıntılı çalışılmamasının sebebi olarak eserin bir dereceye kadar kapalı olması ve anlaşılması güç terkipleri barındırması gösteriliyor. Bekir Topaloğlu Hocanın gerekçelerden biri olarak belirttiği şu husus da önemli: "Kitabın nakli esas almakla birlikte akla fazla yer verip onu yüceltmesi ve eserin yer yer bir felsefe, bir dinler tarihi kitabı, özellikle düalist inançlara yönelik olmak üzere bir reddiye niteliğine bürünmesi de ihmal edilmesinin sebepleri arasında yer alabilir."

KIRMIZI
BEYAZ

55

İslam Klasikleri

İmam Mâtürîdî, hem nakli hem de akli ilimleri derinlemesine tahsil etmiş, bütün ilke ve inceliklerine vakıf olmuştur. Mâtürîdî, hocalarına ait sözlü ve yazılı birikimleri ilkeli bir âlim olarak talebelerine intikal ettirmiş bunun yanı sıra onları geliştirip sistemleştirmiştir.

İmam Mâtürîdî'nin, ağırlıklı olarak Allah'ın varlığı ve birliği konularına yer verdiği Kitâbü't-Tevhîd, klasik Sünni kelim kitaplarının genel konu izleğinde seyreden bir eser. Sünni kelim kaynaklarında bilahare yer alan konu başlıklarının da çerçevesini belirleyen asıl kaynak büyük oranda Kitâbü't-Tevhîd olmuş. Bilgi edinme yolları, ilahiyat, nübüvvet, kaza ve kader, büyük günahlar ve iman ve İslam terimleri üst başlıklarına ayrılmış olan eserde temel bir çerçeve sunmasıyla beraber dönem için önemli olan 'büyük günah meselesi' gibi başlıklara da hacimli yer ayrılmış. Mürtekib-i kebirenin kâfir olduğu yönündeki görüşleri makul izah ve ispat ile ele alan İmam Mâtürîdî, nübüvvetin gerekliliği gibi temel konulara da yine hacimli yer ayırma yolunu izlemiştir.

İmam Mâtürîdî'nin ayırıcı vasfı ve Kitâbü't-Tevhîd'de izlediği yöntem, yaşadığı döneme kadar İslam düşüncesinin siyasi gerilimlerle savrulduğu açmazları, çok temel ve orijinal makul yorumlarla genişletmesidir. Onun Kitâbü't-Tevhîd'de geliştirdiği yorumlama biçimi, sonraki tüm Sünni kelim âlimleri tarafından takip edilmiş ve 'ilk büyük kurucu' İmam-ı Azam Ebu Hanife'nin akıl-nakil meselesinde kurduğu yöntemi kendisi, sistemli şekilde geliştirmiştir. Kitâbü't-Tevhîd, plan, muhteva ve başlıklar itibarıyla sonraki tüm kelim kitaplarının referans noktası olmayı başarmıştır. İmam Mâtürîdî, aynı zamanda bilgi bahsine ilk sistemli yer veren düşünürdür de.

İmam Mâtürîdî'nin akli, naklin ışığında merkeze koyması, çağında ve sonrasında takipçileri tarafından 'Ehl-i sünnetin reisi' ve 'hidayet rehberi' gibi lakaplarla anılmasına sebep olmuş. İmam Eş'ari ile birlikte aşırı yorumlara karşı bütün İslam dünyasında akli ve nakli birlikte yücelten İmam Mâtürîdî'nin İslam'ın akli ihmal etmemekle beraber ona tam güvenmemekteki mutedil tutumunu öne çıkarması, İslam düşüncesinde derin bir karşılık bulmuştur.

İmam Mâtürîdî'ye göre akli tefekkür olmadan Allah'ın birliği ve iradesinin tecellilerine ulaşılamaz. Bununla beraber Allah'ın ilim, hikmet ve kudretinin manası da anlaşılır olamaz. Taklitte kalıp tahkike ulaşmanın zararlarına ve bunu aşmanın ehemmiyetine özel vurgular yapan İmam Mâtürîdî, rasyonel bilgiyi kullanmayı önemli kabul eder. Ona göre, insanın 'akıl sahibi' olarak yaratılmasının önemi kavranamazsa, yaratımın amaçsız olduğu bir yorum ortaya çıkmak zorunda olacaktır.

İmam Mâtürîdî'nin konuları inceleme metodu, üslubu ve geliştirdiği istidlâl şekilleri açısından kimlerden yararlandığı ve etkilendiği hakkında kati bilgilere sahip değiliz. İnanç konularındaki ana yaklaşımının ise Ebû Hanife'den istifade ile kurulduğunu biliyoruz.

İmam Mâtürîdî, hem nakli hem de akli ilimleri derinlemesine tahsil etmiş, bütün ilke ve inceliklerine vakıf olmuştur. Mâtürîdî, hocalarına ait sözlü ve yazılı birikimleri ilkeli bir âlim olarak talebelerine intikal ettirmiş bunun yanı sıra onları geliştirip sistemleştirmiştir. Sistemleştirmekten kasıt, bu birikimi akideden ilme dönüştürebilmiştir. Böylelikle İmam Mâtürîdî,

Ebu Hanife ekolünün önderi ve ehl-i sünnet Müslümanların lideri sayılmıştır.

Dinin özünü ilgilendirmeyen, tevhide ilişkin olmayan görüş farklılıklarını 'talî' mesele olarak konumlandıran İmam Mâtürîdî, İslam düşüncesinin ve Müslümanların bugün yaşadığı sorunlara çözüm işareti sunabilecek yegâne çıkış noktasıdır. Tarih boyunca doğrudan kaynak olarak ihmal edilmesine karşın derinden derine İslam düşüncesinin ana omurgasının inşasında kullanılan Kitâbü't-Tevhîd'in, Prof. Dr. Bekir Topaloğlu Hocanın büyük gayreti ve İSAM yayınlarının özverisiyle yayınlanan açıklamalı tercümesi Türkçe düşünme üzerine çalışmak isteyen herkes için tarihi bir anıt olarak okuyucusunu bekliyor.







TOYFA
UGURLU



KENDİ TOPRAKLARIMDAN BESLENİYORUM

Saliha Özdemir

Tuluyhan Uğurlu dört yaşından beri müzikle iç içe. Yaptığı bestelerin sayısını kendisi de bilmiyor. Toplamda 11 albümü bulunan sanatçı, son albümü “Best of Tuluyhan”da ise bütün albümlerinde en beğendiği eserlerini bir araya getirdi. Yılda yüzün üzerinde konser veren, piyanosunun tuşlarına bazen bir tren garında, bazen bir şehir meydanında dokunan sanatçı ile Kırmızı Beyaz okurları için konuştuk.

“Kime hitap edeceğimi hiç düşünmeden içimden gelen müziği yapıyorum”

Son yıllarda Türkiye’nin müzik dünyasını nasıl buluyorsunuz? Sizin müzik türleri konusunda bir ayrımınız var mı? Hiç sevmediğiniz ya da en sevdiğiniz?

Müzik dünyasının durumu pek iç açıcı değil maalesef. Ucuz şeyler peşinde koşuyoruz. Bunu, “herkes klasik işler yapsın” diye düşünmüyorum. Pop müziğin, rock müziğin, hatta arabeskin bile iyileri vardır. Müzik türleri hakkında bir ayrım yapmam. Çünkü her müzik bir kültürü ifade eder. Siz birini diğerinden ayırırsanız o kültürü de yok saymış olursunuz.

Müzikte en sevdiğim veya sevmediğim diye de bir ayrım da yapamıyorum. Gününe, zamanına, duygularıma bağlı olarak her zaman beklentilerim ve beğenilerim değişebiliyor. Bazen bir bağlama beni duygulandırıyor, bazen bir pop şarkıdan etkilenebiliyorum. Rock’ın isyankar yanını severim mesela. Alaturka müziğin duygu dünyasına da girebilirim. Ancak kendi müziğim dışında beni en çok türküler, uzun havalar, kısaca Anadolu’nun müziği etkiler.

Peki siz bu müzik atmosferinde, kendi müziğinizi nerede konumluyorsunuz? Her şeyin en başında, sizin seçiminizi diğer türlerden daha cazip kılan neydi?

Kendi müziğimi nereye koymam gerektiğini pek bilemiyorum açıkçası. Bu nedenle benim işim zor. Klasik konser salonlarının rutin programlarına giremem, çünkü klasik çalmıyorum. Popüler kültürün içinde bir yerlere de konulabileceğini sanmıyorum müziğimin. Çünkü içinde derin bir felsefe de barındırıyor. Biraz “new age” diyebiliriz. Belki de “yeni klasik” gibi bir isim konulabilir. Sanırım bir tür düşünmeden, kime hitap edeceğimi hiç düşünmeden içimden gelen bir müziği yapıyorum. Bu nedenle çok farklı kesimlerden, farklı kültür gruplarından dinleyicim, sevenlerim var. Bu da beni çok mutlu ediyor.

Sahne performansı, görsel sunumları ile bütünüyle kendi tarzını ortaya koyan bir müzisyen olarak, diğer tarzlarda müzik icra eden sanatçıların ya da müzik eleştirenlerinin size yaklaşımı nasıl? İncindiğiniz oluyor mu? Ya da müziğinize dair en çok hangi yorum sizi gururlandırdı?

Kendi müziği yapıyorum, kendi dünya görüşümü anlatıyorum ve halkın büyük teveccühünü görüyorum. Bu sadece Türkiye’de değil, dünyanın her yerinde insanların ilgisini çekiyor. Siz özgün bir müzik yapıyorsunuz, kimsenin bilmediği melodilerinizle Asya’dan, Avrupa’ya, Amerika’ya kadar bütün dünyanın beğenisini kazanabiliyorsunuz. Zaten sanatta yolum buydu

“Çok farklı kesimlerden dinleyicilerim var”

ve bunu başardım. Eleştiriler ilk yıllarda vardı. Şimdi daha az eleştiri geliyor diyebiliyorum. Gelenler de müziğime değil, görüşlerime... Türkiye zor bir süreçten geçiyor. Kimse birbirinin fikrine saygı duymuyor. Benim fikirlerim ise geleceğe dönük... On yıl önce söylediklerim ve büyük tepki gören görüşlerim bugün bakıyorum ki herkes tarafından benimseniyor. Sanatçı böyle işte... Bazı duyguları, fikirleri ile öncü olabiliyor ve bu farklı fikirler dolayısıyla döneminde hayli yıpratılıyor. Ben de o dönemleri yaşadım ancak her zaman çevremde bana inanan insanlar oldu...

Beni en çok mutlu eden eleştiriler müzikle, sanatla hiçbir ilgisi olmayan, iddiasız insanların beni anlamaları... Müzik, gerçek sanat yürekten yüreğe ulaşır... Bu nedenle yaptığım müziği herkesin anlayabileceğine inanıyorum. Gönülden gönüle ulaşan bir köprü ile, giderek daha kalabalıklaşıyoruz... Bu da bir sanatçının en büyük düşüdür...





“On yıl önce söylediklerim ve büyük tepki gören görüşlerim bugün bakıyorum ki herkes tarafından benimseniyor”

“Sanatçının, politikanın içinde olmasına karşıyım”

Türkiye’deki siyasi atmosferin son yıllarda ülkemizdeki sanat dünyasına da olumlu, olumsuz birçok yansımasını görüyoruz. Sizce içinde olduğunuz müzik dünyasında da bir ayrışma var mı? Sanatçı siyasi görüşünü beyan etmeli mi ya da ideolojisini?

Benim özelliğim şu, kendi yaptığım işe bakar başkalarıyla fazlaca ilgilenmem... Sanatçıların politikanın içinde olmasına karşıyım. Her sanatçının da kendi görüşü, politik tercihi vardır ama bunu ortaya çıkarmasından yana değilim. Sanatçı felsefesi ile var olmalı... Politikanın, güncel olayların içinde olmamalı... Umutlu olmalı. Hep söylerim, umut olmadan sanat olmaz diye...

Ben sanatımı istediğim gibi icra ediyorum... Gittiğim her yerde doğru olduğuna inandığım aynı sözleri söylüyorum. Ülkemi seviyorum, halkı seviyorum, bayrak, Atatürk, Cumhuriyet vazgeçilmezlerim. Ancak Selçuklu ve Osmanlı’yı da bunlardan ayırmıyorum. Tüm Anadolu ve Doğu kültürünü de kucaklıyorum.

Tuluyhan Uğurlu 2017’de bize ne anlatacak? Devam edecek projeler hangileri? Yeni çalışmalar olacak mı?

2017 yılına daha önce çıkan ve hepsi kendi besteledimden oluşan 11 albümden seçmeler yaptığım “Best of Tuluyhan” albümü ile başladım. Bu albüm benim için önemli, beni tanımayan gençlerle buluşmak, kendimi onlara anlatmak için özellikle bazı eserleri seçerek bir araya getirdim. Beni tanıyanlar içinse hoş bir hatırlatma...





“Yöreselden evrensele doğru ilerliyorum”

Geçtiğimiz yıl içinde Türk Cumhuriyetleri’nde birçok konserim oldu. O topraklardan aldığım ilhamla Altaylar’dan Toroslar’a “Rüzgar Kanatlı Atlar” isimli bir eser yazmak istiyorum. Diğer projelerim ise sürüp gidecek. Güneş Ülke Anadolu, Dünya Başkenti İstanbul, Piyano Aşkı Anlatıyor, Hoca Ahmet Yesevi, Çanakkale Mektupları, Mehmet Akif Ersoy, Mimar Sinan’ı anlatan çalışmalar... Konserlerim devam ediyor. Allah sağlık verdiği sürece sahnede olmak istiyorum.

Takip ettiğim kadarıyla müziğinizde “yerliliği” önceleyen bir sanatçısınız da... Yeseviler, Yunus

Emreler... Piyano ise daha çok batı tarzı bir müziğin, ruhun enstrümanı olarak bilinir. Tarzınızdaki farklılığı besleyen hangi ruh hali?

Hangi enstrümanın kim tarafından bulunduğu, geliştirildiği bence çok önemli değil. Önemli olan sizin ne çaldığınız, neyi, nasıl yorumladığınız. Ben kendi topraklarımdan besleniyorum. Eğitimi Batı müziği ancak, beslendiğim yer Anadolu, Orta Doğu.... Piyano-nun başına geçtiğim zaman Bach da çalabiliyorum, bir Anadolu ezgisi de, ya da tasavvuf müziğinden bir ezgi, ya da tını... Çünkü ben kendimi yöreselden çıkıp, evrensele doğru ilerleyen bir sanatçı olarak görüyorum, zaten önemli olan da bu... Herkes kendi topraklarının sanatını yapacak ve tüm yaptıkları dünya kültürünün içinde bir yerlere oturacak... Sonunda da kainatsal bir sanat çıkacak ortaya...



**OSMANLI'NIN
BİR DEVLET OLARAK
DOĞDUĞU ŞEHİR:
BURSA**





Tarih boyunca pek çok medeniyete beşiklik eden, Osmanlı'nın aşiretten imparatorluğa uzanan yolculuğunda da ilk başkent olan Bursa; bu zengin mazisiyle her zaman kalem erbabına ilham vermiş nadide bir şehir.

KIRMIZI BEYAZ

66

Şehir

Bursa; milattan iki bin yıl önce, Trakya'dan gelen "Bitiniler"ın yerleşip, Bitinya Krallığını kurduğu bir şehir. İlk adı "Prosa" olan şehir, M.Ö. 377'de Kral İkinci Prusias zamanında yerleşim merkezi olma özelliği kazanıp, kurucusuna izafeten "Prusias" adını almıştı. Zamanla bu isim "Brousse", daha sonra da "Brus" oldu. Lidya Kralı Krezüs'ün, Bitinya topraklarını ele geçirmesinin ardından Perslerin Lidya'yı yenmesiyle de 200 sene valilik olarak idare edilen şehir, bir süre Makedonya Kralı İskender'in hâkimiyetine girmişti. İskender'in ölümü üzerine imparatorluk kumandanları arasında taksim edilince de bölge komutan Antiyon'un hissesine düşmüştü.

Herodot'un anlattığı Bursa

Ünlü tarihçi Herodot, Bursa'dan söz ederken, şehrin Cius (Bugünkü Gemlik) etrafında yoğunlaştığını anlatır. Bursa bu dönemde Roma İmparatorluğu'na dahildir. Roma'nın M.S. 395'te Doğu ve Batı olarak bölünmesi üzerine de Bursa ve civarı Doğu Roma'nın idaresine geçer, bir nevi "Bizans'ın müstemlatı" olur. Bir dönem İran Sasani hükümdarı Hüsrev Perviz Bursa'yı ele geçirmişse de, Bizans kralı Heraklyüs şehri tekrar geri alır.

Malazgirt Zaferi ve Türkler'le kısa bir nefes

"Osmanlı'nın hakimiyet süresince, eş zamanlı olarak kültür, sanat, mimari, sosyal hayat kulvarında göz dolduran bir ilerleme gösteren Bursa, kendine özgü bir tarzın da sahibi olmuştur"

Bursa'nın Müslümanlar'la tanışması Abbasi Halifesi Harun Reşid zamanında olur. Harun Reşid'in ordusu "Söğütçük" kasabasına kadar ilerler ancak bir anlaş-

ma yapılırca ordu geri döner, fetih gerçekleşmez. Bir başka Müslüman komutan, Hamdanoğlu Sülalesi'nden Seyfuddevle de 924'te Bursa'yı kuşatır fakat alamaz. 1071 Malazgirt Zaferi'nden sonra Selçuklular Bursa civarını ele geçirir. Bursa merkezi ise 1097'de de Müslüman Türkler'in hakimiyetine girer ancak bu hakimiyet kısa sürer.

Orhan Gazi'den Yunan işgaline

Bursa'nın İslam medeniyetinin önemli merkezlerinden birisi olmasına giden süreç, Osmanlı'nın aşiret-

ten devlete dönüşen tarihsel macerasıyla paralel ilerler. İmparatorluğa adını veren Osman Gazi'nin oğlu Orhan Gazi, 6 Nisan 1326'da Bursa'yı fetheder. Bu şehrin adı artık "Bursa"dır ve artık genç devlet Osmanlı'nın başkentidir. Bursa, Padişah Birinci Murat Hüdavendigâr'ın Edirne'yi başkent yaptığı 1365'e kadar bu hüviyetini korur. Edirne'den sonra İstanbul başkent olur ama Bursa her zaman yaşına, tecrübesine hürmet gösterilen bir yaşlı bilge gibidir. Her zaman saygı görür, her zaman imarına özel bir önem verilir. Bursa, tahta çıkma törenlerinin başladığı, cenaze merasimlerinin yapıldığı ve diğer pek çok önemli törenin icra edildiği bir kent olarak adeta sembolik bir başkent olarak varlığını sürdürür.

Uzunca süre Anadolu Beylerbeyliği'nin de merkezi olan Bursa, Birinci Dünya Savaşı'na kadar sürekli gelişir. Bursa'nın asırlarca görmediği düşman işgali ise Kurtuluş Savaşı günlerinde yaşanır. Bursa, İngilizler'in desteğiyle Yunan işgaline uğrar. 26 Ağustos 1922'deki Büyük Taarruz'la Türklerle karşı kesin olarak yenilgiye uğrayan Yunan Ordusu, 11 Eylül 1922'de Bursa'dan çıkarılır. Şehirde büyük tahribata yol açan Yunan işgalini bertaraf etmesinin ardından Bursa, yeniden ihya ve imar yolculuğuna başlayacaktır.



"Uzunca süre Anadolu Beylerbeyliği'nin merkezi olan Bursa, Birinci Dünya Savaşı'na kadar sürekli gelişir. Bursa'nın asırlarca görmediği düşman işgali ise Kurtuluş Savaşı günlerinde yaşanır"

“Muayyen bir devrin malı”

“Kıdemli bir şehir” olarak Bursa, her zaman bir medenî belde oldu. Osmanlı’nın hakimiyet süresince, eş zamanlı olarak kültür, sanat, mimari, sosyal hayat kulvarında göz dolduran bir ilerleme gösteren Bur-

“Bursa, her zaman ve her vesileyle kendisini ziyaret edenleri pişman etmeyecek bir mamur beldedir.”

sa, kendine özgü bir tarzın da sahibi oldu. Osmanlı Türkleri, Bursa özelinde Selçuklu devri sanat ve mimarisine yeni bir şekil, yeni bir bakış açısı kazandırdılar. Bursa’nın mamur oluşundaki bu orijinal tarz, “Bursa Okulu” isimlendirmesini de haketti. Mimarideki; sadelikle ince işçiliğin içiçe geçtiği stil, özellikle çinçilik, ağaç oymacılığı ve duvar nakışçılığında zirve olmuştur. Bursa bu mimari bakiyesiyle gerçekten de tam bir açık hava müzesidir.

Eğer sanatta, mimaride, estetikte makbul olan; ilerleme enerjisini kaybetmeden özgünlüğünü korumaksa, Bursa, bunu layıkıyla gerçekleştirmiş bir şehirdir. Ahmet Hamdi Tanpınar da “Beş Şehir” isimli eserinde, “Şimdiye kadar gördüğüm şehirler içinde Bursa kadar muayyen bir devrin malı olan bir başkasını hatırlamıyorum” satırlarıyla Bursa’nın bu özelliğine, bu özgünlüğüne işaret eder.

Velhasılı kelâm Bursa, her zaman ve her vesileyle kendisini ziyaret edenleri pişman etmeyecek mamur bir beldedir. Ulucami’den Yeşil Türbe’ye, altı asırlık İnkaya Çınarı’ndan Uludağ’a, İskender Kebabı’ndan Kestane Şekeri’ne; kim neye talipse, onu beklediğinden fazlasıyla karşılayan bir şehirdir Bursa.

Bursa’nın önemli şahsiyetleri

Köklü şehir Bursa, asırlardır âşıklar, edebiyatçılar, sanatçılar, yazarlar için eşsiz bir ilham kaynağı olmuştur. Mesela, Türk edebiyatında İstanbul’dan sonra hakkında en çok yazılan şehir Bursa’dır. Aynı şekilde, Divan Edebiyatı’nda İstanbul’dan sonra en çok şair çıkartmış ya da hakkında onca şaire şiir yazdırmış olan kent yine Bursa’dır.

Niyâzî Mısırî, Çelebi Mehmet, Karacabey, Geyikli Baba, Bursalı Mehmet Tahir, Eşrefoğlu Rumi, Gazi Ahmet Muhtar Paşa, Hacı İvaz Paşa, İsmail Hakkı Bursevi, Üftade Mehmet Muhyiddin, Vani Mehmet Efendi ve İstanbul’un fethinde surlara Türk bayrağını diken Ulubatlı Hasan, Divan edebiyatı şairlerinden Ahmet Paşa, Mevlid’in yazarı Süleyman Çelebi, Tanzimat devri yazarlarından Ahmet Vefik Paşa, Cumhuriyet dönemi şairlerinden Ahmet Hamdi Tanpınar ve daha niceleri, Yeşil Bursa’nın bugün hâlâ okunan, yazılan, sohbet meclislerine konu olan önemli isimleri.

Edebiyatçıların yazdığı Bursa: Osmanlı’nın ana rahmi



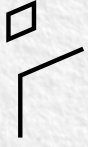
Öykü ve roman yazarı İnci Aral: “Manevi zenginlik ve büyüklük güzellikleriyle sizi sarıp sarmalar, alçakgönüllük ve sevecenlikle kucaklar. Benim bu duyguyu en yoğun yaşadığım kent Bursa’dır. Kayıplar ve savrulmalarla geçmiş yıllarımın Bursa’sı, benim köksüzlük duygumu onaran bir yerdir. Bana geçmişle gelecek

“Beşir Ayvazoğlu: Bursa, Osmanlı’nın bir uzviyet olarak teşekkül ettiği ana rahmidir”

arasında bir yere ait olduğumu en iyi duyuran yerdir Bursa. Böylece beni geleneğin, göreneğin, özgünlüğün ve köklülüğün bir parçası olduğum yolundaki iyileştirici duyguyla kuşatır.”

Edebiyat tarihçisi Abdülbaki Gölpınarlı: “Konuşacağım Bursa, konuşacağım seninle ve senin için.”

Fransız yazar Andre Gide: “Çamların gölgesinde, derin bahçeleriyle nazlı bir gül olan Bursa, gençliğimin seni görmemiş, tanımamış olması nasıl mümkün oluyor?”



KIRMIZI
BEYAZ

68

Şehir

Edebiyatçı, siyasetçi, diplomat Yakup Kadri Karaosmanoğlu: “Biz Bursa’da herhangi bir şeye dışından bakmak hassasını kaybettik, yalnız Batını değil, batin olduk.”

Yazar Feyza Hepçilingirler: “Bursa’da yaşamak, herhangi bir kentte yaşamak değildir çünkü. Bakmasını bilen gözlerin yalnız yeşilin bin bir tonunu değil, eflatunu, moru, pembesi, yeşiliyle her rengin, her tonunu görebileceğini biliyorum Bursa’da. Tanpınar’ın gibi gözlere sahip olmadığım için hâlâ Tanpınar’ın Bursa’sını arıyorum.”

Öykü yazarı Ayşe Kilimci: “Bursa deyince aklıma, ipeğin, yeşilin, imparatorluğun, güzel Türkçe’nin, varslık ve bayındırlığın başkenti geliyor.”

Yazar Beşir Ayvazoğlu: Bursa, Osmanlı’nın bir uzviyet (devlet ve medeniyet) olarak teşekkül ettiği ana rahmidir. Bir psikanaliz mümkün olsaydı, Osmanlılığın şuuraltında bu sıcak ve emniyetli ortama dönüş arzusunun yattığı görülebilirdi. Fâtih’e gelinceye kadar bütün padişahların ve Kanunî devrine kadar neredeyse katledilen bütün şehzadelerin Bursa’da toprağa verilmesi bu bakımdan anlamlıdır.



Camiyapmaktayarışan Osmanlı Sultanları

Bursa’da Osmanlı Devleti Sultanlarından Orhan Bey zamanında Orhan Camisi, Alaaddin Camisi, Ahi Hasan Mescidi yapılmış. Birinci Murat Hüdavendigâr zamanında da Hüdavendigâr Camisi, Şehadet Camisi, Kadızade-i Rumi tarafından yaptırılan Kavaklı Mahallesindeki Cami, Koca Naib Camisi, Hayrettin Paşa Camisi, İzzeddin Camisi ve Kara Ali Camisi inşa edilmiş. Yıldırım Bayezid devrinde ise Yıldırım Camisi, Ali Paşa Camisi, Demirtaş Camisi, Ertuğrul

Camisi, Gazi Timurtaş Mescidi, Molla Fenari Camisi, Somuncu Baba Camisi ve Ulu Cami yapılmış. Çelebi Sultan Mehmet zamanının önemli ibadet mimarileri ise “Şaheser Cami” ismiyle de anılan, meşhur İznik çinileriyle süslü, mimarı Hacı İvaz Ağa olan ünlü Yeşil Cami, Selçuk Hatun Camisi ile Bedrettin Camisi olmuş. İkinci Murat zamanında Muradiye Camisi, Abdal Camisi ve Zeyniler Camisi, Fatih Sultan Mehmet zamanında Zeyniler, Akbıyık, Veli Şemseddin Camileri başta olmak üzere 19 cami yapılır. İkinci Beyazıt devrinde de Molla Arap Koca Hanı Mescidi, Emir Sultan Camisi, Üftade Camisi ve İsmail Hakkı Tekkesi Bursa’ya kazandırılır.

Bu cami ve külliyelerin yanı sıra Osman Gazi Türbesi, Orhan Gazi Türbesi ve daha başka Padişah türbeleri; Lala Şahin Medresesi, Hüdavendigâr Medresesi başta olmak üzere medreseler; Orta Köy ve Issız Kervansarayları; Kaza Hanı, Pirinç Hanı, İpek Hanı ve diğer hanlar ile Kapalı Çarşı ile Bedesten Çarşısı, Bursa’nın görülmeye değer diğer eserleri.



Karagöz’ün evi

Bursa’nın Osmanlı’da da Cumhuriyet devrinde de sanatta hep özel bir yeri oldu. Bursa’da ortaya çıkan, daha sonra dünyaca meşhur olan Karagöz gölge oyunu, Türk kültür hayatına kazandırılan en önemli etkinliklerden birisi. Cumhuriyet tarihinin ilk modern sinema-tiyatro-konser salonları arasında yer alan ve eski adıyla Tayyare Cemiyeti, bugünkü adıyla Türk Hava Kurumu tarafından yaptırılan Tayyare Kültür Merkezi, 1957’de kurulan Bursa Devlet Tiyatrosu, 1991’de faaliyet geçen Bursa Devlet Türk Sanat Müziği Korosu da şehirdeki sanat hayatına önemli katkılar sağlıyor.

Niyazî-i Mısri Dergâhı

Osmanlı toplumunu ve tasavvufi düşünceyi derinden etkileyen sufilerden, aslen Malatyalı olan Niyazî-i Mısri, Antalya Elmalı'da Ümmi Sinan'ın yanında tasavvufî terbiyesini tamamladıktan sonra 1669'da Bursa'ya gider ve burada Mısri Dergahı'nı kurar. İnsanların gönül eğitimi için elinden geleni yapan bir şahsiyet olan Mısri'nin dergahının Ulu Cami'nin kible tarafında, postanenin olduğu yerde faaliyet gösterdiği biliniyor. Dergah, 1855'teki büyük depremde zarar görür, zamanla da yıkılır.



“Bursa'nın Ayasofya'sı”

Evliya Çelebi; Bursa'nın merkezinde bulunan, I. Bayezid tarafından 1396-1400 yılları arasında yaptırılan Ulu Camii için “Bursa'nın Ayasofya'sıdır” der... İslâm dünyasının en önemli beşinci mabedi kabul edilen bu büyük ibadethane, Osmanlı Devleti'nin iki minareli ilk selatin camisi'dir. Evliya Çelebi, mimarîsi ve döneminin özelliklerini birebir bugüne taşıyan Ulu Camii'nin ilk imamı Süleyman Çelebi'nin, Mevlid-i Şerif'i 1409'da burada yazdığını anlatır.

BURSA'DA ZAMAN

Bursa'da bir eski cami avlusu,
Küçük şadırvanda şakırdayan su;
Orhan zamanından kalma bir duvar...
Onunla bir yaşta ihtiyar çınar
Eliyor dört yana sakın bir günü.
Bir rüyadan arta kalmanın hüznü
İçinde gülüyor bana derinden.
Yüzlerce çeşmenin serinliğinden
Ovanın yeşili göğün mavisini
Ve mimarilerin en ilahisi.

Bir zafer müjdesi burada her isim:
Sanki tek bir anda gün, saat, mevsim
Yaşiyor sihrini geçmiş zamanın
Hala bu taşlarda gülen rüyanın.
Güvercin bakışlı sessizlik bile
Çınlıyor bir sonsuz devam vehmiyle.
Gümüşlü bir fecrin zafer aynası,
Muradiye, sabrın acı meyvası,
Ömrünün timsali beyaz Nilüfer,
Türebeler, camiler, eski bahçeler,
Şanlı hikayesi binlerce erin
Sesi nabzım olmuş hengamelerin
Nakleder yadını gelen geçene.

Bu hayalde uyur Bursa her gece,
Her şafak onunla uyanır, güler
Gümüş aydınlıkta serviler, güller
Serin hülyasıyla çeşmelerinin.
Başımdayım sanki bir mucizenin,
Su sesi ve kanat şıkırtısından
Billur bir avize Bursa'da zaman.

Yeşil türbesini gezdik dün akşam,
Duyduk bir musiki gibi zamandan
Çinilere sinmiş Kuran sesini.
Fetih günlerinin saf neşesini
Aydınlanmış buldum tebessümünle.
İsterdim bu eski yerde seninle
Baş başa uyumak son uykumuzu,
Bu hayal içinde... Ve ufkumuzu
Çepeçevre kaplasın bu ziya, bu renk,
Havayı dolduran uhrevi ahenk.
Bir ilah uykusu olur elbette
Ölüm bu tılsımlı ebediyette,
Belki de rüyası büyük cetlerin,
Beyaz bahçede su seslerinin.

Ahmet Hamdi Tanpınar



A black and white portrait of a man with a beard and mustache, wearing a tuxedo and a bow tie. He is looking slightly to the right with a serious expression. The background is dark.

UFUK
BAYRAKTAR:

**VATANIMI
SEVİYORUM**

Türk sinema izleyicisi ilk kez Zeki Demirkubuz'un "Bekleme Odası" filminde tanıdı onu. Ardından "Kader"deki rolüyle oyunculukta emin adımlarla ilerlediğinin mesajını verdi. "Ezel" dizisinde Tuncel Kurtiz gibi güçlü bir oyuncunun canlandığı karakterin gençliğini, onu aratmayacak bir profesyonellekle canlandırarak, sinemadaki birçok kötü örneğinin aksine, "Dayı" karakterine büyük bir güç kattı. Birçok filmde rol almanın yanı sıra, kendi filmini de yazdı ve çekti. En son ise TRT'de yayımlanan "Sevda Kuşun Kanadında" dizisinde yine gözü pek bir genç olarak izledik kendisini. Türk sinemasından rolüyle bütünleşen ve gerçek hayatta da o kişi olduğunu sandığımız Sadri Alışık, Yılmaz Güney, Tarık Akan, Kadir İnanır, Cüneyt Arkın gibi oyuncuların hamurundan yoğrulmuş gibi Ufuk Bayraktar. Söyleşimiz sırasında bu hissi bir kez daha yaşattı bize, ki o kadar bizden, o kadar ailemizden, o kadar içimizden.

Saliha Özdemir

Oyunculuğa, sinemaya nasıl adım attınız? İyi ki atmışım diyor musunuz?

Aslında hayatımın her anında attığım her adım beni buraya taşıyan yolda atılan adımlarmış. Bunu şimdiki bulunduğum yerden dönüp baktığımda daha net olarak görebiliyorum ama fiili olarak ilk sinema ile tanışmam, askerden izne geldiğim sırada Zeki Abi'nin (Demirkubuz) beni uzun

süren takibi sonucu filminde oynamamı teklif etmesiyle oldu. İyi ki de olmuş.

Demirkubuz gibi önemli bir yönetmenin "Kader" filminde oynadınız. Diğer yandan televizyonda milyonların izlediği "Ezel" dizisinde de rol aldınız. Biri "sanatsal" diyebileceğimiz bir tarz, diğeri "popüler kültür"e dahil edebileceğimiz bir alan? Sizce de bir fark var mı?

Biri TV'de biri sinemada olmak üzere seyircide karşılığını bulmuş iki başarılı işte yer almak mutluluk verici. Sinema ile dizinin arasında çok büyük fark var. İlkokulda birinci sınıftayken herkesi tahtaya çağırıp isimlerini yazdırırlardı. Bir dizide rol aldığında da, aynı o şekilde tahtaya ismini kocaman harflerle herkesin görebileceği şekilde yazmış oluyorsun. Fakat bir sonraki nesil onu silip kendi ismini yazıyor.

Ama sinema olduğunda sen cebinden bir vida çıkartıp tahtanın köşesine adını kazıyabiliyorsun. O an seni herkes fark etmese bile, üç beş kişi seni görüyor. Sonraki her nesilden de üç beş kişi seni görüyor ve bu böyle devam ediyor. Yani kendini oraya kaydetmiş oluyorsun.



“Siyaset bana göre değil”

Şimdi de Mesut Uçakan gibi Türk sineması için çok önemli bir yönetmenin “Sevda Kuşun Kana-dında” dizisinde “Ömer” rolüyle ekrandasınız. Dizi 12 Eylül darbesi öncesi yaşanan kavgaları tarafsız bir şekilde aktarıyor. O dönemde yaşasaydınız, siz hangi tarafta olurdunuz hiç düşündünüz mü?

Siyaset bana göre değil, hiç beceremem de. Hiçbir zaman bir taraf hep haklı olamayacağına göre, ben de hiçbir zaman bir tarafta olamam. Ben bu zaman o zaman diye ayırmıyorum. Hangi zamanda yaşarsam yaşayayım dili, dini, ırkı ne olursa olsun hiç fark etmeden yine vatanını seven bir birey olurdum.

Dizinizin yayınlandığı TRT’de son dönemde iyi filmler ortaya çıkardı. Bu değişimi nasıl yorumluyorsunuz? Türk sineması adına bu gelişmeler bir umut vaat ediyor mu?

TRT, son dönemde çok ciddi atılımlar ve projeler gerçekleştirerek diğer özel kanallarla rekabet edebilir hale geldi. Bu da arzı, arzla beraberinde talebi de getirdi. TRT, sinema anlamında da birçok yeni yönetmene, projelerini gerçekleştirmeleri için destek vererek sinemaya yeni yönetmenler çeşitlilik ve farklı bakış açıları kazandırılmasına vesile oldu. Bu da Türk sineması ve biz oyuncular için umut verici bir durum. Umarım bu destek artarak devam eder.

Biz epey ünlü olduğunuzu biliyoruz, peki siz kendinizi ünlü hissediyor musunuz? Ünlü olduktan sonra özlediğiniz şeyler var mı? Ya da seyircinin ilgisi hoşunuza gidiyor mu?

Bir şeyi özlerken aslında başka bir şeyi de yakalamış oluyorsun hayatta. Hâlâ metrobüse binen biri olarak, insanlarla sohbetini aynı şekilde devam ettiren biri olduğumu düşünüyorum. Özlediğim şey ise insanların aslında zannettiğim gerçekliklerini görememek. İnsan tabirini bulmak adına bazı şeyleri özlüyorum evet. Bu bir kayıp gibi ama aslında kayıp değil, çünkü her kayıp bir kazançtır.



“Her kayıp bir kazanç”

Oyunculuktaki başarılarınıza, festivallerden ödüllerle dönen “Kümes” adlı filmi hem yazarak hem yöneterek hem de başrolünde oynayarak büyük bir başarı daha eklediniz. Yönetmenlik koltuğunda tekrardan görebilecek miyiz sizi?

İnşallah. Böyle bir niyetim var. Kafamda hikayesini oluşturduğum ve yazmaya çalıştığım ve nasip olursa kendi anlatmak istediğim bir durum daha var. Kismet diyelim.

“Allah’ın verdiği akılla ve hislerimle doğru seçimler yapmaya çalışıyorum”

Oynadığınız bütün film ve dizilerde canlandırdığınız her farklı karakteri seyirciye yaşıyor ve fenomen haline getiriyorsunuz. Bunun özel bir formülü var mı?

“

En büyük ödülüm çocuklarımın bana gülümsemesi

Aldığınız ödüller size ne hissettiriyor? Almayı hedeflediğiniz özel bir ödül var mı?

Tabii ki sahneye çıktığında o ödülü aldığın an anlatılmaz bir şevk ve duygu yaşıyorsun. Bugüne kadar da gerek oyunculuk alanında gerek çektiğim filmle birçok kez sahneye çıkıp bu lezzeti tatmak nasip oldu bana. Ama özellikle şu veya bu ödülü almak istiyorum gibi dünyaya ait bir şeyim yok. Benim için en büyük ödül çocuklarımın bana tebessüm etmesi, bundan ötesi de teferruat aslında.

KIRMIZI
BEYAZ

73

Söyleşi





Benle alakalı olmadığını söyleyebilirim. Herkese sunulmuş bir hayat var. Bana sunulan buydu. Bunun içinde yol alıyorum, bundan sonra aynısını yapabileceğimin garantisi de yok. Şu an söylediğim sözden sonrasının garantisi de yok fakat bu noktaya gelirken Allah'ın verdiği akılla ve hislerimle doğru seçimler yapmaya çalışıyorum. Fakat seçimlerimin ne kadarı bana ait, ne kadarı değil bilemiyorum tabii.

“Dağ 2” filmiyle gişede büyük başarı yakalandı ve seyirci şimdiden 3.sü için sabırsızlanıyor gibi. “Dağ 3” gelecek mi peki?

Dağ 3'ü nasip olursa çekme niyetimiz var ama bir 3-4 senesi var gibi.

“Dağ” filmiyle konuşmuşken, birinci filmde yoldaki böceği ezilmesin diye alıp çimlere götürdüğünüz sahnenin gerçekten yaşanmış olduğunu duydum. Oldu mu böyle bir şey sahiden? Hayvanları sever misiniz? Ya da beslediğiniz bir hayvan var mı?

Evet doğru. Bir gün eve sırtımda çanta ile yürürken, bir böceğin üstünden geçtikten sonra geri dönüp onu yolun karşısındaki çalılara götürmeye çalışma halim yönetmenimizin hoşuna gitti ve bunu senaryoya dahil etmek istedi.

İnsanlarla sorun yaşayabiliyoruz. İnsanlar beni bir gün başka insanlarla kavga ederken görebilirler ama masum olan hiçbir şeyle, mesela kediyle, köpekle, kuş

“

Herkese sunulmuş bir hayat var. Bana sunulan buydu. Bunun içinde yol alıyorum, bundan sonra aynısını yapabileceğimin garantisi de yok



la, çocukla kavga ederken kimse göremez. Cihangir’de çok hayvan besledim karga, köpek, kedi, yılan, güvercin... Bir tatil dönüşü babam anlatmıştı, onbeş gün boyunca benim evde olmadığımı bilmeyen mahallemizin bütün köpekleri gelip apartmanın kapısının önünde yatmışlar günlerce. Babam, “Oğlum bütün gün kapının önünden ayrılmadılar.” demişti. Mahallenin bütün köpeklerine, kedilerine ben bakardım. Karıncalarına da hatta. Az reçel sürmedim deliklerin etrafına. Bilmiyorum. Bana hayvanlar sanki bizim üstümüzdeymiş gibi geliyor ya da üstün yaratılmamıza rağmen biz farkında olmadan ahir zamanda onların altına inmeyi başardık. Üzücü ama böyle.

Bu yoğun temponuza rağmen Kırmızı Beyaz okuyucularına vakit ayırdığınız için çok teşekkürler.

Ben teşekkür ederim. Herkese sevgiler.

“

Elle yazılmış kahramanlık etkileyici olmaz

Hayaliniz olan bir film? Şu karakteri oynamalıyım dediğiniz bir karakter? Mesela bir kahraman desem, kimi oynamak istersiniz?

Spiderman veya Hulk’u oynamak isterim (Gülümsüyor). Elle yazılmış hiçbir kahramanlık hikayesi yaşanmış olan kadar gerçek ve etkileyici olmaz. Yaşanmış olanı da basitleştirir diye düşünüyorum.





İSTANBUL'DA ALTERNATİF BİR PAZAR GEZİSİ



Hümeysra Çalışkan

Dünyada pek az şehir vardır ki yıllarca orada yaşamınıza rağmen hâlâ çok az bir kısmını keşfedebilmiş olun. Benim İstanbul'la ilişkim de hep bu şaşkınlık üzerinde gelişmiştir. Yıllardır İstanbul'da yaşamama ve onu keşfetmenin derin heyecanını hiç yitirmememe rağmen o, beni, saklı güzellikleri ile şaşırtmaya devam ediyor.

Her Pazar, evet modern şehir insanına dinlenmek için bahsedilen tek gün, kendime farklı rotalar belirleyip, yeni lezzetler aramanın heyecanı ile kendimi sokağa atarım. Size de, yine sürprizlere gebe bir pazar rotamdan bahsederek İstanbul macerama dâhil etmek istiyorum. İyi bir kahvaltının ardından her yerde gördüğümüz ama

nereden yayıldığını pek bilmediğimiz bir tatlının izini sürmek için sokağa adımımı atıyorum. Rotam Fatih, damağımızı şenlendirecek olan tatlı ise Trileçe. Neredeyse her kafe ve pastanenin vitrininde gördüğümüz “Trileçe denediz mi?” sorusunun İstanbul'da ilk sorulduğu yere gidiyorum; Fatih'te Yavuz Sultan Selim Yokuşu'nda bulunan Baltepe Pastanesi'ne.



Balkanlardan gelen Meksika tatlısı: Trileçe

Mekâna varmadan biraz ülkemizde süratle yayılan bu yeni lezzetten sanırım biraz bahsetmem gerek. Her ne kadar Balkanlar'dan ülkemize gelmiş olsa da aslen bir Meksika tatlısı olan Trileçe'nin orijinali keçi, manda ve inek olmak üzere üç çeşit sütte yapıyor. İsmi de "uç" ve "süt" anlamlarına gelen "tres" ve "leches" kelimelerinden geliyormuş meğerse. Günümüzde ise işlenmiş süt ve kremadan yapılan bu tatlının ismine sadık kalamadığı aşikâr. Gelelim 1956'dan beri sütlü tatlılarıyla müdavimlerinin vazgeçilmezi olan Baltepe Pastanesi'ne. Bu pastane Trileçeyi İstanbul'da ilk yapan mekan olarak ün salmış hatta muzlu, karamelli, frambuazlı ve çikolatalı çeşitlerini üreterek İstanbullular'ın damağına enfes lezzetler sunmuş. Tatlılarının en büyük özelliği ise pastanenin sütleri memleketlerinden getirmesi ve hazır süt kullanmamaları. Eğer sizin de yolunuz bir gün Fatih civarına düşerse ve sütlü tatlı yemek isterseniz, Balkan göçmeni bu ailenin işlettiği bu mütevazı eski İstanbul pastanesinde Trileçe'ye doyabilirsiniz.

Her detayıyla merak uyandıran bir müze: M. Rahmi Koç Müzesi

Pazar gezintimin ilk durağı olan Baltepe Pastanesi'ndeki leziz tatlıyı yedikten sonra, ağızda o enfes tatla biraz da yürümeye karar veriyorum. Uzun bir yürüyüşün ardından kendimi uzun süredir ismini duyduğum ama bir türlü gitme fırsatı bulamadığım bir müzenin önünde buluyorum; Rahmi M. Koç Müzesi. Henüz gitmediyseniz beklentinizi yükseltebilirsiniz. Burada, klasik ya da sıkıcı bir müze sizi beklemiyor olacak. Her bölüm ayrı bir heyecanı yansıttığı için ayırdığınız vakte sonuna kadar değdiğiniz hissedeceksiniz.

Müstakil olarak gitmeye karar verirsiniz eğer eski Fenerbahçe vapurunda kahvaltı yaparak güne başlayıp buharlı römorklarla veya Karadeniz'e özel bir tür balıkçı teknesi olan Kont Ostrorog ile tarihi Haliç turu da yapabilirsiniz.

Müze, sizi tarihi bir atmosferde İstanbul'un göbeği Haliç'te klasik arabalar, uçaklar, eski trenler, Fenerbahçe Vapuru, denizaltı, bilimsel aletler, keşif küresi, geçmişten günümüze bisikletler, bebek arabaları ve binlerce oyuncak koleksiyonuyla bekliyor.

Müze, çocuklar için de adeta bir cennet. Oyun alanı, sergiler, eğitim atölyeleri ve daha birçok seçenek mevcut. Pazartesi hariç her gün ziyaret edebileceğiniz müze, keşif meraklılarını Haliç'te bekliyor.



İtfaiye arabasından Saltanat vagonuna

M. Rahmi Koç Müzesi'nde yer alan koleksiyonda, ilk olma özelliği taşıyan ve birçok nadir parça bulunuyor. 1965'den kalma Rolls Royce, 1898 yapımı az sayıda üretilen Malden buharlı otomobil, 1922'de Frankfurt-Almanya'da bulunan Kühler Fabrikası'nda üretilmiş Magirus İtfaiye Aracı, 1870'lerin başında İngiltere'de James Starley tarafından geliştirilen Penny Farthing bisiklet... 20 numaralı Kadıköy - Moda hattı tramvayı, İngiltere'de yapılan Sultan Abdülaziz'e sunulmuş Saltanat Vagonu, İlk G10 lokomotif, dünya seyahati gören Kısmet yelkeni müzedeki harika parçalardan bazıları.



Yaşayan Geçmiş

Müzenin en ilgi çeken bölümlerinden bir diğeri de, tarihte kısa bir yolculuk yapmanızı garantiye alan eski dönemin saat, oyuncak dükkanları, eczane ve zeytinyağı fabrikasının maket olarak canlandırıldığı "Yaşayan Geçmiş" bölümü.

Müze içerisinde yer alan Tipo Baskı Atölyesi matbaacılığın tarihine ışık tutuyor ve ayrıca Türkiye'de bu alanda gerçekleştirilmiş çalışmaların ilki olma özelliğini taşıyor.

Promat Matbaacılık'ın 20. yıl etkinlikleri kapsamında hayata geçen bu projede; tarihi tipo tekniği, elle kurşun harf dizimi, metal klişeler ile baskı uygulamaları, kağıt kesimi ve ciltleme gibi teknikler, eski ustalar tarafından uygulamalı olarak gösteriliyor. Tipo Atölyesi'nde ayrıca matbaacılık üzerine seçilmiş kitaplar, hurufat, klişe ve efemeraler da sergileniyor.



RESİMDEKİ GÖZYAŞLARI

BİR CEM KARACA PORTRESİ



Anadolu Rock'ın kurucularından Cem Karaca, 13 yıl önce 8 Şubat'ta vefat etti; ancak usta müzisyen, şüphesiz ardında bıraktıklarıyla, şarkılarıyla ve yaşamıyla yıllarca unutulmayacak

O na büyüyünce ne olacağını sordukları zaman cevabı şöyle oluyordu; ya doktor ya mühendis. Oysa annesi ve babası, 1940 ve 1950'li yılların ünlü tiyatro oyuncularındı. O da sahne tozu yutarak çocukluğunu geçirmekteydi. Babasının ise onunla ilgili bambaşka hayalleri vardı; biricik oğlunun hariciyecisi olmasını arzu ediyordu. Gel gör ki o çocuk ne doktor ne mühendis ne de hariciyecisi oldu. İlerleyen yıllarda Türk müziğinin büyük bir efsanesi ne dönüşecek ve adı hafızalardan silinmeyecekti. İşte o çocuk Cem Karaca'ydı.

Karaca'nın hayatını ve müziğe bakışını değiştiren bağlama sesi

Robert Kolej'deki ilk yıllarında genlerinde taşıdığı sanat kabiliyeti kendisine müzikal bir çıkış yolu bulmuş ve o dönemi kasıp kavuran Elvis Presley'in etkisi ile genç Cem, Rock'n Roll üzerine yoğunlaşmıştı. Bu minvalde adı "Dinamitler" olan bir müzik grubu kurarlar lise arkadaşlarıyla. Aradan iki yıl geçtikten sonra bu kez "Jaguarlar" adlı bir başka müzik topluluğuna katılır. Zaman hızla geçer ve Cem Karaca'nın askere gitme zamanı gelir. Antakya'da yaptığı askerlik sırasında duyduğu bir ses, hem hayatını hem de müziğe bakış açısını tamamen değiştirecektir. Bir acemi erin çaldığı bağlama sesi, Karaca'nın kulağına vardığında kendinden geçer. O zamana kadar bulunduğu ortamda batı müziği harici bir müzik ile hiç tanışmamış, Rock'n Roll'ün nağmelerini çoğaltmakla oyalanmıştı. Cem Karaca, askerde bu toprağın sesiyle tanışır ve bu tanışıklık bize bugün çok sevdiğimiz Cem Karaca'yı armağan eder.

1960'lara damgasını vuran Anadolu Rock akımının doğuşu

Askerliğini bitirip İstanbul'a döndüğünde yolu Mehmet Soyarslan'ın kurduğu "Apaşlar" grubu ile kesişir. Bu birliktelik, ülkenin en iyi gruplarından birini or-



taya çıkarır. Cem Karaca, Rock altyapısını Anadolu ezgileriyle buluşturur ve uzun yıllar Türkiye'ye damga vuracak olan Anadolu Rock akımı ortaya çıkar. Apaşlar ile 1967'de Altın Mikrofon yarışmasını kazanırlar. Grubunun ünü arttıkça turnelerde ardi ardına gelmeye başlar. 1968'de "Resimdeki Gözyaşları" şarkısını

besteleyerek büyük beğeni toplar. Bu şarkı çoktan toplum hafızasının unutulmazları arasına girmiştir.

Batılı kahramanlar yerine Dadaloğlu'nu tercih eden müzisyen

70'li yıllar bütün politik rüzgarıyla gelip çatar. Ülke kasıp kavrulmaktadır. İdeolojiler çağı başlamıştır ve Cem Karaca artık daha toplumsal, daha politik bir müzik yapmak ister. Bu tutumu Mehmet Soyarslan ile aralarının açılmasına ve "Apaşlar" grubunun dağılmasına sebep olur.

Grubun dağılmasından sonra Cem Karaca, grubun baş gitaristi Seyhan Karabay ile "Kardaşlar" grubunu kurar. Grup, 1970 yılının Kasım ayında Dadaloğlu/Kalender 45'liğini çıkarırlar. Cem Karaca aradığı muhalif ve toplumcu damarı yine Anadolu'da bulmuş, 68 kuşağının batılı kahramanları yerine Dadaloğlu'nu tercih etmiştir. Belki de bu tercih sebebiyle Anadolu insanının kalbindeki yerini her zaman korur.

"İşçisin sen işçi kal"

Türkiye yine sancılı bir sürece girer ve 12 Mart darbesi gerçekleşir. Bu sırada konser için Almanya'da olan Cem Karaca, muhalif kimliğinin sıkıntı yaratabileceğini düşünerek bir süre Almanya'da kalmaya devam eder. Daha sonraları riski göze alarak memleketine dönmeyi tercih eder. "Kara Yılan", "Acı Doktor" gibi şarkılar bu dönemin eseridir. Darbenin toplum üzerindeki yıkıcı tesirini azaltmaya çalışır.





Takvimler 1972 yılını gösterdiğinde, iki efsanenin yolları kesişir; Cem Karaca ve “Moğollar”. Anadolu Rock’ın en parlak yılları başlamıştır. “Namus Belası” şarkısı da bu birlikteliğin ürünü olarak müzik tari-

Anadolu’ya âşık bir müzisyen

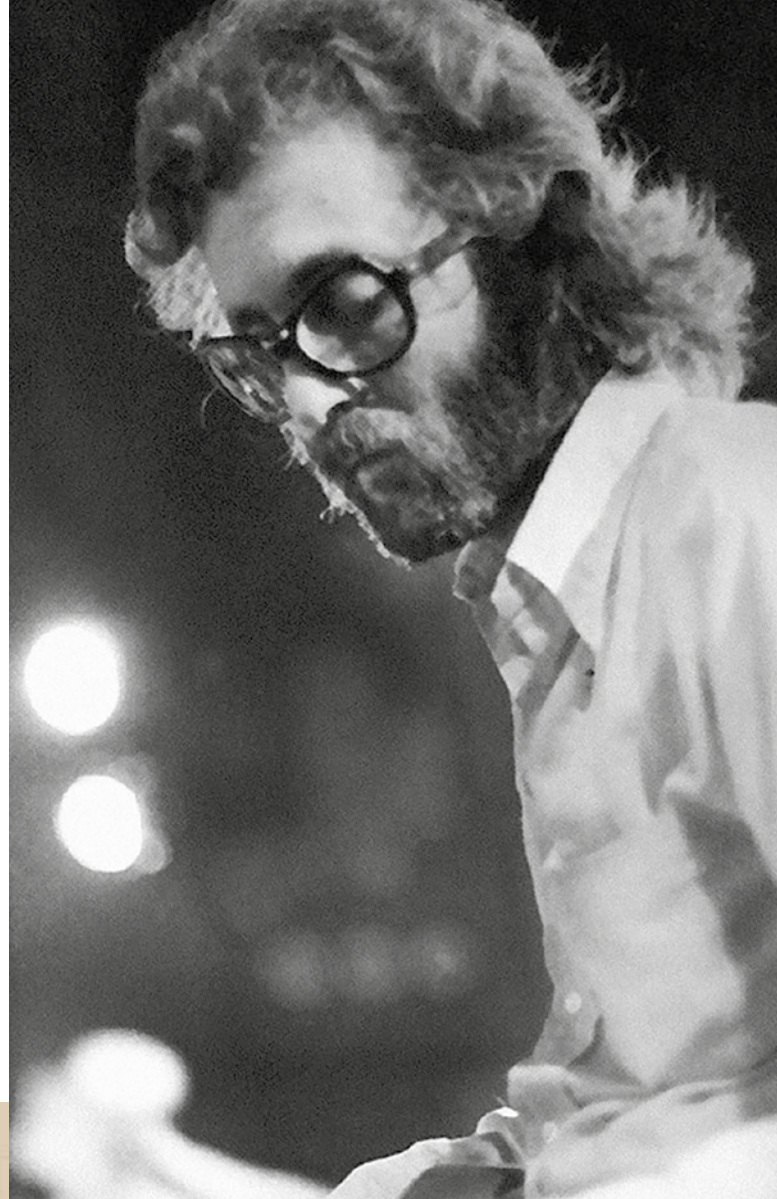
**Bir acemi
erin çaldığı
bağlama
sesi
Karaca’nın
kulağına
vardığında
kendinden
geçer**

himizde yerini alır. 1974’e geldiğimizde bu kez Cem Karaca’yı bir başka grupla birlikte görürüz; “Der- vişan”. Gruplar değişir, yıllar hızla akar ama Cem Karaca henüz 17 yaşında başladığı müzik serüve- nine hiçbir şey kaybetmeden devam eder. “Tamirci Çırağı” gibi bugün dahi popüleritesini koruyan kült şarkısını da o sıralarda yapar. “İşçisin işçi kal” sözü dilden dile dolaşır.

Dört yıl sonra Cem Karaca’nın yolu, bu grupla da ay- rılır ve adını Türkiye’nin en doğu ve en batı ucu olan Edirne ile Ardahan’dan ilham alan yeni bir grup kurar; “Edirdahan”.

Sekiz yıl süren vatan hasreti

Bu sırada Türk demokrasisi askeri darbelerle ile kesin- tiye uğramaya devam ediyor, ülke bir türlü normalleş- miyordu. Yine bir Almanya konseri sırasında bu kez de 12 Eylül darbesi gerçekleşir. Sokaklardan artık mü- zik nağmeleri ve bağlama sesleri değil, sert emir ko- muta bağrıışmaları yükselmekte, caddelerden insanlar yerine tanklar geçmektedir.





Ve elbette Cem Karaca'da aranan ve sakıncalı görülenler arasındadır. Tam sekiz yıl ülkesinden uzakta gurbet hayatı yaşamaya mecbur kalır.

Bu durum, Cem Karaca gibi Anadolu'ya aşık bir müzisyen için dayanılmaz bir süreçtir. 1985'de Münih'de bir otel de dönemin başbakanı Turgut Özal ile buluşur. Ve Özal'ın girişimleri sayesinde çok sevdiği vatanına dönebilir Karaca.

Kendini yenileyen sanatçı

“Bu can emanet bu bedene, sonunda sararlar kefene”

Artık Türkiye'dedir ve kendisini döneklilikle suçlayanlara yine müziği ile cevap verir; “Kahya Yahya” şarkısı Altın Güvercin ödülünü alır. 93'de bir süre müziğe ara verip çeşitli televizyon programları yapar usta sanatçı. 1999'da bir başka büyük usta Cahit Berkay ile “Bindik Bir Alamete” albümü ile tekrar müziğe döner. Bu albümde eski parçalarını bambaşka şekilde yorumlar.

Kendi içinde bir yenilenme sürecine giren Cem Karaca, bir ilahiyi andıran “Allah Yar” parçası ile yine sansasyon yaratır ve kimi çevrelerin oklarını üzerine çeker.

Karaca, “Allah canımı sahnede alsın” diyerek duasını paylaştığı dinleyicilerinin karşısına ölümünden on gün öncesine kadar çıkmaya devam eder. Ve 8 Şubat 2004'de bu büyük sanatçı sevenlerine ve ülkesine veda ederek, ebediyete yürür. Geriye dillere pelesenk olan onlarca şarkı ve kubbede hoş bir sedası kalır.



SAĞLIK



POLEN ALERJİLERİ BAHARINIZI MAHVETMESİN!



Doç. Dr. Ahmet Akçay

Bahar alerjisi mi, o da ne?

Bahar aylarının gelmesiyle hapşırımlar, burun tıkanması, nezle ve gözlerde sulanma gibi belirtileri olan birçok kişi görmeye başladık. Herkesin aklına bahar alerjisi yani polen alerjisi geliyor. Polen alerjimiz varsa mutlaka önlem almalıyız. Polen alerjisi, bahar aylarında polenlerin havaya yayılmasıyla birlikte bazı alerjik belirtilerinin ortaya çıkmasıdır. Bu nedenle polen alerjisine bahar alerjisi de denilmektedir.

Polen alerjisinin belirtileri

Polen alerjisi Mart, Nisan ve Mayıs ayları olan bahar aylarında kendini çeşitli belirtilerle göstermektedir. Sık nezle, burun tıkanması, peşpeşe hapşıma, burunda kaşınma, damakta kaşıntı, kulakta kaşıntı, sık burun kanaması gibi alerjik nezle belirtileri, kokulara karşı hassasiyet, gözlerde sulanma, kaşınma gibi göz alerjisi belirtileri, sık öksürük, nefes sıkışması gibi astım belirtileri polen alerjisinin en önemli belirtileridir. Bu belirtiler bahar aylarımızı kabusa çevirebilir.



Polen alerjisinin yol açtığı sonuçlar

Bahar alerjisi alerjik nezle, astım ve göz alerjisine neden olabilir. Bahar alerjisi yorgunluk yapar ve okul başarısını etkiler. Bahar alerjisi olanların, genellikle burunları tıkalı olduğu için uyku kaliteleri de bozulur. İyi bir uyku uyuyamayanlar gün boyu kendilerini yorgun ve halsiz hissederler. Bu da okul ve iş başarısını ciddi bir şekilde etkilemektedir.

Polen alerjisi teşhisi

Bahar alerjisi belirtileri gösterenlerin, alerji uzmanları tarafından dikkatli bir şekilde değerlendirilmesi gereklidir. Teşhis koymak için bazı testler yapılmaktadır. Bu testlerden en önemlisi ciltten yapılan alerji testleridir. Alerji testleri doğumdan 18 yaşına kadar olan çocuklarda, çocuk alerji uzmanlarınca uygulanırken, 18 yaşından büyüklerde yetişkin alerji uzmanlarınca değerlendirilir. Kandan alerji testleri çok doğru



“Polen alerjisinin doğru teşhisi konulduktan sonra polenlerden korunma, ilaçlarla tedavi ve alerji aşılı ile tedavi edilebilir. Tedavi başarısı %100’e yakındır”

sonuç vermeyebilir. Ayrıca kandan yapılan testler çok pahalıdır. Bu sebepten en doğru sonucu ciltten yapılan alerji testleri verdiği için kan yerine ciltten yapılan alerji testleri tercih edilmektedir. Sadece ciltte problemi olan veya cilt testlerini etkileyen ilaç kullanan çocuklarda bu kan testi tercih edilmektedir.

Alerji testleri yenidoğan döneminden itibaren yapılabilmekle birlikte polen alerjisi için alerji testi genellikle 2 yaşından sonra tercih edilmektedir. Bunun sebebi alerji gelişebilmesi için en az iki polen mevsimi ile karşı karşıya kalmak gerektiğidir.

Teşhis neden önemli?

Bahar alerjisi sık sık sinüzit, geniz eti büyümesi, sık sık kulak iltihabı gibi sonuçlara neden olabilir. Okul ve iş performansını çok

etkiler. Alerjik nezleli her beş çocuktan birisi ilerde astıma ilerleyebilir. Bu sebepten teşhis önemlidir.

Polen alerjisinin tedavisi

Polen alerjisinin doğru teşhisi konulduktan sonra polenlerden korunma, ilaçlarla tedavi ve alerji aşılı ile tedavi edilebilir. Tedavi başarısı %100’e yakındır.

Polen alerjisinden korunma yöntemleri

Polen mevsiminde polen alerjisi olanlar veya ailesinde alerjik hastalığı yoğun olanların bazı önlemler alması gerekir:

- Polen mevsiminde polenlerin yoğun olduğu saatlerde dışarıda olmamaya gayret gösterilmeli, ağız yerine burundan nefes alıp verilmelidir.



- Akşamları eve gelince mutlaka kıyafetler değiştirilmeli ve duş alınmalıdır.
- Evden işe gidilince yüz yıkanıp ağız ve burun su ile gargara edilerek polenler uzaklaştırılmalıdır.
- Bahar mevsiminde çamaşırlar açık havada kurutulmamalıdır. Çünkü polenler kıyafetlere yapışabilir.
- Bahar aylarında rüzgarlı havalarda ve gündüz vakti pencereler açılmamalıdır. Evler, gün batımında ve rüzgarsız havalarda havalandırılmalıdır.
- Gözlerin polenlerden korunması için bahar aylarında güneş gözlüğü veya normal gözlük kullanılmalıdır.
- Otomobillerinin polen filtresinin değiştirmesi ve hepa filtreli klimalar kullanılması uygundur.
- Bol su ve meyve suyu içmek çocukların daha zinde olmasını sağlayacaktır.

Polen alerjisinin ilaç tedavisi

Polen alerjisi belirtileri antihistaminik ve buruna sıkılan ilaçlar ve göz damlaları ile tedavi edilebilir. İlaç tedavisi sadece şikayetleri düzeltir. Rahatlamayı sağlar ve tedavi başarısı %100'e yakındır. İlaç tedavisi tekrarlamaları önlemez. Polenlerle tekrar karşılaşılınca belirtiler tekrarlamaktadır.

Polen alerjisi tedavisinde aşı tedavisi yöntemi

Aşı tedavisi dediğimiz immunoterapi tedavisinin başarısı çok yüksektir. Bu tedavi ile ilaç kullanım ihtiyacı azalacak, astım hastalığına ilerlemesi engellenecek-

tir. Aşı tedavisinde cilt altına enjeksiyon ve dil altı damla şeklinde metotlar vardır. Her iki yöntem de hastalığın ciddiyeti, alerjen tipine göre seçilirse başarılı sonuçlar sağlamaktadır. Dilaltı aşılar 3 yaşından sonra başlanırken cilt altı enjeksiyon şeklindeki aşılar 5 yaşından sonra başlanabilir. Aşı tedavisi en az 3 yıl süreyle devam etmelidir. Bu süre 5 yıla kadar uzayabilir.

Önemli notlar ve alınacak önlemler

- Bahar ayında astım, alerjik nezle ve göz alerjisi belirtileri oluyorsa incelenmelidir.
- Bahar ayında alerjik hastalıkların belirtileri görülüyorsa mutlaka bir alerji uzmanına başvurun. Erken teşhis çok önemlidir.
- Bahar ayının verdiği ipuçlarını değerlendirmek ve gerekli önlemleri zamanında almak sizi ileride doğabilecek astım ve alerjinin neden olacağı önemli hastalıklardan koruyacaktır.

“Bol su ve meyve suyu içmek çocukların daha zinde olmasını sağlayacaktır”



KIRMIZI BEYAZ

87

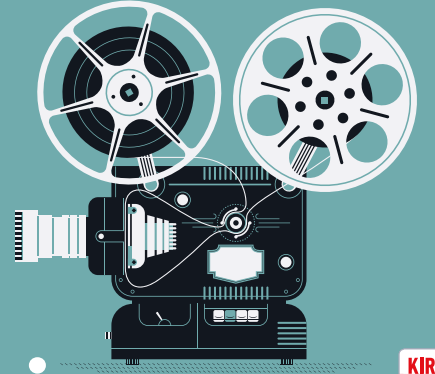
Sağlık



SİNEMA



YERLİ BİR ÜÇLEME: YUSUF ÜÇLEMESİ VE YUMURTA FİLMİ



KIRMIZI
BEYAZ

89

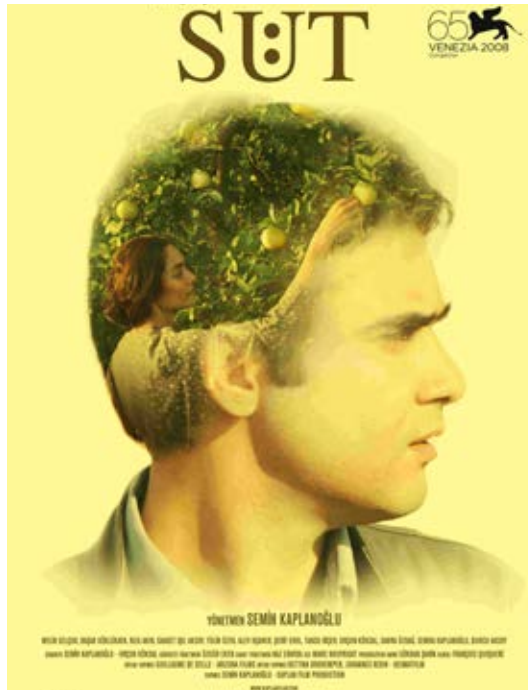
Sinema

Ali Oturaklı

Metin Erksan'ın mülkiyet üçlemesi (Yılanların Öcü- Susuz Yaz- Kuyu) ile Ömer Lütfi Akad'ın köy (Hudutların Kanunu-Ana-Kızılırmak-Karakoyun), kent (Vesikalı Yârim-Kader Böyle İstedi-Seninle Ölmek İstiyorum), Göç (Gelin-Düğün-Diyet) üçlemeleri Türk Sineması'ndaki başat yapımlar. Atıf Yılmaz, Zeki Ökten gibi isimlerle devam eden üçleme filmler 2000'ler sonrası Derviş Zaim, Nuri Bilge Ceylan ve Semih Kaplanoğlu'yla yeniden ritim yakalamıştı. Erksan'ın ve Akad'ın üçlemeleri Türk Sineması'nda yerli bir anlatım oluşturma safhasında ilk taşları oluştururken Kaplanoğlu'nun "Yusuf Üçlemesi" bu taşlara bir taş daha ekliyor.

Semih Kaplanoğlu, Anadolu-taşra üçlemesi olarak tasarladığı Yusuf Üçlemesi'ni "Bu aynı zamanda bir anne-oğul ilişkisinin son günlerinden ilk günlerine uzanan arkeolojik bir kazı çalışması olacak" diye belirtmişti.

Yıllar evvel doğup büyüdüğü kasabayı aklı ve gönlüyle de terk etmiş olan Şair Yusuf, annesinin ölümü üzerine cenaze için kasabaya geri döner. İlk şiir kitabı "Bal" ile pek dikkat çekemeyen Yusuf, sahaf dükkânından da istediği alamamıştır. Annesinin, akrabalarının, mezarlardan aldığı toprakları saksıları



na ayrı ayrı koyup çiçeklendirmesinden, Ayla'nın sade yaşamına; kasabanın çoğu yerindeki anılarından, sara krizinden çıkınca elinde kuru soğanıyla onu ayıltan adama kadar taşra ve geçmişiyle çatışan bir Yusuf buluruz Yumurta filminde.

Babasını, annesinden çok daha evvel kaybeden Yusuf'un gençliği "Süt" filminde karşımızdadır. Üç filmi de şimdiki zamanda çeken yönetmen her Yusuf'un soyadını farklı koymuştur. Ancak hikâyeleri aynıdır, ister Birgi'de ister Ödemiş'te ister Rize'de ister Çamlıhemşin'de. Annesini kaybetmek istemeyen (ikinci bir evlilik

"Anne-oğul ilişkisinin son günlerinden ilk günlerine uzanan arkeolojik bir kazı çalışması"



yapmasını) Yusuf aynı zamanda sara hastalığından dolayı askere de alınmamıştır. Yaşıtlarından hem hayat şartları gereği hem de şiirin peşinden gitme isteği ile ayrılan Yusuf; taşrada-kasabada sıkışmıştır (yaşıtları okul bitiminden gün batmasına basket oynarken o bir taşla basket sahasını aydınlatan sokak lambasını kırması gibi).

Yumurta'da hem anasız hem babasız Yusuf, Süt'te sadece babasızken Bal'da babasına da kavuşur bir nevi. Yusuf'un çocukluğunu görürüz Bal'da. Yaşıtlarından yine farklı bir Yusuf vardır ancak kavrayış anlayış ve algısı çok daha saf bir Yusuf. Rüyalarını babası Yakup'a anlatan, Miraç gecesi dinlediği menkıbeler sonrası kovaya yansıyan aya dokunmaya çalışan bir çocuktur. Evet, Çamlıhemşin gibi doğal, yeşil ve koca ağaçtan Yakup'un omzuna akan bal gibi muazzam.

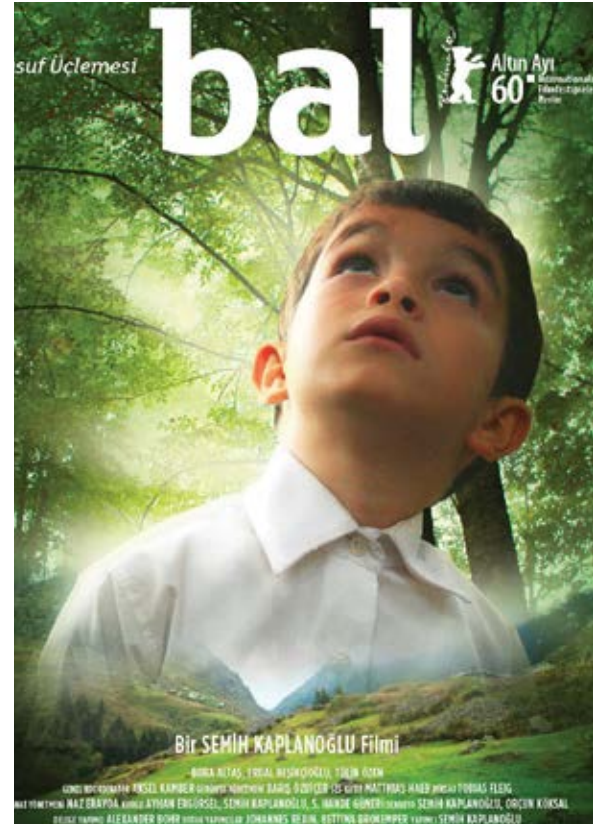
Dervişinin huzurunda bulunan müridin duruşuna benzetilen üçlemenin ilki olan "Yumurta" üzerinde biraz daha durmakta fayda var. Annesinin ölümünden sonra bile duygularını yaşamak istemeyen Yusuf'a geçmiş –inanç gibi konular– fazlalık gibi geliyor. Annesinin adadığı adağı bile "ben öyle şeylere inanmam" diyerek kendinden uzak tutuyor. Bu çaba altında büyükşehirde yaşam savaşında inandığı bir şey. Tek ve uzun sekansların yanında doğal oyunculuklar ve doğa görüntüleriyle izleyiciye "an" aktarılan üçlemede bu anlar ve nesnelerle her film sonrası içinizde

"Yusuf üçlemesi yerli bir doku"

bir şeyler kalıyor. Kalan bu şeylerin tanımlanamama veya tam hissedilememe sebebi Yusuf gibi büyükşehirlerde kendimizi tuta tuta kaybettiğimiz değer-bilgi-motifler. Aslında Yusuf'un da bizim de içimizde kalan şey "Gurbet." Tıpkı Akad'ın Göç Üçlemesi'nde olduğu gibi. İşte Yusuf da tam İstanbul'a dönmeden hemen önce yürüyüşe çıktığında, irice bir kangal köpeği onu durdurur ve Yusuf hareket edemez. Kangalın dostça-güçlü-masum bakışlarına dayanamayan Yusuf'un ilk kez içini döküp ağlar. Bu toprağın köpeği dur deyip gurbete izin vermez.

Doğulan toprak; soluduğunuz havayla, yediğiniz içtiğinizle, gözünüze yer eden renklerle, her an'ı size aktaran kokularla sizi bırakmaz. Siz bırakırsınız, gurbette olursunuz; içiyle sizi besleyen "yumurta"dan uzaklaşırsınız.

İlk halkasını "Yumurta" filminin oluşturduğu Yusuf Üçlemesi; su aranan çatal değnekten hırsıyla yenilen bir nara, süte gelen yılandan bir ağacın altında uyuyakalan bir çocuğa kadar her detayıyla, konusuyla, anlatım tarzıyla –tıpkı Akad ve Erksan'ın üçlemeleri gibi- yerli bir doku oluşturuyor.



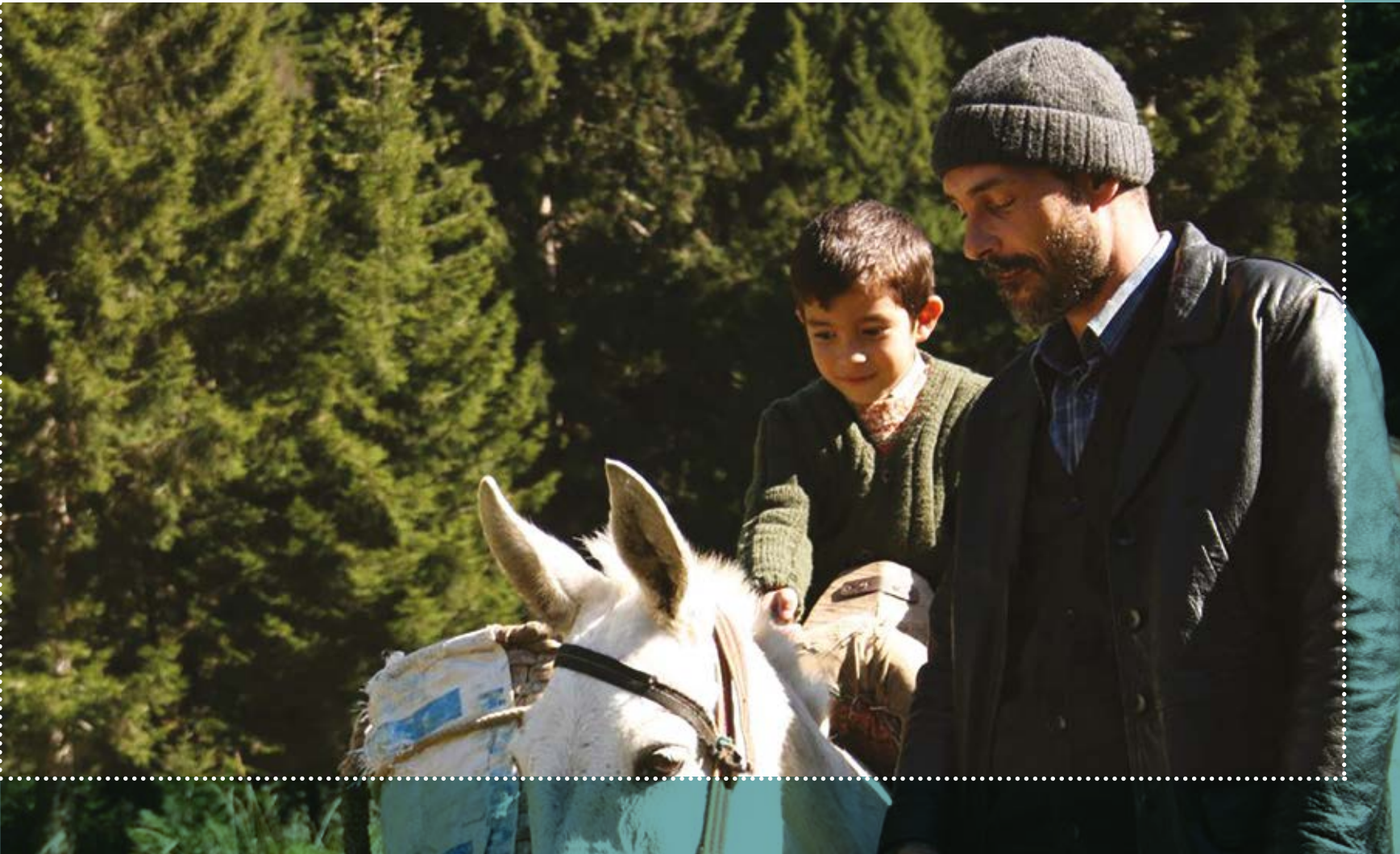
"Doğulan toprak; soluduğunuz havayla, yediğiniz içtiğinizle, gözünüze yer eden renklerle, her an'ı size aktaran kokularla sizi bırakmaz"



KIRMIZI
BEYAZ

91

Sinema





Son 100 yılın izinde

Zamanın İzinde, gelecek ve geçmiş üzerine bir çalışma. Enis Rıza'nın fotoğraf seçimlerine Ercan Kesal metninin eşlik ettiği bu kitap, alanında ilk olma özelliğini taşıyor. Türkiye'nin son yüz yılından seçilen kareler, Kesal'ın kaleminden dökülen metinlerle bir kişi üzerinden sosyolojik okumalara kapı açıyor. Kesal'ın Anadolu insanı hakkındaki gözlemlerinin gerçekliğine, oynadığı filmler ve "Peri Gazozu", "Cin Aynası" gibi yazdığı kitaplardan aşinayız. Kentte yaşama konusundaki deneyimleri ise ayrıntıların hayat kurtardığı parçalar olarak bir rehber niteliğinde. Kesal, bu defa alıştığımız tarih anlayışına naif bir alternatif sunuyor. 1948 doğumlu belgesel yapımcısı Enis Rıza Sakızlı'nın arşivini de hesaba katarsak karşımızda keşfedilmeyi bekleyen birçok hayat var. Sakızlı, kültür varlıklarımız üzerine yaptığı belgesellerin başarısını bu kez insanlar üzerinde gösteriyor. Ayrıntı Yayınları arasından çıkan bu eser, kültür tarihimize katkı sağlarken, sosyoloji alanı için de kıymetli bir kaynak olacaktır.

Zamanın İzinde

Ercan Kesal, Enis Rıza
Ayrıntı Yayınları
Ocak 2017
352 sayfa



Geyik üzerinden Anadolu okuması

En eski kaynaklardan bildiğimiz, Türkler'in göçebe kültürünü yaşadıklarıdır. At sırtında geçen yıllar, Türkler'i birçok hayvana yaklaştırmış ve aralarında sıkı ilişkiler doğurmuştur.

Hayvanların hayatımızda kaplaması bazen olumlu bazen olumsuz sonuçları beraberinde getirmiştir. Türk destanlarında en önemli yere sahip olan bozkurt, folklorumuzun bir parçası olarak bu hayvanlardan biridir.

Ünsal Yılmaz Yeşildal'a göre çoğu kez onun yerine konan hayvansa geyiktir. Bu özellik Türki coğrafyalar ve Anadolu'da karşımıza çıkıyor. Türk Halk Edebiyatı ve Halkbilim alanında çalışmaları bulunan akademisyen yazar Yeşildal, bu kez her zaman gözümüzün önünde olan bir hayvanı inceliyor. "Anadolu Sahası Türk Folklorunda Geyik" adlı yapıt, geyiklerin, dede evlerinin duvarlarını süsleyen halılarda, tahta saat modellerinde, şiir mısralarında karşımıza çıkan bir figürden daha fazlası olduğunu ortaya koyma hevesinde.

Anadolu Sahası Türk Folklorunda Geyik

Ünsal Yılmaz Yeşildal
Kömen Yayınları
Şubat 2017
187 sayfa





X-Men de yaşlanır

X-Men serisinin en sevilen karakterlerinden biri olan Wolverine, ne kadar özel güce sahip olsa da zamanın kıyıcılığına ve hayatın olumsuz tarafına karşı koyamaz. Yıllarca birlikte yürüdüğü süper kahraman arkadaşları ölmüş ve ailesi Hulk Çetesi tarafından katledilmiştir. Gerçek adı Logan olan kahramanımız, bu kez ihtiyar halde ve yepyeni bir Marvel evreninde karşımızda. Artık yaşlanmış olsa da alınması gereken bir intikam vardır. Gücü ve yeteneklerini sonuna kadar kullanacak olan kahramanımız, kim çıkarsa yok etmeye karardır. Çorak topraklar, kıtlık ve sıcak. Hulk, Clint Barton, Captain America ve İhtiyar Rogers'ın katıldığı savaştan kim galip çıkacaktır? Kitap, ünlü oyuncu Hugh Jackman'ın başrolde olduğu serinin son filmi olarak beyazperde de yerini alacak. "Çiftlikten Öyküler"ın yazarı Jeff Lemire bu kez br süper kahraman için kalem oynatıyor. İhtiyar Logan, çizgi roman meraklıları ve kahramanı tanımak isteyenler için sıkı bir başlangıç olarak okuru bekliyor.

İhtiyar Logan 1

Jeff Lemire
Gerekli Şeyler Yayıncılık
Ocak 2017
128 sayfa



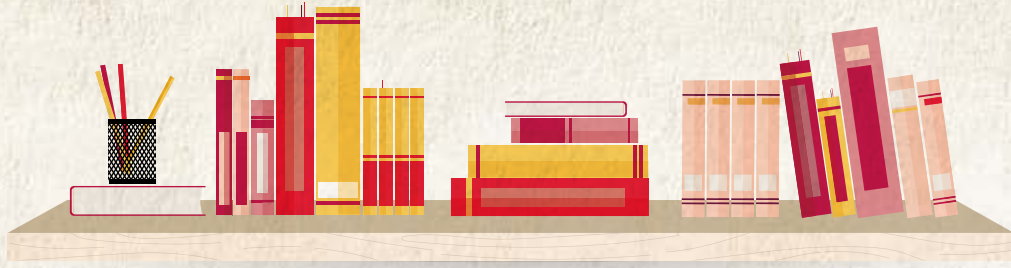
Turgut Uyar'dan tiyatro oyunu

Dünyanın En Güzel Arabistanı'nda yaşayan, Geyikli Gece'nin rehberi, Büyük Saat'in şairi Turgut Uyar bu kez bir tiyatro oyunuyla karşımızda. Eser ilk kez yayınlanıyor. Uyar bu metni yayınlamak yerine saklamayı seçmiş. Yazılışının üzerinden 50 yıldan fazla zaman geçtiği düşünülen "Veys", adsız ve tarihsiz bir şekilde Uyar'ın evrakları arasında bulunmuş. Mısralarıyla İkinci Yeni'nin öne çıkan ismine şiirin imkânları eşlik ediyor. Karakterlerin diyalog ve monologları, Turgut Uyar şiiriyle ilgili ipuçlarını ortaya çıkarmak için de arkeolojik bir kazı alanı. Kitabın editörlüğünü, Özdemir Asaf ve İlhan Berk'in eserlerinde olduğu gibi Fahri Güllüoğlu yapıyor. "Büyük Saat'in zembereğiyle kurulmuş" soru soran, ufuk açan, şaşırtan cümlelerin okurun zihninde düşünce odaları ve imge pencereleri açacak: "İşte demin de söyledim, biraz karışık, iki düzeni karşılaştırmak... Ağaçlar, kuşlar farketmez belki, hele kuşlar hiç bazan yerin sarsıldığını."

Veys

Turgut Uyar
Yayı Kredi Yayınları
Ocak 2017
100 sayfa





Çocuklar eskimez yazıyı öğreniyor

Eski Türkçe, Osmanlıca olarak adlandırılan harfler için İstiklâl Marşı Derneği'nin orijinal bir tanımı var: "Eskimez yazı". Tiyo Yayınevi tarafından çocuklara "eskimez yazı"yı öğretmek amacıyla yayınlanan "Türkçe'den İslâm'a Giriş" serisinin onuncu kitabı olan "Sınıf Bilinci"nin Kış nüshası çıktı. Şair İsmet Özel başkanlığında yola çıkan derneğin, Sınıf Bilinci hamlesi, mevsimlik olarak yayınlanıyor. Güz'den sonra okurla buluşan bu ikinci cilt, çocukların yanı sıra büyükler için de öğrenim imkanı sunuyor. Okuma yazma öğrenmenin pratik yollarını bilmeceler, hayvanlar, şairler, tarih, coğrafya bilgileriyle birlikte gösteriyor. Ayrıca Türk kültür hayatının dünyadaki yeri, Türk Musiki bahsi de diğer bilgiler gibi resim ve metinler eşliğinde öğretiliyor. Gökhan Göbel, Seyfullah Köksal, Muttaki Ünlü ve Faysal Toprak çalışmaya katkıda bulunan isimler. Ekip, yazının da çocuklar gibi geleceğimiz olduğunu belirtiyor.

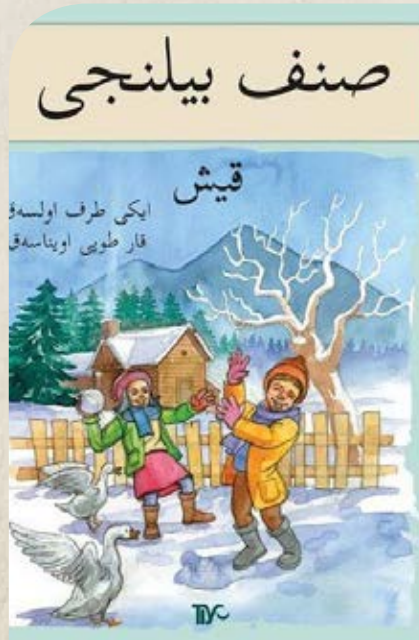
Sınıf Bilinci - Kış

Kolektif

Tiyo Yayınevi

Ocak 2017

80 sayfa



İdeolojilere toplu bakış

Milliyetçilik, medeniyet gibi kadim, inşaat sektörünün hız kazanması, linç kültürü gibi güncel konular hakkında çalışmaları bulunan akademisyen yazar Tanıl Bora, bu defa Türkiye'deki siyasi ideolojiler üzerine bir çalışmasıyla raflarda yerini aldı. "Cereyanlar", siyasi ideolojilerin özelliklerini, birbirlerine olan etkilerini, oluşumlar içindeki aktörleri, kullandıkları dili ve en önemlisi de gündelik hayatta nasıl karşımıza çıktıklarını gözler önüne seriyor. Kitap Geç Osmanlı Zihniyet Dünyası, Batıcılık, Kemalizm, Milliyetçilik, Türkçülük ve Ülkücülük, Muhafazakârlık, İslâmcılık, Liberalizm, Sol, Feminizm ve Kürt Siyasal Hareketi başlıklarını taşıyan bölümlerden oluşuyor. Tanıl Bora olayları analiz ve açıklamaya boğmadan, ideolojiler arkasındaki düşünce oluşumunu keşfe çıkıyor. Böylece siyasi düşüncenin nasıl bir iklimde, hangi sac ayaklar üzerinde durduğunu daha net gösterebiliyor.

Cereyanlar

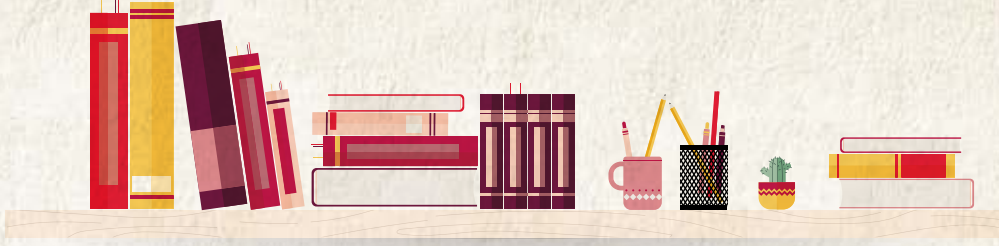
Tanıl Bora

İletişim Yayınevi

Ocak 2017

926 sayfa



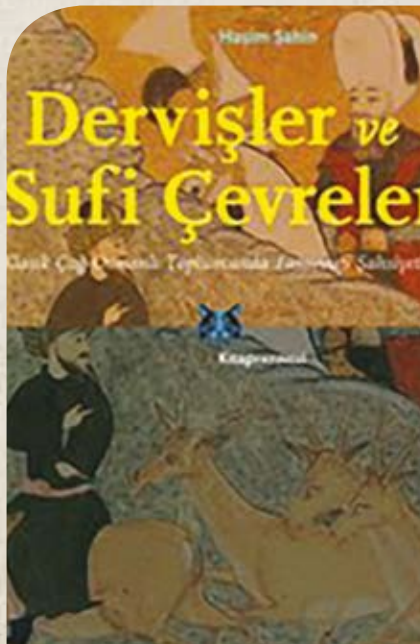


Öncü isimlerin tasavvuf yolculuğu

İslam medeniyetinde farklı bir yeri olan tasavvuf düşüncesinin temsilcilerinin geniş etki alanlarından söz edilebilir. Selçuklu ve Osmanlı tarihinde kuruluştan yıkılışa kadar kadim kökene sahip bu yapılar mevcuttu. Şeyh Edebali, Geyikli Baba, Emir Sultan, Hacı Bayram Veli, Akşemseddin, Yahya Efendi, Aziz Mahmud Hüdayi bu isimlerden birkaçıdır. Akademisyen yazar Haşim Kılıç'ın "Dervişler ve Sufi Çevreler" kitabının ilk bölümünde sufilerin hayatları ve Alevisi-Bektaşî geleneğine ait metinler inceleniyor. İkinci bölümde ise Vefai tarikatı, 1300-1600 yılları arasında yaşamış sufilerden Seyyid Ali Sultan, Emir Sikkini, Yazıcızade Kardeşler, Otman Baba, Merzifonlu Piri Baba, Koyun Baba, Seyyid Velayet, Baba Haydar en-Nakşibendi, Beşiktaşlı Yahya Efendi ve La'lizade Abdülbâki Efendi'ye dair yazılar yer alıyor. Kitap boyunca birçok Osmanlı entelektüelinin dünyasına farklı açılardan konuk olacaksınız.

Dervişler ve Sufi Çevreler

Haşim Şahin
Kitap Yayınevi
Ocak 2017
264 sayfa



Türk askerinin Kore günlüğü

Kore Savaşı 25 Nisan 1950'de başladı ve Kuzey Kore ile Güney Kore arasında gerçekleşti. Türkiye, Birleşmiş Milletler'e gelen yardım talebi sonrası Güney Kore'ye 4500 asker gönderdi. Üç yıl süren çatışmalar boyunca üç Türk tugayı burada görev aldı. Savaş sona erse de Türk birlikleri, 1950-1961 yılları arasında Kore'de kalmaya devam etti. 1971'e kadar da "şeref kıtası" adlı 11 kişilik bir manga gücü ülkemizi temsil etti. Güney Kore'yle olan ilişkilerimiz 2002'deki Dünya Kupası'nda net bir şekilde gözler önüne serilmişti. Daha önce "I. Dünya Savaşı'nda Türk Askeri Kıyafetleri" adlı kitabı yayınlanan Necmettin Özçelik, "Mehmetçik Kore'de" kitabında, iki ülkenin birbirine karşı sevgi ve saygısını, ortak geçmiş üzerinden okuyor. Bir yanda ailesinden uzakta kalmış askerin hüznü diğer yanda ülkeyi temsil etme gururu... Kültürün ve rakamların diliyle hem tarihi hem de edebi bir metin olarak incelenmeyi bekleyen bir eser.

Mehmetçik Kore'de

Necmettin Özçelik
Yeditepe Yayınları
Ocak 2017
120 sayfa



"TANBURI CEMİL BEY ÇALIYOR ESKİ PLAKTA"

Selman Çınar

Tanburi Cemil Bey'in vefatının 100. yılında, usta müzisyenin koleksiyonerlerdeki özel eserlerinin yeraldığı 2 dev külliyyat 2016'da müzikseverlerle buluştu

"Cemil Bey, bir müzik adamı olarak sadece dünya müziğinin büyük isimlerini değil, Türk edebiyatının da önemli isimlerini besteleriyle derinden etkilemeyi başarmıştı. Bugün hâlâ dinleniyor ve aranıyor olması, müzikteki eşsiz yeteneğinin günümüze yansıyan tezahürü aslında."

Müzik denildiğinde hiç tartışmasız Türkiye'de akla gelen ilk birkaç isimden biri O. Yaylı tanburun mucidi olması, hemen her enstrümanı kullanabilmekteki yeteneği ve eşsiz besteleriyle elbette bunu fazlasıyla hak ediyordu. Ve hiç tartışmasız hak ettiği şekilde de anılıyor. Bir müzik adamı olarak sadece dünya müziğinin büyük isimlerini değil, Türk edebiyatının da önemli isimlerini besteleriyle derinden etkilemeyi başarmıştı. Bugün hâlâ dinleniyor ve aranıyor olması, müzikteki eşsiz yeteneğinin günümüze yansıyan tezahürü aslında.

1873'te İstanbul'da doğan Tanburi Cemil Bey, ilk müzik bilgilerini ortaokul sıralarında ağabeyi Ahmet Bey'den almıştır. Henüz 10 yaşlarında keman ve kanun çalmaya başlamıştır. Tanburi Ali Efendi'nin de öğrencilerinden olan ünlü bestekâr, daha sonra çalmaya başladığı ve ismi ile bütünleşen tambur ile ustalık derecesine ulaşmıştır.

Aldığı dersler sonrası, 12 yaşından itibaren "harika çocuk", 18 yaşlarına doğru "emsali gelmemiş bir sazende" olarak nitelenen Tanburi Cemil Bey, 20 yaşına doğru kemençe, lavta ve viyolonsel gibi sazları aynı ustalıkla

icra ederek başlı başına bir ekol sahibi olmuştur. Enstrüman çalmakta erişilmez mertebeye yükselmiş olan Cemil Bey, aynı zamanda iyi bir bestekârdır. Yaptığı eserlerle, Türk müziği saz icrasına yepyeni ve modern bir tarz, değişik bir yorum getirerek icracılığın mükemmelleşmesinde en büyük rolü oynamıştır. Özellikle, taş plaklara yapmış olduğu taksim kayıtları, makam, üslup ve tavır açısından bir ders niteliği taşımaktadır.

29 Temmuz 1916 yılında İstanbul'da vefat eden Cemil Bey sözlü eserlerin yanında birçok saz eseri bestelemiştir. Ayrıca taksimlerinin yanında pek çok eserini de taş plaklara çalmıştır.





İBB VE KALAN MÜZİK'TEN ÖNEMLİ ÇALIŞMALAR

İstanbul Büyükşehir Belediyesi (İBB) Kültür A.Ş., “Türk müziğinin dehası” kabul edilen Tanburi Cemil Bey’in vefatının 100. yılında “Tanburi Cemil Bey Hazinesi” albümünü yayımladı.

Tanburi Cemil Bey’in orijinal taş plaklarının yer aldığı 10 CD’lik “Tanburi Cemil Bey Hazinesi” albümü, İstanbul Teknik Üniversitesi (İTÜ) Türk Musikisi Devlet Konservatuvarı Öğretim Üyesi, ud ve tambur sanatçısı Mehmet Bitmez’in çalışmalarıyla müzikseverlerin beğenisine sunuldu. Bitmez’in, İstanbul, Şam, Sivas ve Urfa’da yaptığı 35 yıllık arşiv taramaları sırasında Tanburi Cemil Bey’in imzalı ve damgalı orijinal kayıtlarının tamamına ulaşarak hazırladığı albümde, ünlü bestecinin gazel eşlikleri dışında farklı enstrümanlarla icra ettiği taksim, peşrev, saz semai, longo, sirto ve operetler yer alıyor.

Ayrıca albümde, Tanburi Cemil Bey’in hayatı ve Türk müziğine kazandırdığı zenginliklerle ilgili detayların, Nazım Hikmet, Yahya Kemal Beyatlı gibi şairlerin Tanburi Cemil Bey için yazdığı şiirlerin de yer aldığı 70 sayfalık kitapçık bulunuyor.

Bir diğer vefa albümü ise Kalan Müzik tarafından müzikseverlere sunuldu. Aziz Şenol Filiz ve Cemal Ünlü’nün iki buçuk yıllık bir çalışma ile hazırladığı, çok değerli on koleksiyonerin arşivlerinde bulunan tüm Tanburi Cemil Bey kayıtlarının yanı sıra yurt dışındaki koleksiyoner ve araştırmacıların arşivlerinden de yararlanılarak hazırlanan 10 CD, 1 LP ve 1 kitaptan oluşan külliyat albümü Kalan Müzik etiketi çıktı.

Albümde Cemil Bey’in tambur, kemençe, yaylı tambur, viyolonsel ve lavtayla icra ettiği taksimler, peşrevler, saz semaileri, zeybek, sirto, operet; Hafız Âşir, Hafız Osman, Hafız Yaşar, Hafız Sabri ve Hafız Yakub’un okuduğu gazel ve şarkılara eşlikleri de yer almaktadır.



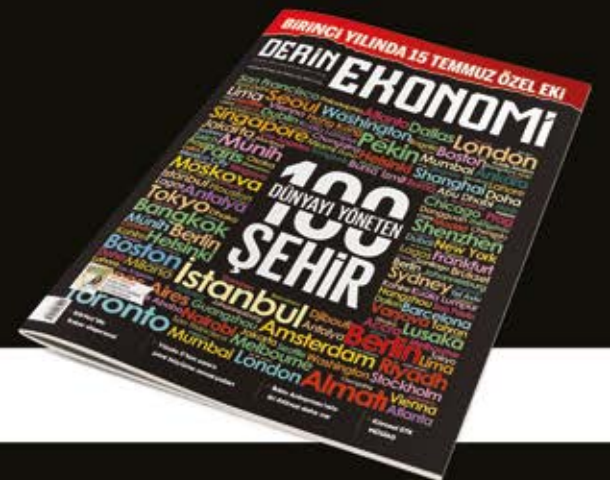
KIRMIZI BEYAZ

97

Müzik



ekonomiyi “doğru okumak”



SEKTÖRE DAMGASINI VURACAK DEV YATIRIM

1500 kişiye istihdam sağlayan 1 milyarlık yatırım
Yıllık 700 bin ton kağıt üretim kapasitesi
Hurda kağıt kullanımı ile çevreci üretim

VARAKA



www.varaka.com.tr

albayrak



albayrak

TÜMOSAN

MOTOR ve TRAKTÖR

Türkiye'nin Gücü!



in f     /tumosan



7/24

Müşteri
Danışma
Hattı

0212

467 6700

www.tumosan.com.tr



HER
PAZARTESİ
BAYİLERDE

“Biz dergi
dedik ama
siz kendinizi
okuyun”

albayrak Medya

tvnet.

ATAKTA

TELEVİZYON GAZETECİLİĞİ

Digitürk 39 / D-Smart 41 / Teledünya 55
Teledünya HD 64 / Kablo Tv S22 / Tivibu 65 / Turkcell Tv 39

tvnet.com.tr
GERÇEK.

albayrak Medya